

ЯК ПРАЖЫЦЬ
БЕЗ
АЛІМЕНТАЎ

4

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

4 СТУДЗЕНЯ 2019 г.
ПЯТНІЦА
№ 2 (28869)

9-24 стар.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

+TV ПРАГРАМА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫЯВАРЭНЬКІ І ДАПОПІЛНУ МЯСЦОВАГА САМОВАЎ

ПАЕХАЦЬ
У ГЛЫБІНКУ
І ЗАСТАЦА

MC

ЛІЧБА ДНЯ

145 дзяцей

нарадзілася ў Беларусі за першыя суткі новага года. У Мінску з'явілася на свет 36 малых. Першая ў гэтым годзе беларуска з'явілася на свет у Баранавічах у 00.15. У Мінску першае малое — хлопчык вагой 3990 грамаў — нарадзілася 1 студзеня ў 1.00 у РНПЦ «Маці і дзіця». «Мы сёння заклапочаныя дэмаграфічнымі праблемамі, таму ўсе разам павінны матываваць маладыя пары на нараджэнне дзяцей», — сказаў Валерый МАЛАШКА, міністр аховы здароўя.

Кацярына, Аляксандр КУНЕВІЧЫ і іх маленькі сын Андрэйка, які стаў першым мінчанінам у 2019 годзе.

ЦЁПЛЯЯ СУСТРЭЧЫ НА МІНСКІМ ЛЁДЗЕ

Учора кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка даў старт XV Каляднаму міжнароднаму турніру аматараў хакея і XXIII рэспубліканскім спаборніцтвам «Залатая шайба» на прызы Прэзідэнта Беларусі. На пляцоўках «Чыжоўка-Арэны» ў першы дзень ужо прайшло некалькі сустрэч, у тым ліку каманда Прэзідэнта Беларусі згуляла з камандай Міжнароднай федэрацыі хакея на лёдзе.

Як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, адкрываючы турнір, гэты спартыўны год асаблівы для нашай краіны, насычаны яркімі падзеямі будучых летніх спаборніцтваў II Еўрапейскіх гульняў. «А сёння адкрываем Калядны турнір. Першы матч мы правялі 15 гадоў таму, даўшы старт добрай традыцыі. І з кожным годам геаграфія ўдзельнікаў турніру пашыраецца. Тых, хто жадае прыехаць у Беларусь, становіцца ўсё больш. І, каб нікога з нашых сяброў не пакрыўдзіць, гэтым разам нам нават прыйшлося змяніць фармат спаборніцтваў. У турніры прымуць удзел ужо не восем, а дванаццаць камандаў», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

На мінскі лёд выйдуць хакеісты з балканскіх дзяржаў, Германіі, Кітая, Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў, Расіі, Славакіі, Фінляндыі, Чэхіі, Швейцарыі, якія пастаянна ўдзельнічаюць у спаборніцтвах, а таксама

іх новыя сапернікі — зборная Балтыі. Нават Міжнародная федэрацыя хакея сёлета сабрала каманду, каб уключыцца ў барацьбу за галоўны прыз.

«Гэты турнір унікальны. Ён наглядна дэманструе, што спорт аб'ядноўвае народы, нягледзячы на палітычныя крызісы і рознагалоссі», — звярнуў увагу Прэзідэнт, а таксама дадаў, што мінскі лёд сабраў мужчын, адданных хакею, моцных не толькі целама, але і духам, тых, хто шчыра жадае зрабіць свет лепшым.

Кіраўнік дзяржавы нагадаў пра дабрачынную акцыю, у якой удзельнічаюць знакамітыя спартсмены: «Велізарны вам дзякуй за спагадлівасць, добрыя, уважлівыя адносіны да нашых дзяцей — выхаванцаў дзіцячых дамоў. Вы ўсяляеце ў гэтых дзетак веру ў людзей, дапамагаеце ім адчуць сябе патрэбнымі, па-сапраўднаму шчаслівымі. І, вядома, сваім прыкладам даеце правільны арыенцір — прывіваеце інтарэс да здаровага ладу жыцця, любоў да вялікага спорту. Не выпадкова фінал рэспубліканскіх спаборніцтваў «Залатая шайба» стаў спадарожнікам турніру аматараў хакея. І гэта яшчэ адна добрая традыцыя».

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў удзельнікаў спаборніцтваў і аматараў спорту з Новым годам і Каляднымі святамі. А таксама пажадаў спартсменам паказаць захапляльную і рэзультатыўную гульню.

Калядны турнір прадоўжыцца пяць дзён. Пераможцы вызначацца ўвечары 7 студзеня.

Надзея АНІСОВІЧ.
Фота БелТА.

XV Калядны міжнародны турнір стартаваў матчам Славакія — Швейцарыя.

КОРАТКА

• Выплата пенсій і дапамог за 7 студзеня пачнецца ў аддзяленнях паштовай сувязі з 4 студзеня.

• 38—40 аўтамабіляў штодня вырабляецца за змену на галоўным канвееры Мінскага аўтамабільнага завода.

• У Беларусі абноўлены пералік нехарчовых тавараў належнай якасці, якія не падлягаюць абмену і вяртанню.

• У Беларускім дзяржаўным універсітэце плануецца ўвесці сацыяльныя зніжкі на абеды для студэнтаў.

Нерухомасць

Рост кошту «квадрата» — не больш за 10 %

Аналітыкі ўпэўненыя: цэны на жыллё на працягу года будуць павышацца

А яшчэ спецыялісты жыллёвага рынку сцвярджаюць, што тэндэнцыі Мінска ў той ці іншай меры датычацца кірункаў развіцця і рэгіёнаў. Наш эксперт — ганаровы старшыня Савета Беларускай асацыяцыі «Нерухомасць» Мікалай ПРАСТАЛУПАЎ — папярэджвае аб тым, што сёлета нас, хутчэй за ўсё, чакае вельмі нестабільны рынак. Падтрымліваць высокі попыт будзе складана: цэны на кватэры за крок ад зніжэння. Ва ўсякім разе, першыя дні новага года паказваюць, што цэны ўжо замерлі.

Па словах суразмоўніка, мы пражылі вельмі незвычайны год, які склаўся з дзвюх абсалютна розных частак. Калі ў пачатку 2018-га сталічны рынак жыллёвай нерухомасці віраваў, у тым ліку і з-за росту даступнасці крэдытаў, то, пачынаючы з лета, агульная актыўнасць вярнулася ў нармальны стан. Сёння мы прааналізуем, што адбывалася апошнія 12 месяцаў, і прадставім сцэнарый развіцця сітуацыі.

На піку актыўнасці

Па колькасці зарэгістраваных здзелак мінулы год з вялікай доляй імавернасці акажацца другім за ўсю гісторыю, толькі трохі саступішы свайму папярэдніку. У сярэднім кожны месяц на другасным рынку заключалі па 1150—1200 здзе-

лак, пікавы попыт у 1400 здзелак прыйшоўся на люты і сакавік.

Забудоўшчыкі, агенцтвы нерухомасці і банкі адназначна могуць занесці 2018-ы сабе ў актыў. Па выніках няпоўнага года аб'ём грошай, якія ўдзельнічалі ў абароце на «другасным рынку» і сегменце гатовых новабудоўляў, склаў 890 мільёнаў долараў. Гэта больш, чым за ўвесь мінулы год, і блізка да паказчыка 2014-га — максімальнага за ўвесь час назіранняў. Няма сумненняў, што гэты рэкорд будзе пабіты.

Рост цэн на кватэры ў Мінску па выніках мінулага года склаў 8,4 %. Квадратны метр падаражэў у сярэднім на 200 рублёў. Зрэшты, сапраўдны рост скончыўся яшчэ ў красавіку, пасля чаго змены былі ледзь прыкметныя.

СТАР. 2

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

Рост кошту «квадрата» — не больш за 10 %

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка падпісаў Указ № 506 «Аб развіцці Аршанскага раёна Віцебскай вобласці», якім зацвярджаецца праграма развіцця гэтага рэгіёна на перыяд да 2023 года, паведамілі ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

У праграму ўключаны мерапрыемствы, накіраваныя на вырашэнне ключавых праблем Аршанскага раёна. Для гэтага плануецца рэалізаваць шэраг эканамічных, фінансавых, падатковых, адміністрацыйных і стымуляцыйных мер. Так, на тэрыторыі раёна ўстанаўліваецца адмысловы рэжым падаткаабкладання як для новых, так і для дзеючых суб'ектаў гаспадарання: прадпрыемствы будучы вызвалены ад выплаты ПДВ пры ўвозе тэхналагічнага абсталявання, зніжаюцца стаўкі падатку пры спрощанай сістэме падаткаабкладання да 1 %, памяншаюцца адлічэнні на пенсійнае страхаванне, а адтэрміноўка (растэрміноўка) па выплаце падаткаў будзе адбывацца без налічэння працэнтаў за яе выкарыстанне.

Акрамя таго, у праграме прадугледжаны меры для развіцця інвестыцыйнай дзейнасці. Напрыклад, для апэратыўнага прыняцця рашэнняў права на распараджэнне маёмасцю, якая неэфэктыўна выкарыстоўваецца і знаходзіцца ў рэспубліканскай форме ўласнасці, даецца Аршанскаму райвыканкаму.

Для дадатковага разняволення дзелавой ініцыятывы ў Аршанскім раёне адбудзецца далейшае ўпарадкаванне правапераходнай дзейнасці, а таксама дэкриміналізацыя эканамічных рызык. Асобныя палажэнні ўказа накіраваны на матэрыяльнае стымуляванне працы кадраў шляхам увязкі ўзроўню заробтнай платы кіраўнікоў арганізацый і дзяржслужачых з вынікамі выканання праграмы развіцця Аршанскага раёна.

Расказаць пра тое, што хвалюе

Традыцыйныя лініі тэлефоннай лініі па ўсёй Беларусі пройдуць у гэтую суботу, 5 студзеня. На сувязь з насельніцтвам выйдучы кіраўнікі ў рэгіёнах і Мінгарвыканкаме. Вынік такога дыялогу — апэратыўнае вырашэнне надзённых пытанняў.

Тэлефонныя лініі з 9.00 да 12.00 правядуць:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Вадзім Іванавіч АЛЬШЭЎСКІ. Тэл. 8 016 221 31 21;

намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Барыс Сяргеевіч ЯФРЭМАЎ. Тэл. 8 021 222 22 22;

першы намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Генадзь Міхайлавіч САЛАВЕЙ. Тэл. 8 023 233 12 37;

кіраўнік спраў ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Ігар Андрэевіч ПАПОЎ. Тэл. 8 015 273 56 44;

першы намеснік старшыні МАГІЛЁўСКАГА аблвыканкама Мікалай Мікалаевіч КАРОЦІН. Тэл. 8 022 250 18 69;

намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама Іван Станіслававіч МАРКЕВІЧ. Тэл. 8 017 500 41 60;

намеснік старшыні МІНСКАГА гарвыканкама Ігар Віктаравіч ЮРКЕВІЧ. Тэл. 8 017 222 44 44.

Індыкатары рынку

На думку **аналітыка Арцёма САХАРЭВІЧА**, у многіх выпадках гаворка ўжо ідзе не аб далейшым росце рынку, а хутчэй аб падтрыманні стабільнасці.

Мяркуючы па апошняй інфармацыі Белстата, у мінулым годзе спыніўся рост колькасці насельніцтва Мінска. Гэта знакавы момант, бо ў былыя гады насельніцтва сталіцы штогод павялічвалася на 10—20 тысяч чалавек. У кароткатэрміновай перспектыве гэта не абячае нейкіх узрушэнняў. Больш важнымі на цяперашні момант з'яўляюцца змены ва ўзроставай структуры жыхароў, а менавіта пікавая колькасць людзей ва ўзросце ад 25 да 35 гадоў, для якіх жыллёвае пытанне стаіць найбольш востра. Тым не менш стабілізацыя насельніцтва сталіцы на ўзроўні двух мільёнаў чалавек — гэта доўгатэрміновы трэнд, з якім прыйдзеца лічыцца ўсім гульцам рынку.

Сярэдняя заробатная плата летась павялічылася як у рублях, так і ў доларавым эквіваленце. У наступным годзе ў Нацыянальным банку не выключаюць росту валацільнасці курсаў, да таго ж рэгулятар усё больш актыўна праводзіць палітыку дэдаларызаванні (у тым ліку і на рынку нерухомасці). У такіх умовах разлічваць на павышэнне заробкаў у доларах будзе значна больш складана.

Рэальны дэфіцыт прапановы на сёння прысутнічае толькі ў сегменце гатовых новабудуоўляў. Іх доля ў агульным аб'ёме здзелак куплі-продажу ў апошні месяцы знаходзілася на рэкордна нізкім узроўні — крыху больш за 6 %. Яшчэ год таму іх было каля 12 %, а ў пачатку 2015-га доля гатовых новабудуоўляў даходзіла да 25 %. Гэта на руку другаснаму рынку — за адсутнасцю дастатковага выбару пакупнікі разглядаюць кватэры ў дамах, пабудаваных 3—5 гадоў таму. Летась іх доля ў агульным аб'ёме здзелак вырасла да самага значнага ўзроўню за апошняе дзесяцігоддзе.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Крэдыты і зберажэнні

Найважнейшым вынікам апошніх трох гадоў можна назваць змену асноўнай крыніцы фінансавання ў пакупнікоў кватэр. Калі раней гэта былі ўласныя зберажэнні, то цяпер на першы план выходзяць крэдыты. Гэты пераход адбыўся даволі імкліва, а за кошт крэдытнага пляча колькасць патэнцыйных пакупнікоў у нейкі момант павялічылася да небывалых памераў, што пацягнула за сабой рэкордную колькасць здзелак.

Статыстыка Нацыянальнага банка наглядна дэманструе рост жыллёвага крэдытавання ў апошнія гады. У той жа час з'яўляецца некаторая неадпаведнасць паміж дынамікай попыту і крэдытавання. У 2017 годзе з ростам аб'ёмаў выдачы крэдытаў разганяўся попыт, што ў мінулым годзе ўжо не так відавочна. Выраслі цэны, многія банкі павялічылі камісію, але гэта таксама можа сігналізаваць аб тым, што ўласныя зберажэнні ў цяперашніх пакупнікоў ужо не такія значныя.

Толькі двухпакаёвыя крыху патаннелі

Сярэдняя цана квадратнага метра кватэр, разлічаная паводле даных здзелак куплі-продажу, вырасла ў снежні на 0,2 % і склала 1215 долараў. Характэрна, што агульны рост быў дасягнуты за кошт трохпакаёвых кватэр, а таксама з-за павелічэння долі даражэйшых «аднапакаёвак». У большасці тыпаў кватэр у снежні пераважала адмоўная дынаміка.

Прагназуема ў апошні месяц года добрым попытам карысталіся аднапакаёвыя кватэры. Сярэдняя цана «квадрата» такога жылля складае 1340 долараў у эквіваленце, а сярэдняя цана кватэры — 48,5 тысячы долараў. Характэрна, што менавіта ў канцы снежня на рынку з'явіліся адносна танныя аднапакаёўкі да 40 тысяч долараў. Гэта кватэры на крайніх паверхах дамоў і з агульнай плошчай у межах 33—35 квадратных метраў.

А вось кошт квадратнага метра двухпакаёвай кватэры за мінулы месяц нават злёгка «зваліўся» (мінус 8 %) і склаў

1260 долараў, або ў сярэднім 64,5 тысячы долараў за кватэру. Самыя танныя двухпакаёўкі на сталічным рынку сёння прапануюцца за 45—49 тысяч долараў. У гэтым выпадку пакупнікі могуць набыць «апартаменты» на першых — апошніх паверхах пяціпавярховых старых дамоў. Самы распаўсюджаны кошт двухпакаёвак знаходзіцца ў дыяпазоне ад 60 да 70 тысяч долараў.

Трохпакаёвыя кватэры нечакана падаражэлі (плюс 2,7 %), цяпер цана квадратнага метра роўная 1170 доларам, а кватэра каштуе ў сярэднім 80 тысяч долараў.

Мікалай Прасталупаў лічыць, што і сёлетні рынак будзе развівацца як на арэлях. Па-першае, да 20 студзеня ніякіх здзелак проста не будзе. Кліенты актывізуюцца і пачнуць цікавіцца жыллём не раней за трэцюю дэкаду лютага. А ў сакавіку — красавіку банкі пачнуць больш актыўна выдаваць крэдыты пад фінансаванне будаўніцтва і нерухомасці. Хутчэй за ўсё, у гэты перыяд і адбудзецца не вельмі вялікае падаражанне (не больш за 10 %), але...

На думку эксперта, ужо ў другой палове года банкі пачнуць згортаваць выданы даступных крэдытаў для ўсіх ахвотных на фінансаванне набыцця нерухомасці. Попыт на жыллё будзе падаць, і цэны спыняць свой рост.

Колькі слоў аб будаўніцтве

Мінбудархітэктуры скончыла падрыхтоўку пастановы па заробках будаўнікоў. Яны з 1 студзеня павялічваюцца, а значыць, варта чакаць падаражэння будаўніцтва.

З'явіўся праект Дырэктывы аб развіцці будаўнічай галіны. Сярод іншага там прадугледжана, што кошт квадратнага метра жылля, якое будзецца з дзяржаўнай падтрымкай, не павінен перавышаць памеру сярэднямесячнай заробтнай платы. І яшчэ, выдатная навіна для тых, хто трапіў у падатковую пастку пасля продажу недабудаванага дома: цяпер такога падатку проста не будзе. Новы падатковы кодэкс ліквідуе заканадаўчы прабел.

Сяргей КУРКАЧ.

Год малой радзімы

Сталіцы ёсць чым ганарыцца

— **Малая радзіма мае асаблівае значэнне ў лёсе кожнага чалавека, — заўважае начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Мінскага гарвыканкама Сяргей ШЭНДЗІК. — Па словах Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка, «яна шматлікая. Для адных гэта родны горад, вуліца ў горадзе ці невялікі дворык, вёска, дзе прайшлі найлепшыя дзіцячыя гады, для іншых — кавалчак дзікай прыроды, які цешыць вока і дарыць пачуццё напоўненасці і спакою. А для тых, хто з'ехаў шукаць шчасце ў іншыя краіны, малой радзімай стала Беларусь».**

Мінск — сталіца і самы буйны горад Беларусі, у якім пражывае каля двух мільёнаў чалавек (амаль 20 працэнтаў ад колькасці жыхароў рэспублікі). Моладзь сталіцы складае 26,8 % ад агульнай колькасці жыхароў горада Мінска. Сёння гэта сучасны, дынамічны рэгіён, які фарміруе 27 працэнтаў валавога ўнутранага прадукту Рэспублікі Беларусь.

Галоўнай крыніцай росту эканамікі сталіцы з'яўляецца прамысловасць, якой належыць бясспрэчнае першынство ў рэспубліцы па вытворчасці халадзільнікаў і маразільнікаў, пральных машын, падшыпнікаў шарыкавых і ролікавых, ваўняных тканін, грузавых аўтамабіляў, аўтамабіляў-самазвалаў, трактароў, тэлевізараў, аўтобусаў, тралейбусаў.

У аснове дынамічнага развіцця сталіцы — рэалізацыя значных інавацыйных праектаў арганізацый Мінска, якія маюць падтрымку з бюджэту горада. Летась у рамках рэалізацыі інавацыйнага праекта УП «Адані» ўведзены ў эксплуатацыю Цэнтр стратэгічных інавацый і тэхналогій.

Немалаважным фактарам росту інавацыйнага бізнесу ў краіне з'яўляюцца навукова-тэхналагічныя паркі як пляцоўкі, на якіх ствараюцца ўмовы для арганізацыі і развіцця малых і сярэдніх інавацыйных высокатэхналагічных арганізацый. Знешні гандаль паслугамі ажыццяўляўся з 204 краінамі свету, экспарт — у 186 краін.

У рамках пашырэння міжнароднага супрацоўніцтва ў 2018 годзе праведзены Дні Мінска ў Тбілісі,

Санкт-Пецярбургу, Будапешце. Дэлегацыя сталіцы прыняла ўдзел у першай Кітайскай міжнароднай выставе імпартных тавараў і паслуг «China international import expo», на якой быў прадстаўлены стэнд Мінска ў рамках работы нацыянальнага павільёна Беларусі.

Будаўніцтва жылля, спартыўных, сацыяльных аб'ектаў і шматфункцыянальных комплексаў забяспечвае камфортныя ўмовы пражывання жыхароў сталіцы. Менавіта іх забудова дае магчымасць значна наблізіць узровень і якасць гарадскога асяроддзя да самых высокіх еўрапейскіх стандартаў.

Штогод у горадзе з'яўляюцца знакавыя аб'екты. 2018-ы не стаў выключэннем: Рэспубліканскі цэнтр алімпійскай падрыхтоўкі па мастацкай гімнастыцы, стадыён «Дынама», Мінскі гарадскі палац культуры. Першых выхаванцаў прынялі тры новыя дзіцячыя садкі ў розных раёнах горада. Школы-новабудуолі расчынілі дзверы 1 верасня. Усе гэтыя будынкі сталі сапраўдным упрыгажэннем нашага горада, а таксама падарункам для сталічных медыкаў стэу дзевяціпавярховы інтэрнат у Цэнтральным раёне.

На тэрыторыі горада адкрылася больш за 100 новых велапаркоў і велагаражоў.

У красавіку мінулага года на тэрыторыі геалагічнага помніка прыроды «Парк камянёў» стартвала экалагічная кампанія «Уладкуем

малую радзіму!», у якой прынялі ўдзел кіраўнікі рэспубліканскіх арганізацый, а таксама спартсмены і артысты беларускай эстрады. Акрамя таго, навуэнцамі Мінскага дзяржаўнага мастацкага каледжа імя А. К. Глебава створаны арт-аб'ект, прысвечаны экалагічнай кампаніі і Году малой радзімы.

На базе Мінскага дзяржаўнага турысцка-экалагічнага цэнтра дзяцей і моладзі праведзены адкрытыя міжнародныя краязнаўчыя чытанні навуэнцаў і педагагічных работнікаў устаноў адукацыі сталіцы «Кожны з нас прыпасе радзімы куток, каб да старасці чэрпаць адтуль успаміны» (прадстаўлена да ўдзелу 218 работ).

Фэстываль мастацкай і інтэлектуальнай творчасці «Мой Мінск — мая сталіца — творчасці і таленту крыніца!» аб'яднаў больш за 600 таленавітых навуэнцаў і педагагаў сталіцы. У рамках мерапрыемства былі прадстаўлены метадычныя распрацоўкі, праекты і творчыя работы ў намінацыях «Мінск. Старонкі гісторыі» і «Ілюстрацыі да твораў беларускіх і рускіх пісьменнікаў і паэтаў».

У пачатку навуэнцаў года ва ўстановах адукацыі сталіцы стартвала гарадская культурна-адукацыйная акцыя «Мінск — горад-герой, горад тваёй будучыні», у рамках якой прайшлі тэматычныя ўрокі «Мінчане года: праца і творчасць — любімай сталіцы» з удзелам жыхароў сталіцы,

удацёных звання «Мінчанін года». На працягу года навуэнцы сталіцы актыўна ўдзельнічалі ў конкурсах віртуальных музеяў устаноў адукацыі «Гістарычная спадчына малой радзімы», юных экскурсаводаў «3 чаго пачынаецца Радзіма...», даследчых работ «Спадчына Беларусі».

Летась бібліятэкамі г. Мінска праведзена 456 мерапрыемстваў, прысвечаных Году малой радзімы (кніжныя выставы, фотавыстава, прэзентацыі кніг, гістарычныя экскурсы, інтэрактыўныя гульні, літаратурныя святы). Беларускім культурным цэнтрам духоўнага Адраджэння арганізавана праца па вывучэнні гісторыі нацысцкага лагера смерці «Трасцянец» і экскурсійным абслугоўванні мемарыяльнага комплексу «Трасцянец».

Для зручнасці турыстаў укаранены праект «Картка гасця горада Мінска», якая дае права на льготныя ўмовы наведваць аб'екты турыстычнай цікавасці, а таксама безлімітны праезд на наземным грамадскім транспарце з тэрмінам дзеяння да 12 месяцаў. У мэтах папулярызацыі гісторыка-культурнай спадчыны, самабытных традыцый рэгіёна суб'ектамі турыстычнага бізнесу сталіцы ствараюцца тэматычныя туры і экскурсійныя праграмы. Для жыхароў і гасцей сталіцы паспяхова функцыянуюць аўтобусныя праекты «Мінск экскурсійны» і «Мінск Сіці тур» з аўдыягдымамі на дзевяці мовах свету.

Сяргей КУЛАКОЎ.

Чулі?!

У Беларусі ўпершыню выпусцілі бензін з актанавым лікам 100

Мазырскі НПЗ атрымаў станоўчыя вынікі выпрабаванняў доследна-прамысловай партыі бензіну AI-100-K5-Еўра, паведамілі БелТА на прадпрыемстве.

AI-100-K5-Еўра распрацоўваўся для прымянення ў рухавіках аўтамабіляў любога тыпу, вытворцамі якіх у інструкцыі па эксплуатацыі паказаны актанавы лік не менш за 95. Новы бензін Мазырскага НПЗ можна выкарыстоўваць у любых стандартных аўтамабілях.

«Пры выкарыстанні AI-100-K5-Еўра павышаецца ККД рухавіка, што прыводзіць да паляпшэння хуткасных характарыстык аўтамабіля. Рухавік працуе больш эфектыўна і больш устойліва ў вялікім дыяпазоне абаротаў. AI-100-K5-Еўра да-

зваляе атрымаць максімальную магутнасць, палягчае запуск і зніжае ўдзельны расход паліва», — адзначылі на Мазырскім НПЗ.

Акрамя таго, паніжанае ўтрыманне серы, бензолу і араматычных вуглевадародаў памяншае карозію на дэталях аўтамабіля. Збалансаваны фракцыйны склад паліва зніжае колькасць шкодных выкідаў у атмасферу.

Як чакаецца, новы від бензіну стане даступны на беларускіх запраўках, а таксама будзе пастаўляцца на экспарт. На прадпрыемстве звярнулі ўвагу, што выпуск новага віду матарнага паліва на Мазырскім НПЗ стаў магчымы дзякуючы мадэрнізацыі вытворчых магутнасцяў і ўкараненню сучасных тэхналогій.

○ Дарэчы

На АЗС «Беларуснафты» знізіліся цэны — на дызельнае паліва на 1 капейку і бензін — на 2 капейкі. Аб гэтым паведамляецца на афіцыйным сайце кампаніі.

На запраўках «Беларуснафты» з 3 студзеня кошт 1 літра бензіну AI-95-K5 складае Br1,52, бензіну AI-92-K5 — Br1,41, дызельнае паліва каштуе Br1,53 за 1 літр. Як растлумачылі ў канцэрне «Белнафтахім», астатнія сеткі АЗС таксама маюць права знізіць у сябе цэны на паліва. «Мы ўсталёўваем гранічныя максімальныя цэны, а АЗС могуць даваць зніжкі», — адзначылі ў канцэрне.

МАРОЗ І СОНЦА

На Каляды чакаецца да мінус 18 градусаў

Зіма ўзмацняе свае пазіцыі, а ў найбліжэйшыя дні ў нашай краіне чакаецца марознае надвор'е са снегам, паведамілі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Міністэрства прыроды.

Галалёдзіца і маразы да мінус 13 градусаў чакаюцца ў нас у выхадныя, казалі ў Белгідрмеце. Сёння днём надвор'е будзе вызначаць няўстойлівая паветраная маса, якая паступае з Балтыйскага мора. Месцамі пройдзе кароткачасовы снег. На асобных участках дарог чакаецца галалёдзіца. Тэмпература паветра складзе ад мінус 1 да мінус 6 градусаў. У суботу і нядзелю надвор'е будзе вызначаць цыклон, шлях якога з поўначы Еўропы пройдзе праз тэрыторыю Беларусі на поўдзень Украіны.

У многіх раёнах краіны ў суботу чакаецца снег, мокры снег, месцамі слабая мяцеліца, днём па захадзе слабы галалёд. На некаторых участках дарог магчыма галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе 4—11 марозу, але па захадзе не апусціцца ніжэй за мінус 1—3 градусы. Днём тэмпература будзе знаходзіцца ў межах ад мінус 6 па паўночным усходзе да плюс 2 градусаў па захадзе.

Сапраўдныя халады пачнуць паступаць да нас 6 студзеня. У нядзелю ўначы і раніцай на большай частцы тэрыторыі краіны, днём месцамі пройдзе кароткачасовы снег. На асобных участках дарог чакаецца галалёдзіца. Тэмпература паветра на працягу сутак складзе 4—10 марозу, уначы па паўночным усходзе панізіцца да мінус 11—13 градусаў.

На Каляды, у панядзелак, тэрыторыя краіны апынецца пад уплывам вобласці павышанага атмасфернага ціску. Уначы ў некаторых раёнах не абыдзеца без невялікага кароткачасовага снегу, днём будзе пераважна без ападкаў. На дарогах месцамі чакаецца галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе 8—14 градусаў марозу, пры праясненнях панізіцца да мінус 15—18 градусаў. Днём будзе ад мінус 6 да мінус 12 градусаў. Зіма. Сапраўдная. Прышла.

Сяргей КУРКАЧ.

Добрая навіна

Пазбавіць ад трывогі

Акцыя аказання спонсарскай дапамогі па абсталяванні ўстаноў адукацыі «трывожнымі кнопкамі» з дапамогай Дэпартамента аховы праводзіцца Міністэрствам унутраных спраў з 2015 года. Яна ахапіла ўжо 595 аб'ектаў па ўсёй краіне. У Гродзенскай вобласці да спіса далучыліся яшчэ 59 адукацыйных устаноў. Там скончылі мантаж і настройку тэхнічных сродкаў сувязі і сістэм аховы, якія падключылі на пульт цэнтралізаванага назірання падраздзяленняў дэпартамента.

Адным з тых аб'ектаў, дзе ўсталювалі «трывожную кнопку», стаў яслі-сад № 85, што ў Гродне. Цяпер у выпадку неабходнасці вартаўнік можа выклікаць нарад групы затрымання, не здымаючы тэлефоннай трубки.

— Дзякуючы гэтай ініцыятыве ў спалучэнні з дабрачыннасцю бацькі будуць адчуваць сябе спакойней, знаходзячыся на сваіх рабочых месцах, — заўважыў начальнік Гродзенскага абласнога ўпраўлення Дэпартамента аховы Алег ГІШКО. — Бо дзеці — гэта самае дарагое, што ў нас ёсць, і трэба зрабіць усё дзеля іх бяспекі.

Загадчыца дашкольнай установы Ірына Дабрэнка падзякавала супрацоўнікам Дэпартамента аховы за такую патрэбную і добрую справу.

Сяргей КУЛАКОЎ.

МАСТАЦКАЕ СЛОВА ЯК ДАРОГА ДА ЯДНАННЯ

Міжнародны сімпозіум літаратараў «Пісьменнік і час» у лютым 2019 года пройдзе ў Мінску ўжо пяты раз.

Сёлета на сустрэчу беларускіх і замежных паэтаў, празаікаў, публіцыстаў, літаратуразнаўцаў збяруцца калегі больш як з 20 краін свету. Арганізатары творчага праекта — Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, Саюз пісьменнікаў Беларусі, Выдавецкі дом «Звязда» і выдавецтва «Мастацкая літаратура». Госці з розных краін, як правіла, — з кагорты тых літаратараў, якія ўжо добра ведаюць Беларусь і беларускую літаратуру, прыўнеслі свой асабісты ўклад у прапаганду беларускага мастацкага слова ў сваіх краінах, на сваіх родных мовах.

З Азербайджана, напрыклад, прыедуць пісьменнікі з Цэнтра перакладаў пры Кабінеце міністраў Азербайджанскай Рэспублікі — Афаг Масуд і Яшар Аліеў. Чакаецца вялікая пісьменніцкая дэлегацыя з Казахстана — дырэктар выдавецкага дома «Жыбек Жалы» паэт і перакладчык Бахытжан Канап'янаў, доктар філалагічных навук празаік Нурдзулет Ақыш, намеснік галоўнага рэдактара часопіса «Простор» паэтэса Любоў Шашкова, літаратуразнаўца Святлана Ананьева, дырэктар Інстытута літаратуры і мастацтва імя М. Аўэзава Кенжэхан Матыжанаў. Заўважым, што і з Азербайджанам, і з Казахстанам у апошнія гады склаліся добрыя літаратурныя стасункі. У Баку выдадзены шэраг кніг беларускіх аўтараў у перакладзе на азербайджанскую мову — Алеся Бадака, Анатоля Матвіенкі, Мікалая Чаргінца. Казахстанскі часопіс «Простор» неаднойчы рыхтаваў для свайго чытача «беларускія выпускі».

Для абмеркавання надзённых пытанняў культурнага, гуманітарнага супрацоўніцтва ў Мінск прыедуць і пісьменнікі Кітая, ЗША, Манголіі, Літвы, Латвіі, Кыргызстана, Узбекістана, Польшчы... Досыць прадстаўнічай на сімпозіуме «Пісьменнік і час» будзе і дэлегацыя з Расійскай Федэрацыі.

Мікола РАЎНАПОЛЬСКИ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Жыхары Бельгіі дагэтуль не абмянялі на еўра 16 мільярдаў франкаў

Бельгія перайшла на еўра са студзеня 2002 года, аднак жыхары каралеўства да гэтага часу не абмянялі на адзіную еўрапейскую валюту 16 мільярдаў бельгійскіх франкаў, што эквівалентна прыкладна 400 мільёнам еўра, паведаміў Нацыянальны банк Бельгіі (BNB). Еўра стаў афіцыйнай валютай 11 краін Еўрасаюза з 1 студзеня 1999 года. Пры гэтым у першыя тры гады быў «нябачны» — выкарыстоўваўся ў электронных плацяжах, а з 1 студзеня 2002-га паступіў у наяўны абарот і замяніў нацыянальныя валюты. Па звестках газеты Echo, у Бельгіі пасля пераходу на еўра пакупніцкая здольнасць насельніцтва, у параўнанні з іншымі краінамі еўразоны, вырасла ў меншай ступені — у сярэднім на 0,38 % на працягу кожнага года з моманту паступлення еўравалюты ў наяўнае абарачэнне. Больш нізкі паказчык толькі ў Грэцыі і Італіі. Прычынай зніжэння пакупніцкай здольнасці сярэднястатыстычнай бельгійскай сям'і эксперты называюць сусветны фінансавы крызіс 2008—2009 гадоў, высокі ўзровень інфляцыі і рост цэн на энерганосьбіты.

Экспарт венесуэльскай нафты летась знізіўся да мінімуму за 28 гадоў

Венесуэла экспартавала летась у сярэднім усяго 1,245 мільярд барэляў нафты ў суткі. Гэта мінімальны аб'ём за 28 гадоў з-за падзення здабычы на фоне эканамічнага крызісу, паведамляе агенства Bloomberg. Здабыча нафты ў Венесуэле, уладальніцы найбуйнейшых у свеце разведаных запасаў гэтай сыравіны, па даных АПЕК за апошнія пяць гадоў упала больш чым у два разы. Пастаўкі «чорнага золата» з'яўляюцца галоўнай крыніцай даходаў бюджэту гэтай краіны. Такім чынам, скарачэнне экспарту толькі пагаршае крызіс

у Венесуэле, якая знаходзіцца пад амерыканскімі санкцыямі і пад ціскам з боку крэдытараў, якія настойваюць на адабранні венесуэльскіх актываў, уключаючы грузы нафты і нафтапрадукцыі бізнес у ЗША.

На адваротным баку Месяца сеў кітайскі беспілотнік

Кітайскі беспілотны апарат «Чан'э-4» мякка сеў на адваротным баку Месяца. Гэта першая касмічная станцыя, якая прылунілася на малавылучаную тэрыторыю зямнога спадарожніка, паведаміла PIA Навіны. На борце знаходзіцца месяцаход, які правядзе даследаванні і эксперыменты, у тым ліку вопыты па вырошчванні арганізмаў ва ўмовах малой сілы цяжару. «Чан'э-4» высаджўся ў басейне Эйткена ў раёне Паўднёвага полюса спадарожніка Зямлі, які з'яўляецца найбуйнейшым з ударных кратараў у Сонечнай сістэме. Ён быў запушчаны з касмадрома Січан у кітайскай правінцыі Сычуань 8 снежня. Запуск «Чан'э-4» стаў чарговым этапам кітайскай праграмы па даследаванні Месяца, што стартвала ў сакавіку 2003 года і атрымала назву па імені герані кітайскіх легендаў, якая здабыла неўміручасць і ўзнеслася на Месяц. Першай місіяй праграмы стаў запуск аўтаматычнай месяцавай станцыі «Чан'э-1» у кастрычніку 2007 года. Станцыя прапрацавала на арбіце спадарожніка Зямлі 16 месяцаў, з яе дапамогай была складзена трохмерная карта паверхні Месяца з высокім раздзяленнем. У 2019 годзе Кітай плануе адправіць да Месяца АМС «Чан'э-5», у задачу якой увайдзе ўзяцце каля 2 кг месяцавага грунта і дастаўка яго ўзораў на Зямлю. Затым плануецца запусціць дзве аўтаматычныя станцыі для ажыццяўлення пасадкі на Паўднёвы і Паўночны полюсы Месяца. У планы КНР уваходзіць адпраўка на спадарожнік сваіх касманаўтаў (тайканаўтаў) да 2036 года.

Як нас дураць

«Гульня»

на матчыных пачуццях

Тэлефонныя ашуканцы выманілі ў пенсіянеркі з Гродна 3 тысячы долараў

Як паведамілі ва УУС Гродзенскага аблвыканкама, у канцы снежня 86-гадовай жыхарцы абласнога цэнтра патэлефанаваў мужчына, прадставіўся яе сынам і расказаў, што трапіў у неспрыемную сітуацыю. Затым тэлефонную трубку ў «сына» ўзяў нібыта супрацоўнік праваахоўных органаў, які заявіў, што інцыдэнт можна ўладзіць за 6 тысяч долараў.

Ён даў рэквізіты банка, куды трэба перавесці грошы, і нумар, па якім трэба патэлефанаваць пасля грашованага пераводу. Дарэчы, гэты нумар быў зарэгістраваны на тэрыторыі Літвы. У пенсіянеркі патрабаваная сумы не знайшлася, мелася толькі 3 тысячы долараў, іх яна і перавяла на рахунак. Пазней высветлілася, што яе сын знаходзіцца ў Беларусі і ніякіх «інцыдэнтаў» з ім не адбывалася. Жанчына стала ахвярай махлярства. Даведаўшыся пра гэта, яна звярнулася ў праваахоўныя органы. Па гэтым факце ўзбуджаная кримінальная справа па ч. 3 арт. 209 КК Рэспублікі Беларусь (махлярства).

Падобныя злачынствы ўжо адбываліся на тэрыторыі Гродзенскай вобласці ў 2017—2018 гадах. Работнікі міліцыі звяртаюць увагу на неабходнасць папярэджваць сваіх сваякоў (найперш — пажылых) аб магчымасці здзяйснення ў дачыненні да іх такога роду махлярства.

Сяргей КУЛАКОЎ.

Ракурс

ПРАКАРМІЦЬ-АПРАНУЦЬ... А ЯК?

Гараджанка жыве ва ўмовах хранічнага недаатрымання аліментаў

Ганна згадзілася на размову пры дзвюх умовах: па-першае, ніякіх прозвішча, месца работы, адраса, па-другое, ніякіх здымкаў. Яна саромеецца цяперашняга ладу жыцця сваёй сям'і, усе цяжкасці лічыць часовымі. Спадзяецца, што ў найбліжэйшы час іх матэрыяльнае становішча выправіцца, бо яна зноў уладкавалася на работу ды знайшла падпрацоўку. І наогул яна — маці дзвюх дзяцей, таму павінна быць моцнай. Ганна, як няцяжка здагадацца, таксама не яе імя, яна папрасіла назваць менавіта так. Вось яе гісторыя з пэўнымі скарачэннямі.

— Калі б мама была жывая, усё выглядала б інакш, — пачынае свой расказ маладая жанчына. — Яна наогул была супраць нашага шлюбу з Вадзімам. Я не разумела: такі прыгожы, дасціпны, душа любой кампаніі, дзе ён ні павярнуўся, вакол яго ўзнікаюць людзі. Работу часта мяняў, гаварыў, што яму хутка надакучвае аднастайнасць. Вось гэта ўсё маме і не падабалася. А я была закаханая, мне здавалася, усе будуць зайздросціць...

Ну і першыя гады жылі добра. Нарадзіліся адзін за адным двое сыноў. Муж працаваў то ў адной, то ў другой транспартнай кампаніі. Я ўвайшла з дэкрэтнага ў сваю швейную фірму. Не ведаю нават, з чаго ўсё пачалося, і не скажу, што ён надта многа выпіваў, не было асабліва і сварак. Проста, відаць, ён сапраўды не можа доўга на адным месцы. Адным словам, муж сабраў рэчы і сышоў. Я была ў такім шоку, што доўга нават на спагнанне аліментаў не падавала. Думала, сам чалавек павінен усвядоміць свой бацькоўскі абавязак. Ён і праўда напачатку з'ехаў за мяжу і прысылаў час ад часу нейкія капейкі. Потым усё ж — не без настойлівай падкасі

мамы — я знайшла ў сабе сілы падаць дакументы на спагнанне аліментаў. Першы год выплаты прыходзілі рэгулярна... А потым захварэла мама, яе не стала літаральна за два месяцы. Гэтая страта мяне і падкасіла. Я таксама трапіла ў бальніцу. І з ранейшай работай давалося развітацца. Выседзець змену за швейнай машынай, сагнуўшы спіну, мне аказалася надта цяжка. Ды і зарплаты ў нас упалі.

Нейкі час я была без работы, гэта з'ела апошнія запасы-зберажэнні. У нас у сям'і не было прынята жыць у прытык, заўсёды нешта адкладвалася на ўсялякі выпадак. А тут вась так выйшла. Аліменты больш не прыходзілі. Я пайшла да судовага выканаўцы, які накіраваў мяне ў міліцыю. Майго былога мужа сталі шукаць як аліментшчыка-даўжніка.

Як аказалася, раней ён працаваў у Польшчы, Іспаніі, іншых краінах Еўропы, а на час пачатку пошукаў жыў у сваім горадзе ў іншай жанчыны. Пасля візиту ўчастковага з даўгамі па аліментах разлічыўся, але на работу ўладкоўвацца не спяшаўся, вась даўгі сталі расці зноў. У рэшце рэшт яму абмежавалі выезд з краіны. Цяпер ён га-

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

ворыць — найбольш, праўда, міліцыянерам, — што і ехаў туды, каб мець высокааплатную работу і лепш падтрымліваць сваіх дзяцей. Толькі я ў гэта не асабліва веру, бо і па ранейшых даўгах за час работы ў Еўропе ён разлічыўся пасля таго, як да яго завітаў судовы выканаўца, а потым і нарад міліцыі.

Начальнік аддзела вышуковай работы нашага РАУС — чалавек чулы, ён нам, гаротніцам, спачувае, кажа раз: «Калі хочаш, мы яго пасадзім». Але што мне з таго, што ён будзе сядзець у турме? Мне трэба дзяцей карміць-апранаць. Я не імкнуся караць турмою чалавек, які здрадзіў мне і сваім дзецям. Як кажуць, Бог — суддзя. Я ўжо ўладкавалася на работу ў дзіцячы садок нянечкай. Яшчэ знаёмая прадпрымальніца-швачка дапамагае заказамі. Я ўмею шыць і спадзяюся, што хутка пачну не проста зводзіць канцы з канцамі, а нармальна ўтрымліваць сваіх дзяцей. Цяпер успомніць страшна, як здаралася, што ў нас на цэлы дзень быў толькі кілаграм бульбы, нават без ке-

фіру. І як я першы раз пайшла ў дом дабрачыннасці па адзенне для сыноў. Там, дарэчы, працуюць вельмі добра-разычлівыя пенсіянеркі, яны дапамаглі падабраць абутак, курткі, штаны для дзяцей. Заўважылі маю разгубленасць, супакоілі... Ведаеце, вельмі нават прыстойныя рэчы людзі аддаюць. Калі самому можна насіць адзенне хоць дзясцятка гадоў, то дзецям трэба набываць нешта перыядычна, яны ж растуць. І гэты дабрачынны дом, што ёсць у нас у горадзе, выйсе для многіх...

Дык вась у выніку я зразумела, што ў нас няма гарантывана дзейснага механізма спагнання аліментаў. Мне міліцыянеры такія дзіўныя гісторыі расказвалі пра гэтых самых неплацельшчыкаў, што смех і грэх. А потым я ў газеце прачытала, як пракурор на адной нарадзе сказаў нешта накшталт «трэба ствараць вакол неплацельшчыкаў абстаноўку нецярпімасці».

Але хто і як яе будзе ствараць? Мне расказвалі, як чужыя людзі хавалі неплацельшчыкаў у кошыку для

блізны, у сваім гаражы. А вы кажаце, абстаноўка нецярпімасці... Цяпер — кожны за сябе. Шкада толькі, што нашы гісторыі не становяцца ўрокам для тых самых маладых дурніц, якой была і я, калі выхадзіла замуж. Трэба больш уважліва і адказна ставіцца да выбару таго, хто стане бацькам тваіх дзяцей. Цяпер я добра разумею сваю маці, якая перасцерагала ад паспешлівага кроку.

Зараз вась застаецца выбіваць тыя аліменты з дапамогай праваахоўных органаў. У былога мужа фармальна няма ніякай нерухомаасці, нават асабістых рэчаў, такіх як бытавая тэхніка, камп'ютары, аўтамабіль. Хоць нашы агульныя знаёмыя мне гаварылі, што з-за мяжы ён шмат чаго прывёз. Але ўсё гэта стала ўласнасцю яго грамадзянскай жонкі. Пражывае ён на яе жылплошчы. Што з чалавека возьмеш? А калі ён нават уладкуецца на работу з зарплатай у 300 рублёў і будзе прысылаць капейкі, то яны не стануць дзейснай падтрымкай дзецям, — заключыла Ганна.

...Такая вась, крыху сумбурна выкладзеная, невясёлая гісторыя, што адлюстроўвае адну з вельмі надзённых праблем нашага грамадства і выкрывае як мінімум два яе аспекты. Сапраўды, няма дзейснага спосабу спагнання аліментаў, не выпрацавала яго наша грамадства. І ад гэтага пакутуюць дзеці. Здраецца, проста неадаюць, недаатрымліваюць у сваім развіцці, выхаванні, бо не могуць наведваць у поўнай меры гурткі, секцыі, дадатковыя заняткі. Дзеці

Ганны, дарэчы, хоць і на кароткі час, але трапілі ў спіс тых, хто знаходзіцца ў сацыяльна небяспечным становішчы. Пасля ўладкавання яе на работу іх знялі з ўліку.

Геранія спасылаецца на вызначанне пракурора Брэсцкай вобласці, якое растыражавалі СМІ. Сапраўды летась пракуратура Брэсцкай вобласці праводзіла кардынацыйную нараду па барацьбе са злчыннасцю і карупцыяй. На ёй уздымаліся пытанні несвоечасовай выплаты аліментаў. Таму пракуратура і забіла трывогу, што колькасць неплацельшчыкаў стала расці. І з гэтага вынікаюць негатывныя наступствы. Прыводзіліся, напрыклад, такія факты: за два гады колькасць дзяцей, якія стаяць на ўліку ў ІСН, чые бацькі ўхіляюцца ад аплаты аліментаў, вырасла ў тры разы, а тых, хто знаходзіцца ў сацыяльна небяспечным становішчы, стала ў паўтара раза больш. Як устаноўлена, кожны трэці неплацельшчык вядзе асацыяльны лад жыцця і ўяўляе сабой той кантынгент, з якога нічога не возьмеш. З іншымі ж можна весці работу, паводле слоў пракурора Віктара КЛІМОВА, у тым ліку ідэалагічнымі метадамі. Вядома, работа праводзіцца ўсімі зацікаўленымі служба-мі і дае пэўныя вынікі. Тэмпы ўказанага росту запаволіліся. Але неплацельшчыкаў па-ранейшаму многа, толькі за пазамінулы год за ўхіленне бацькамі ад утрымання дзяцей у рэгіёне заведзена 940 крымінальных спраў, 740 — за 11 месяцаў 2018-га.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

«Да навін
ЯК
да ГЛЫТКА
ВАДЫ...»

Докшыцкай раёнцы «Родныя вытокі» споўнілася 75 гадоў!

Газета пачынала свой шлях у ваенным 1943-м у Бягомлі, яна была рупарам партызанскай брыгады «Жалезняк» і органам падпольнага райкама КПБ.

Сёння нашы «Родныя вытокі» — адна з найлепшых раённых газет у Віцебскай вобласці. Таму не дзіва, што павіншаваць яе прыйшлі сотні падпісчыкаў і прыхільнікаў, прадстаўнікі працоўных калектываў, райвыканкама і раённага Савета дэпутатаў.

Вельмі кранальным было ўшанаванне ветэранаў друку, за што мы шчыра ўдзячныя калектыву Саюза журналістаў і асабіста старшыні Докшыцкага райвыканкама Алегу Пінчуку.

М. Ф. Аўтук,
рэдактар газеты
з 1992-га да 2004 года,
г. Докшыцы.

Добрыя справы

Не носіш сукенку? Перадай другому

У Мінску ўстанавілі кантэйнеры для збору адзення і абутку

Рэчы, якія кладуць туды, пасля перадаюцца малазабяспечаным грамадзянам. Такія кантэйнеры — распаўсюджаная ў свеце практыка. Іх можна ўбачыць у ЗША, Германіі, Польшчы. У Беларусі іх устанавілі па ініцыятыве Чырвонага Крыжа. Першыя з'явіліся ў Гомельскай вобласці яшчэ тры гады таму. Потым далучылася Брэстчына. А цяпер кантэйнеры для збору рэчаў з'явіліся ў сталіцы: на вуліцы Казіміраўскай, 39, Акадэмічнай, 34 і Баравой, 7.

— Калі ў Гомельскай і Брэсцкай абласцях яны знаходзіцца ў жылых раёнах, то ў Мінску мы ўстанавілі іх на аўтазаправачных станцыях. Справа ў тым, што не ўсе ставяцца да кантэйнераў беражліва. Акты вандалізму здаюцца часта: боксы пашкоджваюць, спрабуюць адчыніць, падпальваць. Мы ўлічылі гэты вопыт і вырашылі знайсці месцы, дзе б кантэйнеры былі пад відэанаглядам, — кажа намеснік генеральнага сакратара Беларускага таварыства Чырвонага Крыжа Раманія СКАМАРОШКА.

У боксы можна пакласці чыстыя адзенне і абутак — як тыя, што былі ва ўжытку, так і новыя, якія вы некалі набылі сабе, але так і не насілі. Пажадана, каб усё было запакавана ў поліэтыленавыя пакеты. Зімой асабліва актуальныя цёплыя рэчы: курткі, паліто, святары, шапкі, шалікі, пальчаткі, боты на нізкім ходзе.

— Калі размова пра ўжываньня рэчы, то мы заўсёды просім, каб яны былі ў прыдатным для

Кантэйнеры з'явіліся на трох сталічных аўтазапраўках.

нашэння стане. На жаль, большасць адзення, якое мы вымаем з кантэйнераў, нельга аднавіць: яно бруднае, парванае, паточанае моллю. Чым кіруюцца тыя, хто такія рэчы нам прыносіць, мы не ведаем. Але не адчайваемся і спадзяёмся на ўзаемапавагу, — заўважае Раманія Скамарошка.

Акрамя адзення, у боксы можна апусціць сумкі, рукавікі, цацкі, коўдры, пакрывалы.

Кантэйнеры адчыняюць па меры іх запаўнення — у сярэднім раз на тыдзень. Выманнем і сартаваннем займаюцца супрацоўнікі і валанцёры Чырвонага Крыжа. Пасля рэчы перадаюць малазабяспечаным адзінокам старым, шматдзетным, апякунскім і прыёмным сем'ям, сіротам, людзям з інваліднасцю, ахвярам надзвычайных і кры-

зісных сітуацый, бежанцам, вымушаным перасяленцам. Больш за ўсё запатрабаваны мужчынскія адзенне і абутак, пасля — дзіцячыя рэчы.

Каб паставіць больш кантэйнераў па ўсёй краіне, Чырвоны Крыж спадзяецца прыцягнуць партнёраў.

— Кошт вырабу ўстаноўкі аднаго бокса цяпер складае больш за 800 рублёў. І калі выбіраць паміж кантэйнерамі і аплатнай работай некалькіх сясцёр міласэрнасці, якія даглядаюць пяць-сем падапечных, то

Рэчы павінны быць чыстымі і прыдатнымі для нашэння.

наша арганізацыя аддасць прыярытэт другому. Таму мы працягваем шукаць магчымасці для супрацоўніцтва.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

ПЕЛЬМЕНИ 3 БЕЛЫМ... СНЕГАМ

Пасля першых жа праглядаў мастацкай стужкі «Іронія лёсу, або 3 лёгкаяй парай!» у лазню на фінішы года пайшлі многія, у тым ліку і Міхал Пятровіч. З часам да яго далучыліся старэйшы сын Андрэй і сусед па лесвічнай пляцоўцы Косця. Разам яны парыліся-мыліся, разам адпачывалі і душой, і целам. Адзінае, у адрозненне ад герояў кіно, не пілі — нават піва.

Дык вось на календары было 31 снежня. Мужчыны прыцемкам і пехам вярталіся з лазні. Машыну пакінулі на стаянцы, бо ведалі, што бліжэй да пад'езда ў гэты час наўрад ці прыпаркуешся. Ды і небяспечна ў навагоднюю ноч, бо хто-небудзь п'яны можа выламаць бакавое люстэрка (як гэта ўжо здаралася) альбо пашкодзіць кузаў петагардай...

Да свайго двара мужчыны дайшлі моўчкі (хіба белы снег парываў пад іх чаравікамі). А ўжо там машынальна зірнулі на ўласныя вокны, балазе гэта нізка — першы паверх.

Аднак што гэта — нехта пад імі поўзае?

Пераглянуліся, сцішылі хаду.

— І што мы тут шукаем? — спытаў Косця, падышоўшы бліжэй. — Злая махаха выправіла падснежнікі збіраць?

— Не, гэта я свайму Васю хацела падарунак зрабіць, — шымагаючы носам, прагаварыла Ліза, іх суседка зверху. — Пяльмешак наляпіла з белымі грыбамі... А ў маразілку, бачу, не лезуць — месца няма. Дык я на балкон іх вынесла, паднос на парэнчы паставіла... Дзверы не паспела зачыніць: сабака следам — і пельмені мае на снег... Цяпер во збіраю.

— Давай сюды міску, а сама ў хату бяжы, — пашкадавалі яе мужчыны, — а то змерзнеш зусім ды, крыў бог, захварэш. Мы самі ўсё падбярэм і прынясём.

...Так бы яно і было, відаць, але жонцы Пятровіча не хапіла маянэзу, каб заправіць салату. У краму яна адправіла дачку. А тая, убачыўшы тройку мужчын, захопленых пошукам, тут жа ўляцела ў кватэру і аб'явіла:

— Мама, там наш тата з Андрэем і Косцем поўзаюць ля пад'езда. У дом зайсці не могуць.

— Во! А я ж ведала, што іх паходы дабром не скончацца! Ну зараз выдам! — паабяцала маці, хапаючы качалку і выбягаючы з кватэры...

Што было далей, можна толькі здагадацца. Добра, што мужчыны былі цвярозыя. І што добрую справу рабілі, хоць і на карачках.

А. Клемянок,

г. Сморгонь.

МАЛАДОСЦЬ — УСЁ ДУРНОСЦЬ

...Унучка перад Калядамі стала прыбіраць у хаце, нешта непатрэбнае выкідаваць. Гляджу, а там і пусты флакончык ад духоў, і цюбікі памады. Кажу, што некалі рэшткі яе змешвалі ды варылі. Унучка не верыць. Але ж гэта — было.

Гадоў з пяцьдзесят таму вярнуўся з войска мой старэйшы брат Лёнік, і перамены ў ім мы ўбачылі адразу. Да службы на нейкія вечарыні ён наогул не хадзіў, на дзевак — не глядзеў, а тут раптам ніводных танцаў не прапускае. І полькі выдае такія, што аднойчы аж падэшва адарвалася.

Прыгожы ён быў кавалер: акурата адзяваўся, не курый, не выпіваў без важкай нагоды, ведаў шмат анекдотаў... Карацей, ніводзін белы танец ён каля сцяны не стаяў — хінуліся многія дзяўчаты. А сам ён выбраў адну — Алу, сваю былую аднакласніцу, бо яна і праўда за тры гады яго службы ў стройную красуню вырасла, проста «кроў ды малако»,

прычым малако — не з фермы. Дзеўка, дачка ўчастковага, працавала ў школе піанеражатай і да Лёневых заляцанняў ставілася спачатку досыць паблажліва. Але ж, зноў не паступіўшы на юрфак, змянілася, нават у грыбы з ім стала хадзіць. Ды і бацькі яе, падобна, казалі, што ну яе з той вучобай. Хлопец не пустадомак, не п'янтос — можна і замуж ісці.

А таму нейкім чудаўным вечарам Ала намякнула Лёніку, што ў іх плануюцца невялічкія дакопкі, і што ён можа смела прыходзіць у сваты.

Пачуўшы гэта, акрылены брат злётаў у другі канец вёскі, дамовіўся з хросным бацькам, дзядзькам Антосем. Сватанне планавалася на суботу, а ў пятніцу Лёня зноў сустракаўся з Алай...

Трэба заўважыць, што касметыкай у вёсцы тады амаль не карысталіся — гэта лічылася прыкметай ледзь не разбэшчанаці, ды і дзе было яе ўзяць — іншым дзёўчатам. А вось у Алы яна была (не ездзіць жа ў горад без макіяжу, не хадзіць жа без яго ў клуб, а тым больш — перад сватаннем).

Карацей, пад вечар той пятніцы яна, помню, прыпынілася каля нашай хаты. Мусіць, хацела, каб мы ўсе паглядзелі, як яна выглядае... І было на што: яркія вусны, чорныя бровы, ружовыя шчокі, блакітныя цені...

Не дзіва, што Лёня з тога спаткання прыйшоў толькі пад раніцу (маці ўжо ўстала карову даіць), адразу ж заснуў і адразу, можна сказаць, прачнуўся. Выпіў сырадою, сказаў, што ў роце пячэ, быццам крапівы нажаваўся. Папрасіў кіслага малака, потым сыроваткі, яблыкаў, але ўсё было марна: Лёня ўвесь час пляяўся.

Мама стала распытваць, што ён піў альбо еў? «Нічога, — сказаў, — толькі... цалаваўся».

Тым часам з'явіўся дзядзька Антось, вялікі аматар халяўнай чаркі, і першае, што параіў, — спаласнуць рот гарэлкай.

Гэта дапамагло, але ненадоўга — пакуль закусвалі. Прышлося наліць яшчэ, а потым яшчэ...

Сталі думаць, што рабіць са сватаннем. Сказаць праўду — ніхто не паверыць, бо нявеста (дзядзька Антось міма хаты праходзіў і бачыў) — жывая-здоровая, ёй хоць бы хны. «Значыць, — гэта хросны параіў, — трэба пачакаць: калі Ала і праўда любіць, то прыбяжыць сама, а калі не любіць — дык навошта яна табе трэба?»

Чакалі яны гадзіны са дзве. Марна: ніхто не аказаўся...

Назаўтра, добра адпляваўшыся, Лёнік пайшоў пакаяцца, але ўчастковы яго нават да хаты не падпусціў, бо ўся вёска ўжо гаварыла, што жаніх знайшоў-такі ў дзеўцы загану. Ніхто не ведаў, якую, але ж языкамі пляскалі ўсе.

У выніку дзён праз колькі Ала з'ехала ў райцэнтр, уладкавалася на работу ў пашпартны стол і неўзабаве выйшла замуж за нейкага лейтэнанта.

Не так, як думаў спачатку, склаўся лёс і ў Лёніка. А таму і сваёй унучцы, і ўсім дзёўчатам я казала і кажу, што найлепшая касметыка — гэта маладосць!

В. Лапцёнак,

г. Баранавічы.

Ад яе ж. Сёлета гэта — першая падборка вясельных і праўдзівых гісторый з жыцця чытачоў «Звяды», а значыць, самы час паведаміць, што ў газеце яны друкуюцца з пачатку... стагоддзя, апошнім часам — па пятніцах і ў рамках конкурсу на найлепшую. Вызначае іх невялічкае рэдакцыйнае журы ў складзе першага намесніка галоўнага рэдактара спадарыні Наталлі Карпенкі, спецыяльнага карэспандэнта Веранікі Канюты і вядучай рубрыкі Валянціны Доўнар. Што пры гэтым (у першую чаргу!) улічваюцца меркаванні вялікага чытацкага журы, сябра якога можа стаць любы ахвотны. І спатрэбіцца для гэтага зусім няшмат: цягам года ўважліва чытаць усе падборкі, ацэньваць кожную гісторыю (плюсам-мінусам, тройкай-пяцёркай-дзвяткай, птушачкай...) з тым каб на фінішы года перачытаць усё (альбо найлепшае), скласці сваю дзясятку (з пазнакай даты публікацыі, аўтара і загалова) і даслаць у рэдакцыю. А ўжо тут...

Тут і зараз ідзе карпатлівая праца: вызначаюцца пераможцы 2018 года... Даслаць свае меркаванні пакуль не позна. А ўжо гісторыі — дык сам Бог загадаў, бо свет захаваша таму, што смяяўся... І думаў.
Пішыце!

КОТ І НОВЫ ГОД

...Гэта сёння я ведаю, што «Свіцязянка» — адна з трох балад знакамітага беларуска-польскага паэта Адама Міцкевіча, што яна прысвечана возеру Свіцязь. А ў далёкім 1968-м так называліся звычайныя карамелькі. Тады навошта, спытаеце, пра іх нешта казаць? Ды вось паслухайце.

Ішлі апошнія дзенькі і таго снежня, і таго ўжо вельмі далёкага года. На вуліцы быў добры мароз і сумёты аж да самых стрэх. Пад нашай, у прыватнасці, расло пяцёра дзяцей. На той час старэйшаму брату было шаснаццаць гадоў, малодшаму — восем, а паміж імі — мы, тры сястры адна з-пад адной. Упяцёх 30 снежня мы схадзілі ў школу на ранішнік, атрымалі хай невялікія, але ж падарункі ад Дзэда Мароза. (Дарэчы, папяровыя пакункі для іх мы рабілі самі на ўроках працы. І ўпрыгожвалі, хто як мог.)

У гэты ж дзень мама са старэйшым братам звычайна хадзілі па елку. Лясы ў нас былі прыгожыя, прасторныя. Дрэўцы ўсе — як на малюнках: адно харашэй за другое. Таму і бегалі яны ад елкі да елкі — выбіралі найпрыгажэйшую.

Але ж вось нарэшце наша красуня дома. Раніцай брат абсек ніжнія галінкі і паставіў яе ў вядро з пяском. Абрэзаныя лапкі паклаў у сенцах і каля парога ў зале. Водар стаяў — не надыхацца! Хацелася як найхутчэй павыцягваць ды паразвешваць цацкі. Іх у нас мала было: вялікая «залатая» шышка, гадзіннік і пяць чырвоных шароў, якія наш татачка прывёз з Эстоніі. Словам, месца на галінках заставалася шмат, і яго мы «запаўнялі» камячкімі ваты, прыгожымі сняжынкамі, якія наша мама выражала са школьных сшыткаў, развешвалі самаробныя папяровыя гірлянды-ланцужкі, а ў той год — яшчэ і трыста грамаў цукерак. Яны былі загорнуты ў цёмна-блакітныя паперкі, пасярэдзіне якіх, на залатой палосцы з фольгі, было надпісана «Свіцязянка».

Так-так — вы здагадаліся — цукеркі былі вельмі падобныя на цацкі. На нічачках мы павесілі іх на ёлку, і яна стала проста казначай! Месячык поўняй свяціў у вокны (яны былі аздоблены кароткімі фіранкамі з накрухмаленай марлі), ёлка зіхацела...

Мы, шчаслівыя, палеблі спаць недзе пасля 12. А гадзіны ў дзве ўжо прачнуліся ад моцнага грукату: наша ёлка, наша прыгажуня... ляжала на падлозе.

Што адбылося, чаму? Дрэнна паставілі?

За справу ўзяліся яшчэ раз і зрабілі ўсё як належыць, аднак праз гадзіну-другую мы зноў прачнуліся ад грукату...

Прычыну падзення ёлкі мы знайшлі ў наступны вечар. Заўважылі, што нашай прыгажуні любуецца яшчэ і кот. Спачатку — на адлегласці, потым падыходзіць бліжэй, садзіцца, кранае лапкай галінку. Цукеркі, ну вядома ж, пачынаюць рухацца і яшчэ больш блішчэць. Кот скача вышэй, каб злавіць іх і... Ёлка падае.

Вось такія былі прыгоды са «Свіцязянкай». Злачынца ў іх выніку, вядома ж, не пацярпеў. Цукеркі мы потым з'елі. І пра той Новы год, напэўна, забыліся б, калі б не кот.

Н. Сіманав,

Чэрвеньскі раён.

**Рубрыку вядзе
Валянціна ДОЎНАР.**

Пра людзей. Навагодняя быль

Як паездка ў маршрутцы
можа вярнуць веру ў добрае

На прыпынку на ўскраіне Баранавіч мінскай маршруткі ў першы дзень новага года чакала чалавек шэсць. Што яна з вакзала прыйдзе амаль запоўненая — ніхто не сумняваўся: назаўтра працоўны дзень, ехаць шмат каму трэба. На старэнькай іншамарцы да прыпынку пад'ехаў пажылы дзядзька, высадзіў маладуу пару — па ўсім відаць, дачку і зяця. З імі быў чорны даўганогі сабака, пэўна, сямейны любімчык — з абсалютна шчаслівай мордай віляў хвастом, скакаў па мокрым снезе, спрабаваў лізнуць у гаспадыні то руку, то твар, радасна абнохваў усіх прысутных на прыпынку. Усе ўсміхаліся: Новы год усё-такі, дый сабачка бяскрыўды, чысценькі... Пакуль не высветлілася, што сабачка не праводзіць мінскіх гасцей, а сам едзе ў маршрутцы на правах пасажыра.

Вось тут і пачалося. У мікрааўтобусе, які падышоў у прызначаны час, месцаў хапала ўсім — яны рэзервуюцца загадзя, асоба пасажыра на ўваходзе ідэнтыфікуецца кіроўцам па імені і нумары тэлефона. Здавалася б, хвалявацца няма чаго. Але ж, самі ведаеце, хочацца сесці, дзе зручней. Тым больш два месцы спераду за спінай шафёра былі свабодныя. Усе, хто садзіўся на прыпынку, нацэліліся менавіта на іх. Але кіроўца першых, хто зайшоў, папрасіў іх не займаць, пакінуць для пасажыраў з сабакам (яны прапусцілі ўсіх перад сабой і цярпліва чакалі, пакуль уладкуюцца іншыя, каб не ствараць нязручнасцяў). І мы — трэба дык трэба — пасунуліся далей, на заднія сядзенні, якія, канешне, не такія зручныя, але ж ехаць усяго нейкія паўтары гадзіны.

ПРАЎДА, меркавалі так не ўсе. Маладая дзёўчына, нібы не чуючы просьбы кіроўцы, усперлася на пярэдняе сядзенне. Прычым зрабіла гэта дэманстратыўна і на ўсе просьбы прайсці далей у салон груба адказвала: «Дзе захацела, там і села, і нікуды пераходзіць не буду. І побач са мной сабака нават у намордніку не паедзе, я іх цярпець не магу, гэтых псін». Кіроўца нешта даводзіў ёй пра тое, што правілы перавозак не парушаюцца, але дзеўка сядзела, як капа, закапыліўшы губу і дэманстратыўна глядзючы ў акно. Пара з сабакам заставалася на вуліцы. Астатнія прыгаломшана за ўсім назіралі. «Нахабства — другое шчасце», — ціхенька ўздыхнуў хтосьці.

«Людзі, ды што ж мы, не людзі! — выдыхнула маладая дагледжаная жанчына. — Дзёўчына, у вас сумленне ёсць? Няўжо так цяжка перасесці на іншае месца?» — «Не буду!» — як дзясцел, дзёўбла яна сваё. «Можа, ёй блага становіцца ў дарозе, таму яна спераду села?» — спагадліва спытаўся дзядзька з вялікай валізкай на каленях. «Нічога мне не блага. Проста я гэта месца заняла, а сабак цярпець не магу. І нікуды не сыду. Справа прынцыпу», — адрэзала дзеўка і зноў адварнулася да акна.

У маршрутцы ўсчаўся вэрхал. Хтосьці папракаў дзёўчыну ў адсутнасці спагадлівасці і сумлення, хтосьці абуралася, што маршруткі ніяк не паедзе, хтосьці прапаноўваў пасадзіць сабаку ў багажнае аддзяленне, аўтарка гэтых радкоў прапанавала сесці побач з сабакам, калі ўпарта пасажырка так яго баіцца. Кіроўца нешта тлумачыў, пачынаў нервавацца, маладыя гаспадары сабакі цярпліва маўчалі на вуліцы, сама жывёлка зазірала ім у вочы, не разумеючы, пэўна, што ўвесь гармідар з-за яе. Нарэшце ператасаваліся, памяншаліся месцамі, цягаючы за сабой рэчы, вызвалілі два сядзенні не спераду, але разам, на якія ўладкаваліся маладыя, пасадзіўшы паміж сабой гадаванца, які за ўсю дарогу пасля не выдаў нават шораху. Перамяшчэнне не пакінула раўнадушным нікога — нехта перасаджваўся, нехта саступаў, хтосьці пасоўваўся, хтосьці раіў, куды лацвей паставіць сумку. І ўсё ўжо было не напружана, нават весела: Новы год усё-такі. Толькі дзеўка на першым сядзенні сядзела як скала.

Ехалі (акрамя нашай незадаволенай спадарожніцы) таксама весела — размаўлялі, жартавалі адно з адным — вырашэнне агульнай праблемы расшаваліла і прымусіла зняць навушнікі, адарвацца ад экрана смартфона, зацікаўлена паглядзець на людзей вакол. Праз гадзіну ўсе ведалі, што сабачку завуць Лордам, што дзядзька з валізкай едзе віншаваць у сталіцу ўнучку, якіх у яго «ажно шэсць», што жанчына, якая абуралася, чаму не едзе, спазняецца на дзяджурства — яна працуе санітаркай у бальніцы. Шчыра — такой харошай, цёплай паездкі ў маім вандроўным жыцці даўно не было. Можа, таму, што быў першы дзень Новага года?

У Мінску, выйшаўшы з маршруткі, злосная дзёўка паслізнула ў ўжо гатовыя браздучыцы ў брудную снежную кашу. Яе ззаду, не даўшы ўпасці, падхапіў... гаспадар Лорда. «З Новым годам!» — весела сказаў ёй. А Лорд злаўчыўся і лізнуў яе ў нос...

Такая вось непрыдуманая навагодняя казка ў першы дзень 2019-га здарылася. Значыць, усё ў нас з вамі, людзі, будзе добра.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ООО «Фрондера» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества РУП «Жилкоммунтехника»

Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. № 500/С-8445, наименование – здание склада (литер А 2/к), назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, общая площадь 2 195 кв. м, 1954 г. п.	г. Минск, ул. Чапаева, д. 4	1 062 720,00	10 627,20	53 136,00
2	Капитальное строение с инв. № 500/С-23647, наименование – гараж (литер В 1/м), назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, общая площадь 74,2 кв. м, 1988 г. п.		17 388,00	1 738,80	869,40

Земельный участок площадью 0,4575 га с кадастровым номером 50000000001000440 является неделимым. Целевое назначение – для эксплуатации и обслуживания административного здания. Право временного пользования. Срок действия по 31.05.2021. Описание права, ограничения (обременения) прав: охранный зона водопровода, площадь 0,0583 га; охранный зона трубопроводов, площадь 0,1539 га; обеспечение доступа для производства ремонтно-восстановительных работ, площадь 0,4575 га. Переход права на земельный участок осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь. В отношении вышеуказанных лотов проводятся вторые повторные торги. Публикация об аукционе ранее размещалась 06.11.2018 г. в газете «Звезда». Цена на Лот № 2 снижена на 10 %, на Лот № 1 – на 20 %. Окончание приема заявлений в 18.00 18.01.2019

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано единственным участником, либо единственный участник, явился для участия в аукционе, и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5 % (пять процентов), – Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, затрат на публикацию в течение 14 (четырнадцать) дней со дня проведения аукциона. Оплата приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) производится в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения аукциона. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона, а также затраты по размещению публикации в газете и на сайте bankrot.gov.by, на основании счета-фактуры в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона

Аукцион состоится 21.01.2019 в 15.00 (регистрация участников с 14.30 до 14.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 1, оф. 1121

Порядок оформления участия в аукционе, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов содержатся на сайте <https://sites.google.com/site/pcjuristcom/torgi>. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY80ALFA30122215570140270000 в отделении «На Красной» ЗАО «Альфа-Банк», код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера». Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества РУП «Жилкоммунтехника» (Лот № __), проводимом 21.01.2019 г. Участник торгов, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере, установленном для лота с наибольшей начальной ценой. Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1121. Все желающие могут предварительно ознакомиться с объектами аукциона. Контактное лицо для осмотра объектов: Сайко Андрей Геннадьевич, тел. (8 029 304 25 60). Организатор аукциона вправе после опубликования извещения о проведении аукциона отказаться от его проведения в любое время, но не позднее чем за пять дней до наступления даты его проведения. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Закона Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)»

Организатор аукциона – ООО «Фрондера», тел. 8 (029) 305 86 50 • e-mail: frondera@mail.ru

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703

Продавец ОАО «СПЕЦРЕМОНТ», 220036, г. Минск, Бетонный проезд, 13, тел./факс 8017-213-62-05

Изолированное помещение, расположенное по адресу: г. Гомель, ул. Могилевская, 14

№ лота	Наименование (назначение)	Общая площадь	Инв. номер
1	Пристроенное помещение мастерской и наплавочного отделения (помещение неустановленного назначения)	333,9 кв. м	350/D-239309

Начальная цена с НДС 20 %: 102 276,00 бел. руб. BYN
Шаг аукциона: 5 113,80 бел. руб. BYN

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00, ответственные лица: Каминский Павел Иванович, тел. +375 29 659-14-39, Коледенко Михаил Владимирович, тел. +375 29 697-26-32

Капитальные строения, расположенные по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, ул. Крупской, 224

№ п/п	Наименование (Назначение)	Общая площадь	Инв. номер
2	Здание механической мастерской (здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции))	1 085 кв. м	700/С-85219

Составные части и принадлежности: пристройка, три сарая

Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу на праве постоянного пользования общ. пл. 0,1426 га для использования под здание мастерских

В состав лота входит следующее оборудование: электрокран-балка, инв. № 2148; теплосчетчик ТЭМ-104-2ду 50/50, инв. № 21802; контейнер для хранения пропана и кислорода, инв. № 20807, выпрямитель сварочный ВС-600, инв. № 2192, пресс кузнечный, инв. № 2198, станок сверлильный 2Н118, инв. № 2256

Обременения Договор аренды. Подробная информация на сайте www.cpo.by

Начальная цена с НДС 20 %: 314 539,20 бел. руб. BYN
Шаг аукциона: 15 726,96 бел. руб. BYN

№ лота	Наименование (назначение)	Общая площадь	Инв. номер
3	Здание гаража (здание специализированное автомобильного транспорта)	45 кв. м	700/С-85220

Составные части и принадлежности: склад

Сведения о земельном участке: предоставлен продавцу на праве постоянного пользования общ. пл. 0,0055 га для использования под гараж-склад

Начальная цена с НДС 20 %: 9 180,00 бел. руб. BYN
Шаг аукциона: 459,00 бел. руб. BYN

Порядок ознакомления по лотам №№ 2-3: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00, ответственное лицо: Каминский Павел Иванович, тел. +375 29 659-14-39

Оборудование, расположенное по адресу: Минский р-н, Петришковский с/с, 25, район д. Захаричи

№ лота	Наименование	Общая площадь	Инв. номер
4	2054 Автопогрузчик 5 тн., тип ЗТЗ-511, 1992 г.	6 480,00	324,00
5	4645 Автопогрузчик Б8-2733, 3,2 тн, 1992 г.	5 508,00	275,40
6	21784 Тиски станочные, 2008 г.	151,20	7,56
7	21667 Вальцы листогибочные УВ-1860-083-77-59, 2006 г.	8 100,00	405,00
8	21738 Выпрямитель сварочный ВД-306УЗ, 2007 г.	248,40	12,42
9	21740 Выпрямитель сварочный ВД-306УЗ, 2007 г.	248,40	12,42
10	21661 Выпрямитель универсальный ВДУ-506СЭ, 2006 г.	572,40	28,62
11	2768 Машина Р-50, 1973 г.	2 592,00	129,60
12	4676 Ножницы НК-3418, 1993 г.	6 048,00	302,40
13	21650 Полуавтомат сварочный ПДГО-510, 2006 г.	345,60	17,28
14	4630 Пресс гидравлический П6-326, 1982 г.	1 836,00	91,80
15	4662 Пресс-ножницы Н 5222А, 1973 г.	1 404,00	70,20
16	117 Проволока-подающее устройство ППУ-504, 2001 г.	259,20	12,96
17	4614 Станок 2Н125л сверлильный, 1981 г.	2 160,00	108,00
18	4646 Станок 8Г-662, 1982 г.	2 376,00	118,80
19	4666 Станок вертикально-фрезерный 6Н11, 1985 г.	3 780,00	189,00
20	4668 Станок заточный ВЗ-164, 1967 г.	842,40	42,12
21	21367 Станок плоскошлифовальный ЗНГ-71, 1970 г.	5 076,00	253,80
22	21666 Станок перпендикулярно-строгальный 7А37, 2006 г.	4 536,00	226,80
23	4803 Станок сверлильный МН18, 1979 г.	2 376,00	118,80
24	4654 Станок товарно-винторезный 16К20, 1983 г.	4 968,00	248,40
25	21665 Станок токарно-винторезный 16К20, 2006 г.	4 968,00	248,40
26	4802 Станок универсальный фрезерный 6Т80Ш, 1982 г.	4 752,00	237,60
27	4637 Станок фрезерный 6Р82, 1963 г.	4 536,00	226,80
28	4606 Токарно-винторезный станок 1М-63, 1979 г.	4 968,00	248,40
29	21440 Установка СМЖ-357, 2003 г.	1 620,00	81,00

Оборудование, расположенное по адресу: г. Минск, Бетонный проезд, 11

№ лота	Наименование	Общая площадь	Инв. номер
30	166 Инвертор сварочный MMA ARC 400 В, 2014 г.	324,00	16,20
31	2263 Электробедка ЛМ-3 г/л 1,2 т.	2 376,00	118,80
32	2211 Пила маятниковая	388,80	19,44
33	27775 Станция насосная	2 592,00	129,60
34	21753 Шасси самоходное ВТЗ-30 СШ (рег. номер-КА-7 0862)	8 100,00	405,00

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00, ответственное лицо: Расолько Александр Александрович, тел. +375 29 570-21-84

Транспорт и спецтехника, расположенные по адресу: г. Минск, ул. Машинистов, 80

лот п/п	Инв. №	Наименование предмета аукциона, год выпуска/дата принятия к бух. учету	Начальная цена, бел. руб. с учетом НДС 20 %	Шаг аукциона, бел. руб. с учетом НДС 20 %
35	6033	Автомобиль GAZ-3302(гос.№АВ 3781-7), 2007 г. в.	2668,24	133,41
36	6759	Автомобиль MAZ-5336 А5 320 (рег. знак АЕ 8443-7), 2008 г. в.	6670,61	333,53
37	6761	Прицеп MAZ 892600 (рег. знак А 5254 А-7), 2008 г. в.	3001,77	150,09
38	6045	Автомобиль Саманд Lx4 (рег. знак №1936 EP-7), 2007 г. в.	2501,48	125,07
39	6031	Автомобиль Mazda 6 (рег. знак 9990 BM-7), 2005 г. в.	2501,48	125,07
40	6034	Автомобиль GAZ 322132 (рег. знак АА 8771-7), 2006 г. в.	2835,01	141,75

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00, ответственное лицо: Рудович Виктор Андреевич, тел. 8 029 647-94-47

Транспорт и спецтехника, расположенные по адресу: г. Минск, Бетонный проезд, 11

№ лота	Наименование	Общая площадь	Инв. номер
41	21796 Автокран MAZ-533702 KC-45729A (рег. знак АЕ 8387-7), 2008 г. в.	39 690,12	1 984,51
42	21795 Автокран MAZ-5337 А2 KC-45729A (рег. знак АЕ 8388-7), 2008 г. в.	39 690,12	1 984,51
43	21712 Автокран MZKT 69234 KШТ-50.01 (рег. знак АВ 7227-7), 2007 г. в.	110 898,90	5 544,95
44	21678 Автомобиль GAZ-22171 (рег. знак 9547 EA-7), 2006 г. в.	4 169,13	208,46
45	21679 Автомобиль GAZ 33104 (рег. знак АА 9616-7), 2006 г. в.	2 835,01	141,75
46	112 Полуприцеп MAZ 938662 (рег. знак А 6269 А-5), 2010 г. в.	3 001,78	150,09

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00, ответственное лицо: Рудович Виктор Андреевич, тел. 8 029 647-94-47

Оборудование, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Машинистов, 80

№ лота	Наименование	Общая площадь	Инв. номер
47	6602 Машина деревообрабатывающая ИЭ6009 А-4.1 (2,4кВт), 2007 г. в.	145,59	7,28
48	0181 Резервуар в комплекте металлический, 1993 г.	786,52	39,33
49	0180 Резервуар в комплекте металлический, 1993 г.	786,52	39,33
50	0307 Пресс-ножницы для резки арматуры, 1971 г.	46,86	2,34
51	6732 Станция компрессорная передвижная ММЗ-03-ПВ6/0,7, 2008 г.	3 848,93	192,45

52	3024 Компрессор СО7Б, 1993 г. в.	401,63	20,08
53	7141 Нагреватель газовый Ecoterm GHD-15, 2015 г. в.	98,74	4,94
54	7140 Нагреватель газовый Ecoterm GHD-15, 2015 г. в.	98,74	4,94
55	7137 Нагреватель газовый Ecoterm GHD-15, 2015 г. в.	98,74	4,94
56	6753 Компрессор СБ-4/С100, 2006 г.	284,48	14,22
57	6869 Компрессор СБ-4/С50, 2010 г.	251,02	12,55
58	5232 Деревообрабатывающий станок С-25-4, 1987 г. в.	3 848,93	192,45
59	5234 Деревообрабатывающий станок ЦДК-5-2, 1987 г. в.	2 342,83	117,14
60	5140 Деревообрабатывающий станок ШЛПС-6, 1993 г.	736,32	36,82
61	5061 Круглопильный станок 2А-1(ЦА2А), 1983 г.	1 372,22	68,61
62	5437 Круглопильный станок С6-2К (МД243С), 2008 г. в.	2 008,14	100,41
63	5450 Станок сверлильный пазовый СВПА-2, 1972 г. в.	1 405,70	70,29
64	5435 Станок фрезерный ФСШ-1А.15, 2008 г. в.	3 346,90	167,35
65	5088 Станок ЦКБ-40, 1983 г.	1 305,29	65,26
66	5295 Резчик швов CS-146, 2007 г.	334,69	16,73
67	6758 Станок рейсмусовый модели СР-6.20, 2008 г. в.	2 175,48	108,77
68	5004 Станок фрезерный ФСША1, 1987 г. в.	1 840,79	92,04
69	5436 Станок фуговальный SF-600 (МВ506Е), 2007 г. в.	1 840,79	92,04
70	5320 Винторезный станок мод.1622, 1965 г. в.	3 179,55	158,98
71	5188 Сверлильный станок 2М-112, 1982 г.	384,90	19,25
72	5021 Станок для заточки плоских ножей, 2007 г. в.	1 087,74	54,39
73	5600 Станок для шлифовки клапанов С-146, 1972 г. в.	1 238,36	61,92
74	5241 Станок токарный 1-К625, 1971 г. в.	3 346,90	167,35
75	5070 Станок точношлифовальный модель 38641, 1983 г.	1 071,01	53,55
76	0317 Заточный станок DWTD5-200KS, 2006 г.	41,84	2,09
77	0312 Станок вертикально-сверлильный, 1988 г.	1 489,37	74,47
78	5150 Станок точношлифовальный 3Б, 1979 г.	602,44	30,12
79	5293 Пресс гидравлический ПБ 324, 1989 г.	485,30	24,27
80	5030 Растворосмеситель РН-300, 2007 г.	552,24	27,61
81	5031 Растворосмеситель РН-300, 2007 г.	552,24	27,61
82	2582 Растворонасос СО 49, 2007 г.	451,83	22,59
83	6768 Агрегат штукатурно-маячный СО-154А, 2008 г.	1 472,64	73,63
84	6765 Смеситель для раствора и бетона СБ-1.00.000, 2008 г.	368,16	18,41
85	6764 Смеситель для раствора и бетона СБ-1.00.000, 2008 г.	368,16	18,41
86	6777 Подмости шарнирно-панельный 5500 +2400, 2008 г.	301,22	15,06
87	6771 Подмости шарнирно-панельный 5500 +2400, 2008 г.	301,22	15,06
88	6833 Машина мазочно-шлифовальная СО 307, 2009 г.	468,57	23,43
89	5020 Сварочный полуавтомат 40-170А, 2007 г.	301,22	15,06
90	321 Станок отрезной по камню ВС-350, 2007 г.	602,44	30,12
91	6763 Бункер БП-1,6, 2008 г.	368,16	18,41
92	6762 Бункер БП-1,6, 2008 г.	368,16	18,41
93	6581 Бункер ТБП-1,6, 2007 г.	368,16	18,41
94	7078 Виброплита TP65-4 дв. Хонда Gt160	635,92	31,80
95	6863 Мотокося FS-130STIL, 2010 г.	234,28	11,71
96	6569 Аппарат высокого давления К-750, 2007 г.	819,99	41,00
97	6810 Резчик швов CS-146, 2006 г. в.	334,69	16,73
98	6603 Агрегат отопительный АО-ЭВО.3-24кВт, 2007 г.	115,47	5,77
99	6596 Агрегат отопительный АО-ЭВО.3-24кВт, 2008 г.	115,47	5,77
100	6597 Агрегат отопительный АО-ЭВО.3-24кВт, 2008 г.	115,47	5,77
101	7136 Нагреватель газовый Ecoterm GHD-15, 2015 г. в.	98,74	4,94
102	5538 Универсальный фрезерный станок ФР-676, 1972 г. в.	3 012,21	150,61
103	6794 Отрезная пила GCO-14-1, 2008 г.	125,51	6,28

Порядок ознакомления: осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 17.00, ответственное лицо: Рудович Виктор Андреевич, тел. 8 029 647-94-47

Оборудование, расположенное по адресу: г. Минск, Бетонный проезд, 11

№ лота	Наименование	Общая площадь	Инв. номер
104	21364 Агрегат сварочный АДД-3150, 2001 г.	635,92	31,80
105	15009 Бетоносмеситель, 1994 г. в.	28,45	1,42
106	21700 Выпрямитель для дуговой сварки ВДУ-506С, 2006 г. в.	1 221,62	61,08
107	21721 Выпрямитель сварочный ВД-306 УЗ, 2007 г. в.	267,75	13,39
108	15013 Деревообрабатывающий станок МФШС, 1995 г. в.	1 840,79	92,04
109			

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомсельмаш» (продавец) извещает о проведении 21 января 2019 года открытого повторного аукциона по продаже имущества со снижением начальной стоимости на 80 % в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

Table with 3 columns: № лота, Наименование предметов торгов, Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб., Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.

Продавец: ОАО «Гомсельмаш», г. Гомель, ул. Шоссейная, 41. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел.: 8 (0232) 59-23-93 – Мойсенко Наталья Александровна. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.

Извещение о проведении электронных торгов Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости» 5 февраля 2019 г. в 11.30 на электронной торговой площадке «МИНСК – НЕДВИЖИМОСТЬ»

Table with 9 columns: № предмета аукциона, Месторасположение земельного участка, Кадастровый номер земельного участка, Площадь, га, Целевое назначение земельного участка / назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества, Начальная цена предмета аукциона, руб., Сумма задатка, руб., Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, руб., Отдельные условия, предусмотренные в решении Мингорисполкома об изъятии земельного участка для проведения аукциона и иные условия аукциона

* Убытки и потери сельскохозяйственного производства подлежат пересчету с учетом нормативов, действующих на дату их фактического возмещения.
Продавец: Минский городской исполнительный комитет, пр-т Независимости 8, 220030, г. Минск, сайт: www.minsk.gov.by.
Организатор электронных торгов и оператор электронной торговой площадки: коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск, телефоны: (017) 2261672, 327-40-22, сайт: www.mgcn.by.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Ваш аптымізм непараўнальна, а ўменне не паддавацца распачы будзе выклікаць сімпатыю ў навакольных людзей. У пачатку тыдня ў вас будзе выдатная магчымасць бліснуць на публіцы. Калядны вечар абяцае прайсці весела і нязмушана. Вы можаце разлічваць на дапамогу і падтрымку сяброў. У канцы тыдня зоркі раяць адправіцца ў падарожжа.

ЦЯЛЕЦ. Тыдзень спрыяе зносінам і творчасці. У аўторак паспрабуйце не даць спакусам авалодаць вамі, своечасова адыходзіце ў бок або пераклучайце ўвагу на нешта іншае. У другой палове тыдня з'явіцца магчымасць дабіцца значных поспехаў у многіх справах. Але будзьце вельмі асцярожныя і не прымайце паспешных рашэнняў. Дыпламатычнасць і добра-зачліваць пераадолець любыя перашкоды.

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні лепш у пэўным сэнсе адступіць назад, нешта адкласці, ад чагосьці адмовіцца зусім. Будзьце разумныя, у гэты перыяд закладваецца ваш будучы поспех і паляпшэнне вашых жыццёвых умоў. І важна гэты поспех не спудзіць. У любоўнай сферы ўсё выдатна. Калі вы даўно марылі пра дзяцей, цяпер можна чакаць прыбытку ў сям'і.

РАК. Пачынаецца спрыяльная паласа, будзе шанец атрымаць тое, што вам трэба. З'явіцца новыя планы, перспектывы, ідэі, натуральна, палепшыцца і настрой. Вас чакаюць прыемныя падзеі ў асабістым жыцці і ўвага супрацьлеглага полу. У пятніцу магчыма падвышаная адчувальнасць і раманізм, так што лепш пазбягаць не вельмі прыемных кантактаў. Праводзьце час з сябрамі.

ЛЕЎ. Пачатак тыдня спрыяльны для святочных застольяў і зносін з сябрамі. Але пажадана не ўпарціцца, адстойваючы свой

аўтарытэт і кампетэнтнасць, лепш прыслухацца да мудрых парадаў, бо вы ад гэтага толькі выйграеце. У канцы тыдня можа з'явіцца магчымасць бліснуць у гасцях сваёй эрудыцыяй. Выхадныя пажадана прысвяціць адпачынку. Схадзіце ўсёй сям'ёй на каток.

ДЗЕВА. Шматспадзеўны творчы тыдзень. Пачынаючы з серады прайвіце ініцыятыву і актыўнасць, вашы ідэі будуць прыняты і падтрыманы. У гэты дзень можа паступіць важная інфармацыя, паспрабуйце яе не прапусціць. Паездкі лепш планаваць на пятніцу. У нядзелю магчыма нефармальна сустрэча, ад яе будуць залежаць многія найбліжэйшыя падзеі ў дзелавой сферы, сітуацыя ў гэты дзень спрыяльная, і поспех практычна гарантаваны.

ШАЛІ. Не паддавайцеся на правакацыі і не дазваляйце сапсаваць сабе настрой. Лепш закусіць губу і дараваць крыўдзіцелю, чым увязвацца ў барацьбу, бессэнсоўную і бязлітасную. Не распыляйцеся, трымайце ў полі зроку галоўную мэту. У сераду захоўвайце асцярожнасць і будзьце ўважлівыя пры выкананні любой справы. Чацвер можа аказацца светлым і радасным днём, сваім цудоўным настроем вы будзеце зараджаць навакольных. Найлепшы адпачынак для вас — актыўны. Пакатайцеся на каньках, лыжах ці хоць бы санках.

СКАРПІЁН. Вы адчуеце, што ў вас і вашых блізкіх усё наладжваецца і складаецца менавіта так, як хацелася б. Фартуна відавочна вырашыла ўсімхінуцца вам, ашчаслівіць сваёй апекай. У сераду не прапусціце важную інфармацыю, на жаль, яна будзе паступаць мноствам невялікіх порцый у вельмі сумбурным выглядзе, пастарайцеся нічога не пераблытаць. Субота прынесе ўдачу вандроўнікам — старайцеся запланаваць паездкі на гэты дзень.

СТРАЛЕЦ. Падзеі дапамогуць раскрыць таленты. Вы незвычайна камунікабельныя, новыя прыемныя знаёмствы адкрываюць перспектывы, пра якія вы нават не марылі. Вас чакае поспех і прыбытак. Калі неабходна новая інфармацыя, якая дасць магчымасць павысіць узровень прафесіяналізму, не ляньцеся знайсці яе. Паспрабуйце быць больш цярплівымі да навакольных, прабацьце ім іх маленькія слабасці.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні вы пачаеце будзеце ганяцца за поспехам і лёс дасць вам магчымасць злавіць яго за хвост. Падвысіцца ваш аўтарытэт сярод калег. Старайцеся пашырыць сваё кола зносін, і перад вамі адкрывацца новыя магчымасці. Аднак важна кантраляваць свае дзеянні, будзьце асцярожныя, не прымайце паспешных рашэнняў, не дазваляйце эмоцыям атрымаць над вамі верх. У суботу непажадана заставацца ў адзіноце, смела прымайце запрашэнні сяброў.

ВАДАЛІЎ. У аўторак ад вас можа спатрэбіцца ўменне канцэнтравацца на пастаўленых задачах. Будзе шмат мітусні і беганні. У суботу парадуйце сябе новымі ўражаннямі, можна чакаць візіту прыемных гасцей. Ці вы сам выйдзіце ў свет і завядзіце цікавыя знаёмствы. У нядзелю абараніце сябе ад непатрэбных кантактаў і пустых размоў.

РЫБЫ. На гэтым тыдні вам могуць спатрэбіцца такія якасці, як спакой, разумнасць і вытрымка. Непажадана легкадумнасць у зносінах. Вас могуць падмануць людзі, якіх вы не вельмі добра ведаеце. Паспрабуйце нічога не абяцаць родным і сябрам, бо выкананне абяцання будзе звязана з некаторым напружаннем і цяжкасцямі. Дзейнічайце самі. Шукаць чужой парады варта толькі ў выключных сітуацыях.

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра
29 снежня.
Месяц у сузор'і
Казярога.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	9.28	17.02	7.34
Віцебск —	9.24	16.44	7.20
Магілёў —	9.18	16.51	7.33
Гомель —	9.06	16.56	7.50
Гродна —	9.41	17.18	7.37
Брэст —	9.34	17.27	7.53

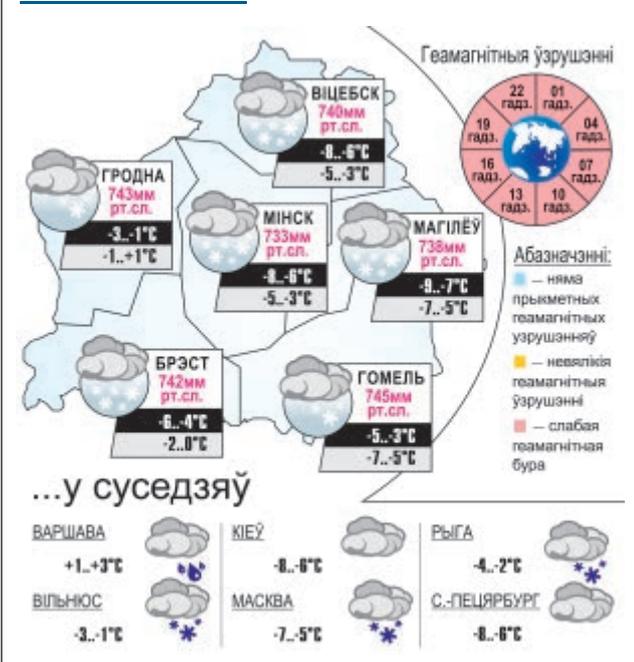
Імяніны

Пр. Дзмітрыя, Настасі, Фёдара
К. Ангелікі, Анелі,
Рыгора, Яўгена.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

Падзеі

Людзі

4 СТУДЗЕНЯ

859 год — з'явіліся першыя летапісныя звесткі пра плямны саюз крывічоў, групу ўсходніх славян, якія займалі тэрыторыю верхняга цячэння Дняпра, Заходняй Дзвіны, Волгі, паўднёвай часткі басейна Чудскога возера.

На думку некаторых вучоных, назва «крывічы» азначае «блізкія па паходжанні» («па крыві»), іншыя даследчыкі спасылаюцца на імёны родапачынальніка Крива або язычаскага першасвяшчэнніка Криву-Кривейту.

1264 год — пачалося княжанне ў Вялікім Княстве Літоўскім Войшалка (сын Міндоўга), які аб'яднаў Новагародскую, Пінскую, Полацкую і Віцебскую землі (у 1267 пакінуў княжацкі пасады і сышоў у заснаваны ім Лаўрышаўскі манастыр).

1729 год — нарадзіўся (вёска Ясянец, сёння ў Баранавіцкім раёне) Іахім Храптовіч, грамадска-палітычны і дзяржаўны дзеяч ВКЛ, філосаф, публіцыст, паэт і перакладчык. З 1765 года — маршалак галоўнага трыбунала ВКЛ, з 1773-га — падканцлер літоўскай, адзін з арганізатараў і членаў Адукацыйнай камісіі. Кіраўнік каралеўскай групыкі магнатаў і шляхты ў Вялікім Княстве Літоўскім з 1780 года, міністр замежных спраў — з 1791-га, канцлер ВКЛ — з 1793 года. У сваіх маентках у Шчорсах і Вішневе замяніў паншчыну чыншам, пабудоваў у Шчорсах палац, школу, уніяцкую царкву, арганізаваў бібліятэку з багатым архівам старажытных дакументаў. Памёр у 1812 годзе.

1869 год — нарадзіўся (вёска Добасна, цяпер у Кіраўскім раёне) Ядвігін Ш. (сапр. Антон Іванавіч Лявіцкі), беларускі пісьменнік, публіцыст,

фельетаніст, адзін з пачынальнікаў новай беларускай прозы. Аўтар зборнікаў апавяданняў «Бярозка», «Васількі», паэмы «Дзед Завала», кнігі «Успаміны», няскончанага рамана «Золата». Памёр у 1922 годзе.

1908 год — прынята ў эксплуатацыю першая міжнародная тэлефонная лінія Мінск — Барысаў.

1959 год — нарадзіўся (вёска Бадзены, Мядзельскі раён) Мікола Шабовіч, беларускі паэт, перакладчык, філолаг і педагог. Член Саюза пісьменнікаў Беларусі. Кандыдат філалагічных навук. Аўтар некалькіх паэтычных зборнікаў. Паэзія Міколы Шабовіча — лірычна-філасофская. Яна акумулюе як трагедынасць нашага часу, так і імгненні шчасця, радасць жыцця і тварыць на роднай зямлі. Галоўная ў яго творчасці тэма — тэма кахання, светлага пачуцця да Жанчыны. Акрамя таго, паэт напісаў шмат працудных вершаваных твораў пра родны Мядзельскі край, яркавыя літаратурныя пародыі, эпіграмы і прысвячэнні сваім калегам па пярэ, гумарыстычныя вершы. На вершы Міколы Шабовіча напісана больш як 180 песень.

1643 год — нарадзіўся (1643—1727) Ісаак Ньютан, англійскі фізік і матэматык, які стварыў тэарэтычныя асновы класічнай механікі і астраноміі, адкрыў закон сусветнага прыцягнення. Памёр у 1727 годзе.

1930 год — была апублікаваная кніга К. Э. Цыялкоўскага «Рэактыўны аэраплан», у якой вучоны абгрунтаваў прымяненне ракетных рухавікоў у авіяцыі: «За эрай аэрапланаў вінтавых павінна прыйсці эра аэрапланаў рэактыўных».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА. ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВЕНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;

e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvorot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 132.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

3 студзеня 2019 года.

ТЭМА ТЫДНЯ

ПЛЯЦОЎКА ДЛЯ ІНІЦЫЯТЫЎНЫХ

У Гродне дэпутаты абяцаюць падтрымаць маладых парламентарыяў

Вучань гімназіі № 5 Гродна Натан ШАМСУТДЗІНАЎ і вучаніца ліцэя № 1 Таццяна ЖУКАВЕЦ.

Маладзёжны парламент пры Гродзенскім абласным Савеце дэпутатаў правёў першую сесію чацвёртага склікання, на якой былі агучаны новыя праекты і абраны лідар.

Маладыя дэпутаты сабраліся ў зале пасяджэнняў у аблвыканкаме. Менавіта тут праходзяць усе важныя сходы, у тым ліку сесіі абласнога Савета дэпутатаў. Урачыстасці надала і прысутнасць гасцей — членаў Пастаяннай камісіі Палаты

прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па адукацыі, культуры і навуцы, якую ўзначальвае Ігар Марзалюк. Ён упэўнены, што маладзёжны парламент здольны арганізаваць вакол сябе многіх для добрых спраў. Бо дзіцячыя абраннікі па-даросламу прайшлі некалькі тураў выбараў, маюць свае праграмы, а галоўнае — грамадзянскую пазіцыю.

стар. **4-13**

ЗАНЯТАСЦЬ

Дзе складана знайсці работу?

Урад вызначыў тэрыторыі з напружанай сітуацыяй на рынку працы

У 2019 годзе ў гэты спіс трапілі 53 раёны — амаль 45 працэнтаў ад усіх рэгіёнаў. Такая інфармацыя змяшчаецца ў пастанове Савета Міністраў ад 27 снежня 2018 года № 950.

Больш за ўсё праблемных тэрыторый у Віцебскай і Мінскай абласцях — па 15. На Віцебшчыне ў іх лік трапілі Бешанковіцкі, Браслаўскі, Верхнядзвінскі, Глыбоцкі, Гарадокскі, Докшыцкі, Лепельскі, Лёзненскі, Мёрскі, Аршанскі, Пастаўскі, Сенненскі, Талачынскі, Чашніцкі і Шаркаўшчынскі раёны. На Міншчыне складанасці з пошукам работы прагназуюцца ў Барысаўскім, Вілейскім, Валожынскім, Клецкім, Капыльскім, Крупскім, Любанскім, Маладзечан-

скім, Нясвіжскім, Пухавіцкім, Слуцкім, Салігорскім, Стаўбцоўскім, Уздзенскім і Чэрвеньскім раёнах.

У Брэсцкай вобласці напружаная сітуацыя з працаўладкаваннем у наступных раёнах: Баранавіцкі, Ганцавіцкі, Драгічынскі, Іванаўскі, Івацэвіцкі, Кобрынскі, Лунінецкі і Маларыцкі. На Гомельшчыне асабліва ўвага будзе аддадзена Жлобінскаму, Лельчыцкаму, Лоеўскаму, Акцябрскаму, Светлагорскаму і Хойніцкаму раёнам. На Магілёўшчыне праблемнымі прызналі Бялыніцкі, Клічаўскі, Касцюковіцкі, Мсціслаўскі, Чавускі, Чэрыкаўскі раёны і горад Бабруйск.

З Гродзенскай вобласці ў спіс трапілі толькі два раёны — Лідскі і Свіслацкі.

Дарэчы, летась тэрыторыя з напружанай сітуацыяй на рынку працы было менш — 48 раёнаў. Як і цяпер, большасць з іх знаходзіліся ў Віцебскай вобласці. Спіс такіх рэгіёнаў вызначаюць па шасці крытэрыях. Гэта ўзровень зарэгістраванага беспрацоўя, доля беспрацоўных, якія шукаюць работу 12 месяцаў і больш, доля работнікаў арганізацый, якія працуюць у рэжыме вымушанай няпоўнай занятасці, доля работнікаў арганізацый, якія знаходзіліся ў цэладзённым ці цэлазменным прастоі, каэфіцыент напружанасці на рынку працы і каэфіцыент замяшчэння рабочай сілы (адносіны колькасці прынятых работнікаў да колькасці звольненых).

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ

«Хачу бабуліну пенсію»

Якія пытанні прагучалі на суботняй прамой лініі з кіраўніком дэпутацкага корпуса Міншчыны. **2** стар.

Узяць крэдыт на сябе

Сенатар прапануе працэнты за жыллёвы крэдыт работнікаў «гасіць» прадпрыемству. **3** стар.

«Космас-корт» і школа

Якія праекты будуць рэалізоўвацца ў Магілёве сёлета? **3** стар.

Застацца ў глыбінцы

Зусім нядрэнна. Маладыя спецыялісты Брэстчыны ведаюць усе перавагі. **14** стар.

Новыя дом і радзільня

У Лельчыцах напярэдадні Новага года адбыліся значныя наваселлі. **16** стар.

Што зроблена?

На Гомельшчыне сёлета знесены 2,5 тысячы пакінутых дамоў. Аб гэтым паведаміла старшыня аблсавета Кацярына Зенкевіч на сесіі Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў.

Яна адзначыла, што праца са старымі і пустуючымі дамамі з'яўляецца важным элементом добраўпарадкавання населеных пунктаў.

— У 2018 годзе ў Гомельскай вобласці знесены 2501 такі аб'ект. Пры гэтым сярэдні кошт зносу аднаго домаўладання з добраўпарадкаваннем тэрыторыі склаў 1,5 тысячы рублёў, — прыводзіць яе словы БелТА.

У Год малой радзімы добраўпарадкаванню, паляпшэнню санітарнага стану населеных пунктаў і тэрыторый аддаецца асаблівая ўвага.

— Жыхары і госці вобласці пераканаліся, што практыка комплекснага добраўпарадкавання, калі на гэта накіроўваюцца ўсе сілы і сродкі, цалкам апраўданая, — упэўненая Кацярына Зенкевіч.

Шэраг мерапрыемстваў па навядзенні парадку прайшлі і па ініцыятыве дэпутатаў аблсавета. Старшыня аблсавета таксама адзначыла, што ва ўладкаванні свайго роднага краю прымаюць актыўны ўдзел і жыхары рэгіёна. Так, на працягу года ў вобласці прайшлі 1,5 тысячы суботнікаў, добраўпарадкаваны месцы масавага адпачынку, паркі, скверы, помнікі, дзіцячыя пляцоўкі і гэтак далей.

Акрамя таго, Кацярына Зенкевіч лічыць важным узаемадзеянне дэпутатаў розных узроўняў і тэрыторый і кіраўнікоў, спецыялістаў службаў, арганізацый, ведамстваў.

— Гэта дапамагае выявіць новыя рэзервы для павышэння эфектыўнасці дзейнасці, — дадала яна. У якасці прыкладу была прыведзена работа па напаяненні адзінага пераліку аб'ектаў, дзе неабходна прыняць меры па навядзенні парадку. Для вызначэння кропкавага месца знаходжання аб'екта выкарыстоўваюцца сучасныя картаграфічныя матэрыялы. Электронная версія адзінага пераліку дазваляе спецыялістам розных структур аператыўна апрацоўваць і падтрымліваць у актуальным стане інфармацыю.

Вывананню задач, якія стаяць перад саветамі, спрыяе і работа органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання. У Гомельскай вобласці дзейнічаюць 676 калегіяльных і 3309 аднаасобных ОТГСаў. Кацярына Зенкевіч звярнула ўвагу старшынь райсаветаў дэпутатаў, што падобныя органы павінны паўсюдна быць створаны і эфектыўна працаваць, тым больш што ў рэгіёне ёсць вопыт у гэтым кірунку.

Таксама старшыня аблсавета адзначыла, што ў гэтым годзе дэпутаты правялі 600 прыёмаў грамадзян, разгледзелі каля дзвюх тысяч зваротаў.

— Колькасць зваротаў можа быць ніжэйшай, калі дэпутаты будуць больш актыўна працаваць з грамадзянамі менавіта на месцах. Формы зносінаў ёсць розныя: гэта і ўдзел у днях сельсавета, днях дэпутата, сходах, выязных сумесных прыёмах, сустрэчах з працоўнымі калектывамі і гэтак далей, — растлумачыла Кацярына Зенкевіч.

Важнасць работы народных абраннікаў на месцах падкрэсліў і старшыня Гомельскага аблвыканкама Уладзімір Дворнік. Дэпутат працуе непасрэдна з людзьмі, ведае іх настроі, перакананы ён.

На сесіі дэпутаты падвялі вынікі працы ў гэтым годзе і вызначылі перспектывыя напрамкі на наступны.

«КОСМАС-КОРТ» І ШКОЛА

Дэпутаты Магілёўскага гарсавета зацвердзілі асноўныя паказчыкі прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця і прынялі бюджэт Магілёва на 2019 год.

Як агучвалася на сесіі, вялікіх паступленняў у гарадскі бюджэт не чакаецца, таму трэба па максімуме зніжаць затраты, каб захаваць тую стабільнасць, якую атрымалася дасягнуць у мінулым годзе. Зыходзячы з прагназуемага даходу ў суме 363,8 мільёна рублёў, расходная частка бюджэту Магілёва на 2019 год зацверджана ў суме 362,7 мільёна рублёў. Асноўныя сродкі — прыкладна 85 % бюджэту традыцыйна пойдучы на ахову здароўя, адукацыю, жыллёва-камунальную гаспадарку.

З абласнога бюджэту прадугледжана фінансаванне будаўніцтва важнага для горада аб'екта — новай школы ў адным з маладых мікрараёнаў Казіміраўцы. Не менш важны аб'ект для Магілёва — вяслярная база, на завяршэнне будаўніцтва якой доўгі час не хапала грошай. Прынятае рашэнне перапрафіляваць гэты аб'ект пад шматфункцыянальны фізкультурна-аздараўленчы комплекс з будаўніцтвам басейна, памяшканняў для заняткаў спортам, фітнесам, цяжкай атлетыкай. Таксама прадугледжана фінансаванне шэрагу іншых спартыўных аб'ектаў. Напрыклад, плануецца завяршыць рэканструкцыю тэніснага «Космас-корта».

Усяго на апошняй у мінулым годзе сесіі Магілёўскага гарсавета было разгледжана 24 пытанні.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

ФРАНЦУЗСКІЯ ПАРЛАМЕНТАРЫІ ПРЫЕДУЦЬ У БЕЛАРУСЬ

Парламенцкая дэлегацыя Францыі на чале з кіраўніком групы дружбы «Францыя — Беларусь» Сената Францыі Шарлем Генэ сёлета наведае з візітам Мінск.

Як паведамляе прэс-служба Савета Рэспублікі, візіт адбудзецца па запрашэнні беларускага боку і будзе садзейнічаць рэалізацыі дамоўленасцяў, дасягнутых падчас сустрэчы спікера верхняй палаты беларускага парламента Міхаіла Мясніковіча з прэзідэнтам Сената Францыі Жэрарам Ларшэ ў лістападзе мінулага года.

У рамках візіту французскіх парламентарыяў у Беларусь плануецца абмеркаваць шырокі спектр пытанняў двухбаковага супрацоўніцтва. Асаблівая ўвага будзе аддадзена ўмацаванню міжпарламенцкага ўзаемадзеяння і ролі парламенцкага вымярэння ў пашырэнні гандлёва-эканамічных сувязяў і інвестыцыйнага партнёрства паміж краінамі.

Адзначым, што ў 2018 годзе ўпершыню ў гісторыі беларуска-французскіх адносін былі створаны рабочая група па супрацоўніцтве з Францыяй і Савец Рэспублікі і група дружбы «Францыя — Беларусь» у Сенате Францыі.

Дзейнасць гэтых груп накіравана на пашырэнне супрацоўніцтва пабрацімскіх гарадоў Беларусі і Францыі, усталяванне прамых кантактаў паміж дзелавымі коламі, развіццё двухбаковых адносін у інвестыцыйнай, сельскагаспадарчай, экалагічнай і іншых сферах.

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

НА АПЕРАДЖЭННЕ СІТУАЦЫІ

Старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Наталля ЯКУБІЦКАЯ ў рабоце са зваротамі грамадзян дэманструе свой адметны почырк. Не стала выключэннем і чарговая прамая тэлефонная лінія, якая прайшла днямі.

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

— Пытанні, якія мне задаюць, стараюся вырашаць адразу: тэлефоную кіраўнікам раёнаў, структурных падраздзяленняў вобласці, старшыням раённых Саветаў дэпутатаў. Я пазбягаю адкладваць нейкую праблему на потым, — расказала Наталля Віктараўна. — А пытанні паступаюць самыя розныя: па добраўпарадкаванні, навядзенні парадку на зямлі, дарогах, могілках. І мы стараемся працаваць на апераджэнне. Такія задачы стаюць і перад старшынямі райсаветаў.

Дастаткова шмат пытанняў па рабоце спажывакаперацыі. У прынцыпе мы і на сесіі разгледзелі і павялічылі пералік тэрыторый сельскіх населеных пунктаў, якія падпадаюць пад дзеянне Указа Прэзідэнта і маюць прэферэнцыі па гандлёвым абслугоўванні на сяле. Лічу, што гэты дакумент дапамагае выходзіць з сітуацыі. Летась надта актыўна дэпутаты, старшыні раённых Саветаў дэпутатаў займаліся рэалізацыяй Дэкрэта № 1 «Аб садзейнічання працоўнай занятасці насельніцтва». З гэтай мэтай стварылі ў раёнах і горадзе Жодзіне 23 камісіі. Яны працуюць эфектыўна і накіраваны ў першую чаргу на тое, каб

уважліва выслухаўшы скаргу, і звязалася са старшынёй сельскага Савета дэпутатаў Любоўяй Забаронак.

— Як я зразумела са слоў Алы Іванаўны, нібыта сельвыканкам устараніўся ад пахавання пенсіянеркі, не аказаў дапамогу? — запыталася Наталля Якубіцкая ў падначаленай.

— Бабулі прапаноўвалі паслугі сацыяльнага работніка, яна адмовілася. Так, суседка даглядала яе. Але ж пенсія памерлай ішла ў агульны бюджэт: у доме зрабілі рамонт, паставілі шклопакеты. Бабуля аформіла дароўную на свой дом на гэтую жанчыну. Цяпер яна хоча яго прадаць. А тое, што прыняла ўдзел у пахаванні, то яна атрымала грошы ад дзяржавы. Што датычыцца пенсіі, то Ала Іванаўна не мае права на яе атрыманне.

— Мне зразумелая сітуацыя. Вам трэба дзейнічаць у межах заканадаўства, — падсумавала Наталля Якубіцкая.

Вольга Яўгенаўна купіла зямельны ўчастак у Чэрвеньскім раёне на аўкцыёне. Але не можа пачаць будаўніцтва, паколькі няма электрычнасці. «Дапамажыце, парайце, куды звярнуцца», — прасіла жанчына.

Старшыня абласнога Савета дэпутатаў пацікавілася, дзе знаходзіцца ўчастак: у населеным пункце або ў раёне індывідуальнай забудовы, якая адлегласць да найбліжэйшага трансфарматара, ці ёсць магчымасць да яго падключыцца. «Будзем разбірацца з сітуацыяй. Мяркую, пры вашым долевым удзеле пытанне вырашыцца».

Уладзімір Міхайлавіч — пенсіянер, аддаў дзецям гарадскую кватэру, а сам

пасяліўся ў бацькоўскім доме ў Пухавіцкім раёне. Побач з вёскай знаходзіцца некалькі дачных масіваў. І на зіму гаспадары перабіраюцца ў Мінск, а хатніх жывёл кідаюць на волю лёсу. Мужчына шкадуе няшчасных валацуг, корміць іх, у яго жывуць дванаццаць каткоў, сабака. Панадзіўся да яго хадзіць чужы цюцька, разумею, што тут не пакінуць на галодным. Аднойчы пенсіянер не вытрымаў і пайшоў пасарамаціць мінчаніна, калі той завітаў на лецішча. Але замест размовы атрымаў кухталёў. Мужчына напісаў заяву ў міліцыю, быў суд, які выпісаў забяку штраф у 500 рублёў. Ды заяўнік незадаволены і хоча, каб на яго крыўдзіцеля завялі крымінальную справу. «Для таго каб прыцягнуць яго да крымінальнай адказнасці, вам неабходна было зняць пабоі, — растлумачыла Наталля Якубіцкая. — Ды і наогул я не маю права ўплываць на рашэнне суда. Мужчыну пакаралі рублём. І думаю, для яго гэта будзе ўрокам. Цяпер, перш чым распускаць рукі, ён падумае».

Але гэтым разам былі не толькі «праблемныя» званкі. Людзі віншавалі старшыню абласнога Савета са святамі, дзякавалі за дапамогу, уменне прафесійна вырашаць пытанні. А адзін мужчына, які не пажадаў назваць сябе, выказаў Наталлі Якубіцкай падзяку за ўмелае кіраўніцтва дэпутацкім корпусам, за тое, што адстойвае інтарэсы жыхароў вобласці. «У вас прагматычны почырк, ваша пазіцыя на баку простых людзей. Хочам пажадаць, каб вашы планы і задумы збываліся», — сказаў ён.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.
ЗВЯЗДА

РАЗГЛЕДЖАНА НА СЕСІІ

Лакаматыў для эканомікі і бонусы для работнікаў

У канцы мінулага года дэпутаты гарадскога Савета разам з кіраўніцтвам выканкама абмяркоўвалі і прымалі бюджэт абласнога цэнтра на 2019 год. Гэта галоўны дакумент, які зацвярджаецца на сесіі і прадугледжвае фінансаванне па ўсіх кірунках. Як і раней, асноўныя сродкі будуць выдаткаваны на сацыяльную сферу. Разам з тым не ўсе атрымаюць па сваіх патрэбах. Для гэтага неабходна «падцягнуць» эканоміку горада, стварыць новыя рабочыя месцы і заахвочваць работнікаў. Выканаўчыя ўлады і дэпутаты збіраюцца знайсці такія лакаматыў, які будзе ўдала працаваць у сучасных умовах.

ШТО Ё ПРЫЯРЫТЭЦЕ?

Як заўсёды, бюджэт сацыяльна накіраваны. Крыху больш за палову — 52 % — пойдзе на адукацыю, ахову здароўя, культуру, спорт, турызм.

— Хацелася больш увагі звярнуць на ахову здароўя, бо сродкаў для галіны не хапае, — адзначыў старшыня Гродзенскага гарвыканкама Мечыслаў ГОЙ. — У сувязі з гэтым было прынята рашэнне аб выдзяленні дадатковых фінансавых сродкаў. У першую чаргу за кошт гэтага будзе набыта абсталяванне для паліклінік і бальніц. Многія маюць у гэтым значную патрэбу.

Таксама сродкі пойдуча на будаўніцтва новых аб'ектаў аховы здароўя. У мікрараёне Альшанка «запусцяць» яшчэ адну амбулаторыю і купяць абсталяванне. Пачнуцца работы па праектаванні другой па ліку паліклінікі. Новы мікрараён пакуль востра адчувае недахоп сацыяльнай інфраструктуры.

Усяго на ахову здароўя горада будзе выдаткавана 95 мільёнаў рублёў. А самыя значныя сродкі пойдуча на адукацыю — 150 мільёнаў рублёў. Гэта асноўныя сферы бюджэтнага фінансавання. Дарэчы, на 2019 год расходы па ім павялічацца на 13 і 20 мільёнаў рублёў адпаведна.

СПРОБА КААПЕРАЦЫІ

Бюджэт фарміруецца з некалькіх крыніц. Асноўны прыбытак — 47 % — дае падаходны падатак грамадзян. Яны плацяць 13 % сваёй зароботнай платы.

ЗНАЙСЦІ ФЛАГМАН

Вынікі года паказалі, што горад добра спрацаваў па экспарце тавараў і паслуг. Многія прадпрыемствы трымаюць «нос па ветры» і шукаюць рынкі збыту дзе гэта толькі магчыма. Напрыклад, прадпрыемства «Малочны свет» адпраўляе прадукцыю ў Іарданію, знаходзяцца заказчыкі гродзенскіх тавараў у Катары і іншых далёкіх краінах. Гэта першыя крокі ў дыверсіфікацыі рынку, які будзе значна перакройвацца. Так, згодна з рэспубліканскай праграмай, беларускія прадпрыемствы павінны зменшыць экспарт тавараў у Расію да 30 % (зараз у гродзенцаў ён складае да 80 %).

Яшчэ на 30 % трэба забяспечыць экспарт у ЕС і на 30 % — у іншыя далёкія краіны. Да такіх судносінаў трэба імкнуцца і прадпрыемствам горада. Акцэнт у гэтым кіраўніцтва абласнога цэнтра робіць на развіцці СЭЗ. Работа прадпрыемстваў свабоднай эканамічнай зоны можа забяспечыць і паступленне прамых замежных інвестыцый. А гэта праблемнае для горада пытанне.

— Зыходзячы з вопыту работы 2018 года, экспарт паслуг і тавараў можна спрагназаваць. Мы выйшлі на новыя рынкі збыту, новыя віды прадукцыі — з гэтым не будзе праблем, — упэўнены кіраўнік гарвыканкама. — Цяжэй з прамымі замежнымі інвестыцыямі. На працягу апошніх двух гадоў мы не змаглі знайсці буйнога інвестара, які пацягне за сабой іншыя кірункі. Напрыклад, у Сморгоні такім прадпрыемствам стаў завод «Кранаспан» і група кампаній «Садружнасць», якія стварылі кластар і вядуць за сабой іншыя вытворчасці.

Старшыня гарвыканкама спадзяецца, што такі флагман сёлета будзе знойдзены і праект пачне рэалізавацца.

БОНУСЫ ДЛЯ РАБОТНІКАЎ

Дэпутаты звярнулі ўвагу на праблему кадраў. Не сакрэт, што многія спецыялісты едуць на заробкі ў іншыя краіны, у тым ліку — у суседнюю Польшчу. Асабліва гэта датычыцца будаўнічай галіны. Таму запланавана павелічэнне сярэдняй зароботнай платы са 102 да 112 працэнтаў. Такі рост дазволіць затрымаць працоўныя рэсурсы, палепшыць бюджэт сям'яў. А галоўнае — не шукаць лепшай долі за мяжой, а працаваць у сваім горадзе і добра зарабляць. Такую задачу, па словах Мечыслава Гоі, ставяць перад сабой гарадскія ўлады на 2019 год.

— Ёсць добрая дынаміка за апошнія два месяцы. І мы зараз павінны ўтрымліваць планку ў тысячу рублёў. Мяркую, у сярэдня зарплата будзе ў памеры 1100 рублёў на 2019 год, — падкрэсліў кіраўнік горада.

Даволі радыкальны бонус для работнікаў вынес на абмеркаванне член Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, генеральны дырэктар Гродзенскага мясакамбіната Анатоль ГРЫШУК. Ён прапанаваў даць магчымасць прадпрыемствам пагашаць працэнты за жыллёвы крэдыт сваіх работнікаў. Што і казаць, меры даволі смелыя і не кожнае прадпрыемства можа сабе гэта дазволіць. Таму ініцыятыва будзе разглядацца пазней і прынята як рэкамендацыя. Разам з тым Анатоль Грышук упэўнены, што такая мера — адна з самых дзейсных па замацаванні работніка на вытворчасці.

На сесіі прагучаў зварот да дэпутатаў-кіраўнікоў аб удзеле на прынцыпах капэрацыі ў будаўніцтве арэндных кватэр. Увогуле, будаўніцтва жылля будзе актывізавана. У першую чаргу кватэры атрымаюць шматдзетныя і тыя, хто мае патрэбу, а такіх у горадзе больш за 1200 чалавек.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Самазанятыя атрымалі права рабіць страхавыя ўнёскі ў ФСАН

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на мінулым тыдні падпісаў Указ № 500 «Аб дзяржаўным сацыяльным страхаванні».

Аб гэтым паведамляе БелТА са спасылкай на прэс-службу беларускага лідара. Дакументам дадзена права самазанятым фізічным асобам, якія ажыццяўляюць непрадпрымальніцкую дзейнасць, удзельнічаць у дзяржаўным сацыяльным страхаванні. Змяняецца таксама парадак выплаты ўзносаў у дзяржаўны пазабюджэтны фонд сацыяльнай абароны насельніцтва для індывідуальных прадпрымальнікаў, натрыўсаў і адвакатаў.

Зараз ўнёскі будуць выплачвацца імі толькі за перыяд фактычнага ажыццяўлення сваёй дзейнасці з атрыманнем даходу. Указ рэгулюе таксама пытанні забеспячэння правоў і гарантый у галіне дзяржаўнага сацыяльнага страхавання асоб, якія працуюць у замежных арганізацыях на тэрыторыі Беларусі, і грамадзян, якія апраўданыя судом і крмінальна пераслед супраць якіх спынены. Акрамя таго, дакументам скарачваюцца асобныя нормы заканадаўчых актаў з улікам правапрымяняльнай практыкі, а таксама ў мэтах прывядзення іх у адпаведнасць са зменамі ў заканадаўстве.

Дапамога ў працаўладкаванні

На Гомельшчыне камісіі па каардынацыі работы па садзейнічанні занятасці насельніцтва накіравалі на працаўладкаванне больш за 200 чалавек.

Аб гэтым БелТА паведаміў першы намеснік старшыні камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гомельскага аблвыканкама Аляксандр СЕМІЁНАЎ. Паводле яго слоў, у вобласці функцыянуюць 25 пастаянна дзеючых камісій па садзейнічанні занятасці насельніцтва: 21 — пры раённых выканкамах, чатыры — пры адміністрацыях раёнаў Гомеля.

— За час работы камісій з чэрвеня 2018 года былі накіраваны на працаўладкаванне звыш 200 чалавек. Напрыклад, у Хойніцкім раёне — 40 жыхароў, у Добрушскім — 27, у Нараўлянскім — 20, у Кармянскім — 16, — удакладніў суразмоўнік. Усяго ж па дапамогу, у тым ліку прававую, кансультацыйную, метадычную, у камісіі летась звярнулася больш за 600 жыхароў рэгіёна. Тэматыка паднятых грамадзянамі пытанняў была разнастайнай.

— Многія цікавіліся дзеючым заканадаўствам, іншыя — алгарытмам уключэння ў базу не занятых у эканоміцы грамадзян, паслілі растлумачыць і аспекты, якія датычацца аплаты паслуг ЖКГ, — адзначыў першы намеснік старшыні камітэта.

Людзі, якія звярнуліся ў камісіі, вывучаюць і банк вакансій. Дарэчы, у рэгіянальным банку налічваецца каля 10,5 тысячы прапановаў.

— Запатрабаваныя кіроўцы аўтамабіля, рознага роду спецыялісты ў будаўнічай галіне (муляры, бетоншчыкі, электрагазаваршчыкі), сельскагаспадарчай (аператары машынага даення, жывёлаводы, трактарысты-машыністы сельскагаспадарчай вытворчасці), у сферы паслуг (швачкі) і гандлі (прадаўцы), таксама ёсць патрэба ў кваліфікаваных спецыялістах медыцыйскай галіны, — расказаў Аляксандр Семіёнаў.

Ён звярнуў увагу, што пры неабходнасці павышэння моцных прафесійна навуцнае і басышэнне кваліфікацыі па накіраванні органаў па працы, занятасці і сацыяльнай абароне. Так, у 2018 годзе новымі для сябе і запатрабаванымі на рынку працы прафесіямі авалодала больш за 1,3 тысячы жыхароў рэгіёна.

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА УП «Проектный институт Брестгипрозем»		
Наименование объекта	Начальная цена продажи, руб. без НДС	Размер задатка, руб.
ЛОТ № 1. Автомобиль легковой специальный Renault Duster, государственный номер 0491 IC-1, год выпуска — 2014 г.	3 057,98	305,80
ЛОТ № 2. Автомобиль легковой специальный Renault Duster, государственный номер 0492 IC-1, год выпуска — 2014 г.	3 057,98	305,80
ЛОТ № 3. Автомобиль легковой специальный Renault Duster, государственный номер 0493 IC-1, год выпуска — 2014 г.	3 057,98	305,80
Организатор торгов	РУП «Институт недвижимости и оценки» Брестский филиал	
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов	
Условия оплаты	В соответствии с заключенным договором купли-продажи	
Условия продажи	без условий	
Номер р/с для перечисления задатка	р/с BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк» Региональная дирекция № 100 по Брестской области, г. Брест, ул. Мицкевича, 10 ВИС Банка BPSBBY2X, УНП 201028245	
Аукцион состоится 7 февраля 2019 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10 – 325 Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»		
Перечень документов для участия в аукционных торгах и иную информацию можно узнать по телефону: 8 (0162) 20-92-13; 21-88-81, 8 029 626 72 52		
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00. Последний день приема заявлений – 6 февраля 2019 г. до 17.00		

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Павел ЯЛАВЫ, старшыня Брэсцкага гарадскога парламента, старшыня пярвiчнай арганiзацii БРСМ Брэсцкага тэхнiчнага ўнiверсiтэта:

— Старшыней гарадскога парламента мяне абралі ў 2017 годзе, тады я быў яшчэ студэнтам. Нас 40 чалавек у парламенце, у суполку ўваходзяць студэнты, навучэнцы прафэхвучылішчаў, школьнікі і работнікі. Мы маем сваю групу ў сацыяльных сетках, праз яе абменьваемся ідэямі, інфармацыяй. Нас запрашалі на пасяджэнні прэзідыума Брэсцкага гарадскога Савета, дзе мы маглі назіраць за абмеркаваннем і вырашэннем надзвычайных праблем гарадскога жыцця. Мы таксама ходзім на заняткі школы маладога дэпутата, якую вядзе выкладчыца права Брэсцкага дзяржаўнага ўнiверсiтэта Святлана Цюга. Гэта школа арганiзаваная найперш для дэпутатаў, якія абраныя ўпершыню. Там разглядаюцца прававыя аспекты дзейнасці Савета, паўнамоцтвы яго дэпутатаў, формы падачы дэпутацкіх запяўтаў. Але заняткі карысныя і для нас, мы можам задаваць пытанні ў тым ліку і пра дзейнасць сваёй маладзёжнай структуры. Сваю задачу бачым найперш у тым, каб агучыць праблемы моладзі, сваё разуменне шляхоў іх вырашэння тым людзям, якія прымаюць рашэнні.

Агульныя ж справы, у якіх удзельнічалі члены маладзёжнага парламента, гэта найперш суботнікі. Напрыклад, восенню мы прыбіралі Трышынскія могілкі — адны з найстарэйшых у Брэсце.

Вiкторыя САЛЯЙЧУК, старшыня маладзёжнага парламента Брэсцкага раёна, дырэктар Клейнікауўскай дзiцячай школы мастацтваў:

— Наш парламент вельмі малады, яму крыху менш за два гады, але мы ўжо вызначыліся шэрагам добрых спраў і пачыненняў. А гэтым летам нават прайшлі перавыбары, бо многія з першага складу парламента паступілі ў вышэйшыя навучальныя ўстановы, ім у школах раёна знайшлася замена. На шчасце, ахвотных паспрабаваць свае сілы ў новай справе хапае.

Паводле вынікаў выбараў, у парламент увайшлі 26 чалавек. Большасць з іх — вучні старшых класаў, таксама восем чалавек, якія ўжо працуюць. Першай нашай агульнай справай быў удзел у выбарах мясцовых Саветаў у лютым. Дарослыя члены парламента выступалі ў якасці назіральных на выбарчых участках, а маладзёжныя працавалі памочнікамі-валанцёрамі таксама на участках.

Мы правялі некалькі сумесных мерапрыемстваў, ці, лепш сказаць, добрых спраў. Наш парламент арганізаваў і правёў дабрачынны канцэрт у Косічах. Усе сабраныя грошы мы перадалі маці хлопчыка-інваліда са Знаменкі на набыццё сучаснай каляска. Гэтая справа неяк усіх згуртавала, юнакі і дзяўчаты ўбачылі канкрэтны вынік, што вось гэтаму пэўнаму чалавеку стала жыць крышачку больш камфортна.

І ўсё ж галоўны ўпор у рабоце я як кіраўнік парламента імкнуся рабіць на выхаванне ў юных парламентарыяў арганізатарскіх здольнасцяў і дзяржаўнага мыслення. Як дэпутат сельскага і раённага Саветаў часта сустракаюся з людзьмі. І мяне вельмі засмучае пазіцыя многіх, нават даволі маладых выбаршчыкаў. Яны любяць бурчэць, што мясцовыя Саветы нічога не вырашаюць, не маюць рэальнай улады. Але ж Саветы — гэта мы з вамі, і калі будзем сядзець на прызбе, то хто гэта зробіць? Вось мы ў парламенце вучымся вызначаць праблему і потым вырашаць яе. Напрыклад, недзе ўтварылася несанкцыянаваная звалка. Мы арганізоўваем суботнікі і прыбіраем, калі яна невялікая. Калі ж там ужо цэлы склад старой бытавой тэхнікі альбо мэблі, паведамляем у сельсавет, у некаторых выпадках інфармуем раённы Савет.

Мы ўдзельнічалі ў многіх агульных справах. З намі падтрымліваюць сувязь і студэнты, былыя члены парламента, просім іх, калі не ўдзельнічаць у агульных мерапрыемствах, то хоць бы падтрымліваць ідэямі. І такія ідэі паступаюць. Як педагог, я радуся, што дзеці ў агульных справах сталюць на вачах. Такім чынам мы выходзім будучы дэпутатаў, грамадзян з актыўнай жыццёвай пазіцыяй.

Уладзімір ХВАЦІК, старшыня Брэсцкага раённага Савета дэпутатаў:

— Наш парламент вельмі дзейсны, творчы, ініцыятыўны. Нядаўна мы нават ім пасведчанні зрабілі і выдалі, каб падкрэсліць грамадскую значнасць гэтага маладзёжнага фарміравання. Членаў парламента запрашалі на сесіі, прэзідыумы раённага Савета, давалі ім магчымасць убачыць дэпутацкую работу ўвачавідкі.

Маладых людзей мы арыентуем на выхаванне ў іх якасцяў гаспадара на сваёй зямлі. Юныя парламентарыі лічаць сваім абавязкам не толькі ўдзельнічаць, калі праводзяцца акцыі па прыборцы тэрыторый, але і прыцягваць сваіх аднакласнікаў, сяброў, аднавяскоўцаў.

На сустрэчы з удзельнікамі маладзёжнага парламента я не раз ім гаварыў: калі бачыце нейкі непарадак на сваёй тэрыторыі, для пачатку праінфармуіце старшыню сельскага Савета, зрабіце здымак і адпраўце яму, а потым будзем разам думаць, як праблему вырашыць і які можа быць ваш удзел у гэтым вырашэнні.

І яшчэ. Вельмі важна, што ў парламент трапляюць маладыя людзі, якія прайшлі пэўны адбор. Хлопцы і дзяўчаты запіраюць анкеты, дзе абгрунтоўваюць сваё жаданне ўдзельнічаць у названым фарміраванні. Значыць, маладыя людзі прыходзяць у маладзёжны парламент з жаданнем атрымаць вопыт для ўласнага развіцця і змяніць свет да лепшага.

Падрыхтавала Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПЛЯЦОЎКА ДЛЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Маладзёжны парламент — гэта добрая магчымасць для ініцыятыўных маладых людзей навучыцца фармуляваць свае думкі, працаваць у камандзе і браць адказнасць на сябе. Важна даць магчымасць маладым ся-

бе рэалізаваць, — зазначыў Ігар Марзалюк. — Адною з такіх формаў і ёсць маладзёжны парламент. Дзейнасць такіх структур падтрымліваецца ў нашай краіне і паўсюдна ў свеце. Вельмі важна, калі моладзь разумее, што ад яе многае залежыць.

На думку дэпутата, маладзёжны парламент — гэта свайго роду індывідуальны сучаснага жыцця моладзі. Бо юныя абраннікі могуць прапанаваць сваё бачанне законатворчай дзейнасці. І такія прыклады ёсць. Ігар Марзалюк прызнаўся, што яго 16-гадовы сын Альгерд, які таксама нядаўна выйграў выбары, стаў старшыней камісіі па самакіраванні і рэформе школы ад Магілёва. Дык вось, ён лічыць, што павінна быць пяць абавязковых дысцыплін для агульнага навучання, а ўсе астатнія — па выбары. Ці спраўдзяцца такія смелыя ідэі маладых дэпутатаў — пакажа час.

Амаль дарослыя праекты

Дэпутаты Гродзенскага маладзёжнага парламента накіроўваюць сваю ўвагу на актуальныя праблемы жыцця. Старшыні розных камісій расказалі аб кірунках сваёй дзейнасці. Напрыклад, Яўгена Шэндзіка з Ваўкавыска хвалюць праблемы дзяцей-сірот. Таму ў сваёй перадавыбарнай праграме ён асноўнай задачай бачыць валанцёрскую дзейнасць. А дапамога ў гэтым атрад, які Яўген мае намер стварыць з ліку сваіх аднадумцаў.

«Маладзёжны парламент — гэта адна з формаў праяўлення нашых ініцыятыў, але іх трэба ажыўляць. Галоўнае — магчымасць, усё астатняе залежыць ад асабістых якасцяў».

Кацярына Янголь са Смагонскага раёна выступіла з праектам прафілактыцы алкагольнай і наркатычнай залежнасці. Яна прывяла такі факт: да 80% дарослых алкаголікаў пачалі злоўжываць спіртным падлеткамі. Гэтак жа і наркаманія. Кацярына лічыць, што для актывізацыі прафілактычных мер трэба задзейнічаць шосты школьны дзень. Праводзіць у суботу адпаведныя акцыі, сустрэчы з профільнымі спецыялістамі. Дзейчына складала падрабязны план дзейнасці на бягучы год.

Мабільную праграму прапануе стварыць Таццяна Жукавец з Гродна, якая ўзначальвае камісію па вучнёўскім самакіраванні і падтрымцы

дзіцячай ініцыятывы. Распрацаваць яе бяруцца студэнты ГрДУ імя Янкі Купалы. Такая праграма стане добра дапамогай замежным студэнтам і ўвогуле турыстам, бо будзе даступная на чатырох мовах праз мабільныя тэлефоны без аўтарызацыі.

Да спартыўнага праекта прапанаваў далучыцца Ягор Сідзельнік са Шчучынскага раёна. Ён — аматар спорту і ўзначальвае камісію па арганізацыі вольнага часу і папулярнага фізічнай культуры. Яго мэта — уладкаваць як мага больш баскетбольных пляцовак. Такі праект, лічыць хлопец, па сілах ажыццявіць і маладзёжнаму парламенце. Ёсць і канкрэтныя ідэі: прыцягнуць да рэалізацыі прадпрыемства па выпуску гумовага пакрыцця, якое вырабляецца са старых шын. На адну пляцоўку, па яго падліках, трэба 26 тысяч рублёў.

На спонсараў разлічвае ў сваім праекце гродзенскі дэпутат маладзёжнага парламента гімназіст Натан Шамсутдынаў. Ён прапануе маштабны праект па ўзнаўленні яўрэйскага квартала ў Гродне ў раёне дзеючай харальнай сінагогі. Ужо ёсць інвестары, якія гатовы набыць два будынкі старога горада і ўзнавіць іх. Натан раскажаў, што яго каманда шукае гранты, партнёраў, зацікаўленых асоб. Разлічваюць ініцыятары праекта і на культурны дабрачынны фонд, створаны на базе сінагогі. Дарэчы, гэты праект на конкурсе ідэй прызнаны адным з найлепшых у мінулым годзе.

Вынікі і новы фармат

Як расказала начальнік аддзела выхаваўчай і сацыяльнай работы галоўнага ўпраўлення адукацыі Гродзенскага аблвыканкама Таццяна АСМАЛОЎСКАЯ,

СЁННЯ МАЛАДЫ ЗАЎТРА —

У верасні 2012 года ў Слуцку адбылася значная падзея — далучэнне да глабальнай ініцыятывы ЮНЕСКО «Горад, дружалюбны да дзяцей». У межах праекта быў створаны маладзёжны парламент, у які ўвайшлі шэсцьдзесят восем навучэнцаў 9—11 класаў з усіх устаноў адукацыі Слуцка. Самыя ініцыятыўныя былі абраны ў Савет парламента. Юнакі і дзяўчаты ўнеслі ў маладзёжнае жыццё новыя ідэі, ініцыятывы.

— Адзін з самых яркіх праектаў — агляд-конкурс харэаграфічнай творчасці «Вясенні вальс», які ладзіцца ў маі і сёлета будзе праходзіць сёмы раз. Да яго дзеці доўга і старанна рыхтуюцца, літаральна з першых дзён навучальнага года. Каманда кожнай школы рыхтуе яркія, маляўнічыя нумары, — расказала намеснік дырэктара Слуцкага цэнтру дзіцячай творчасці, куратар маладзёжнага парламента Алена КАЛЯДА.

— Абавязковая ўмова конкурсу — станцаваць менавіта вальс. Гэтае ўменне спатрэбіцца дзецям у далейшым жыцці. У грацыёзным, вытанчаным танцы юнакі і дзяўчаты закружыцца падчас выпускнога школьнага балю, вяселля, — лічыць метадыст па рабоце з дзіцячымі і маладзёжнымі грамадскімі аб'яднаннямі, куратар маладзёжнага парламента Вольга АВВАКУМАВА. — І задача педагогаў — навучыць выхаванцаў класічнаму танцу, паказаць ім яго характэрныя, эстэтыку. Агульнае захапленне збліжае дзяцей, умацоўвае дружбу, дае магчымасць больш даведацца адно адным у час агульных рэпетыцый.

«Мы танцуем вальс, таму, што гэта — класіка. Тым не менш у выкананне нумара можна ўнесці і нейкую адметнасць, цікавінку, імправізацыю, — упэўнены школьнікі. — Харэаграфія не перашкаджае вучобе, а, наадварот, дапамагае, паколькі дазваляе стаць больш адказнымі,

Фота Яўгена ПЯСЦІКА

Куратары Слуцкага маладзёжнага парламента Алена КАЛЯДА і Вольга АВВАКУМАВА з гонарам паказалі нам узнагароды, атрыманыя ад Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь і прадстаўніцтва ЮНЕСКО.

Тэлесеткі

ГІСТОРЫЯ Ў БІАГРАФІЯХ

Да 100-годдзя ўтварэння БССР, якое адзначаецца сёлета, тэлеканал «Беларусь 1» падрыхтаваў адмысловы праект — публіцыстычныя партрэты людзей, якія прымалі самы непасрэдны ўдзел у гістарычных падзеях. Зміцер Жылуновіч, Аляксандр Чарвякоў, Вільгельм Кнорын, Аляксандр Мяснікоў — некалі гэтыя імёны былі вядомыя ўсёй краіне, але пазней біяграфіі гэтых дзяржаўных дзеячаў шчыльна рэдагаваліся і «падчышчаліся», таму сучасныя беларусы ведаюць пра дасягненні, жыццёвыя прынцыпы і ідэалы гэтых людзей не так і шмат.

Запоўніць гэтыя прабелы тэлевізійнікі пастараліся ў чатырохсерыйнай дакументальнай драме «БССР. Невядомая гісторыя», што выйдзе ў эфір з 8 па 11 студзеня. «Гэта спроба расказаць гісторыю з пункту гледжання сучаснасці, не ідэалізуючы, але суперажываючы», — падкрэслівае аўтар серыяла Вікторыя Касянюк. Каб адшукаць і правесці цікавыя факты, убачыць ары-

гіналы важных дакументаў, абмеркаваць розныя версіі падзей з вядомымі гісторыкамі і сустрэцца з нашчадкамі сваіх герояў, здымачная група праекта пабывала

не толькі ў розных гарадах Беларусі, але таксама ў Смаленску, Маскве, Ерэване. Удалося адшукаць, напрыклад, унучатую пляменніцу Змітра Жылуновіча — не толькі бальшавіцкага дзеяча, але і паэта Цішка Гартнага, моднага дэндзі і ахвяры палітычных гульняў, які дабіваўся прызнання беларусаў самастойнай нацыяй, але быў выключаны з партыі, арыштаваны, названы псіхічна хворым і памёр у псіхіятрычнай лякарні пры цьмяных абставінах...

Дакументальны серыял унікальны тым, што некаторыя нашчадкі вядомых гістарычных дзеячаў упершыню пагадзіліся даць інтэрв'ю перад камерамі. Рэканструяваць падзеі мінулага рэжысёры Яна Шаблыка і Алег Рудзін паспрабавалі з дапамогай журналісцкіх расследаванняў, мізансцэн з удзелам акцёраў Алега Коца (Мяснікоў), Валерыя Глазкова (Жылуновіч), Дзмітрыя Саснова (Кнорын) і Паўла Бельскага (Чарвякоў) і гульні са святлом і ценямі, якія запяўняюць тую ці іншую недаказанасць.

Вікторыя ЗАХАРАВА.
Крыніца фота БТРК.

ШАШКІ

«Звязда» Выпуск № 79

З 17 па 22 снежня ў Маскве (Расія) праходзіў чэмпіятат Еўропы па шашках-100 сярод мужчын і жанчын. На ім сенсацыйна выступіў беларускі майстар Міхаіл Семянюк, які здолеў апырэдзіць каля 20 міжнародных гросмайстраў і заваяваць званне чэмпіёна Еўропы. Міхаіл атрымаў пуцёўку на чэмпіятат свету і права на прысваенне звання міжнароднага гросмайстра. Ён першы з беларускіх шашыстаў стаў уладальнікам найвышэйшага спартыўнага звання па шашках-64 і па шашках-100. Трэба адзначыць што для таленавітага маладога спартсмена 2018 года выдаўся вельмі ўдалым. У шашках-64 ён стаў абсалютным чэмпіёнам Еўропы і свету сярод юніёраў, заваяваўшы па тры залатыя медалі. У шашкі-100 перамог у класічнай праграме чэмпіятатаў Еўропы і свету сярод юніёраў.

Пуцёўку на чэмпіятат свету заваяваў і чэмпіён Беларусі гросмайстар Яўген Ватуцін, які стаў чацвёртым.

У жаночым чэмпіянаце прадстаўніцы Беларусі Дар'я Федаровіч — на пятым месцы, Паліна Петрусёва стала дзявятай. Абедзве яны кваліфікаваліся на чэмпіятат свету.

Паглядзіце цікавы фрагмент гульні.

№ 90. А. Георгіеў — М. Семянюк.

Белыя простыя шашкі: 15, 27, 28, 32, 35, 37, 38, 41, 43, 45, 47, 49 (12).

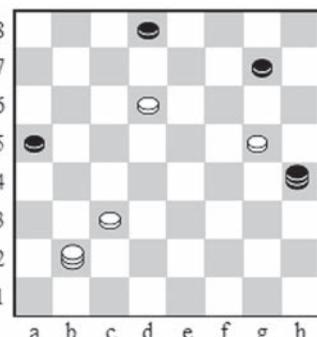
Чорныя простыя шашкі: 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 16, 18, 24, 26, 34 (12).

Па дошцы пранёсся камбінацыйны вихор:

29... 16-21 30. 27x16 18-22 31. 28x17 12x21 32. 16x27 24-30 33. 35x24 34-40 34. 45x34 05-10 35. 15x13 08x48 36. 41-36 48x22 37. 32-27 22x31 38. 36x27 — і неўзабаве партыя скончылася ўнічыю.

Для самастойнага рашэння прапануюцца задумкі нашага

чытача з Барысава Юрыя Мурадава.
№ 91

Белыя простыя шашкі: с3, d6, g5, белыя дамки: b2 (4).

Чорныя простыя шашкі: а5, d8, g7, чорныя дамки: h4 (4).

№ 92

Белыя простыя шашкі: с3, е3, g1, g5 (4)

Чорныя простыя шашкі: а3, а7, е5, g3, h4 (5)

№ 93

Белыя простыя шашкі: а7, g3, g7 (3).

Чорныя простыя шашкі: а5, g5, чорныя дамки: g1 (3).

Ва ўсіх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць.

Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць правільныя адказы, будуць апублікаваныя.

Праверце свае рашэнні: выпуск № 78 ад 21.12.18.

№ 87 1.ed8 f:f2 2.dh4 e:g5 3.h:g1 x.

№ 88 1.ef8 f:f2 2.dc7 b:d6 3.f:g1 dc3 4.ab8 cb2 5.gb6 a:c7 6.b:a1 x.

№ 89 1.fg7 h:f2 2.ab8 e:g5 3.b:a1 ab4 4.h:f4 bc3 5.fe5 d:f6 6.a1:g7 x.

Правільныя адказы дасла-лі В. Дударэвіч (в. Новая Мыш Баранавіцкага р-на), Ф. Карпей (Мядзел), У. Статкевіч (п. Зялёны Бор, Івацэвіцкі р-н), У. Панько (Камянец), І. Ананіч (Гродна), А. Шурпін (Івянец), В. Ваўчкоў (Маладзечна), П. і В. Шульгі, А. Ліцвінаў (усе — Мінск), В. Таўкачоў (Клімавіцкі р-н), В. Бандарык (Мінскі р-н).

Пішыце на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, газета «Звязда»; e-mail: info@zviazda.by або vorush@yandex.ru

Віталь ВАРУШЫЛА, майстар спорту.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Сядзі і глядзі

Цуд уласнымі рукамі

«ЗІМОВЫ РАМАН»

АНТ, 8 студзеня

Ніна Пятроўна і Сяргей Ільч жыўць у гарадскіх кватэрах разам з дзецьмі, унукамі і нават праўнукамі, прычым малодшае пакаленне мала цікаваць патрэбы і інтарэсы пажылых сваякоў. Адночы тыя выпадкова сустракаюцца ў бёстры, знаёмяцца і знаходзяць агульную мову — і едуць жыць на лецішча. Дзеці стараюцца вярнуць «запозненых рамантыкаў» з нябёсаў на зямлю і прымусява адпраўляюць Ніну Пятроўну ў бальніцу, аднак тут у справу ўступаюць унукі, якія вераць у шчырыя пачуцці і гуляюць на баку старых...

«ГЭТЫЯ ВОЧЫ НАСУПРАЦЬ»

«Беларусь 3», з 8 студзеня

Шматсерыйная гісторыя пра тое, як просты хлопец з Адэсы, які не выконваў камсамольскіх песень, але ў сваім лірычным амплуа стаў любімым усяго Саветаў Саюза — эстраднай зоркай Валерыем Абадзінскім. Зрэшты, гэтая адметнасць і бескампраміснасць з часам пазбавілі спевака месца пад эстрадным сонцам, і паступова ён увогуле знік. Толькі праз гады верная прыхільніца выпадкова прызнае ў фабрычным вартаўніку свайго куміра і літаральна вяртае таму прагу жыцця і творчыя крылы.

«САМАРА»

«Беларусь 2», з 9 студзеня

Галоўны персанаж гэтага серыяла — урач хуткай дапамогі Алег Самарын — бунтар і праціўнік усталяваных нормаў, які кпіць з калег ды пацыентаў і папросту спрачаецца з начальствам. Няпросты характар Самары, як называюць яго сябры, кампенсуюць залатыя рукі, бо ён хірург ад Бога, які штодня ратуе чалавечыя жыцці, а часам нават лекуе душы. І ніхто не здагадваецца, што Самарын і сам захоўвае таямніцу, раскрыццё якой пагражае стратай любімай працы. Але ўсё таёмнае калі-небудзь робіцца яўным...

«ШАНЦУЕ Ж ЛЮДЗЯМ!»

МІР, 13 студзеня

Актрыса-пачатковец Соня і малады інжынер Косця варацца кожны ў сваіх праблемах: яна не мае ні годных роляў, ні грошай, ён пакутуе ад рэўнасці нявесты. У перадапошні дзень года, калі татальнае нешанцаванне дасягае крытычнай адзнакі, Соня ледзьве не трапляе пад машыну Косці і памылкова забірае ягоную папку з важнымі дакументамі, і далейшыя непрыемнасці ім давядзецца пераадоляць ужо разам.

«ЦУД»

«Беларусь 1», з 8 студзеня

Калі прадстаўніца тусовачнай «залатой моладзі» Аня даведваецца, што цяжарная ад свайго гламурнага бойфрэнда, то без ценю сумневу вырашае пазбавіцца ад такой перашкоды для свайго бестурботнага жыцця. І тут адбываецца неверагоднае — дзіцячы голас з надкуль угаворвае захаваць малому жыццё. Тым часам бацька Ані, экс-міністр, аказваецца фігурантам карупцыйнай справы і ўцякае за мяжу, а ўсю яго маёмасць канфіскаюць — і будучая маці, якая раней не працавала ні дня, з дапамогай свайго нябачнага памочніка вымушана вучыцца па-новаму глядзець на свет...

Што цурок, што малая сошка

Штотыдзень у эфіры тэлеканала «Беларусь 3» тэлевіктарына «Размаўляем па-беларуску».

Для таго каб стаць яе ўдзельнікамі, неабходна зайсці на сайт tvrgomel.by або Zbelarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек.

А правесці сваё веданне роднай мовы пасля таго, як праграма выйшла ў эфір, можна з дапамогай «Звязды». Ці ведалі вы, што:

паходня (устарэлае) — пераносны ліхтар, факел;

цурок — невялікі струменьчык вады;

сходны (прым.) — выгадны;

ядвабны (прым.) — шаўковы;

пацеры — малітва;

скрыль — вялікі кусок чаго-небудзь ядоммага;

малая сошка — нязначны, малаважны, неўплывовы чалавек (беларускія сінонімы: гарэлы блін, пятае кола ў возе; рускія адпаведнікі: отставной козы барабанщик, пришей кобыле хвост);

абы дзень да вечара — нядбала, неакуратна, абы-як, без ахвоты працаваць, нешта рабіць (беларускія яшчэ скажуць: абы з рук, цераз пень калоду; рускія: спустя рукава, лишь бы с рук).

Паўторы выпускаў тэлевіктарыны — у ранішнім эфіры «Беларусь 3» кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

1 Беларусь 1

6.10 Слова мітрапаліта Паўла на Раство Хрыстова. 6.20 Меладрама «Дванаццаць цудаў» (12+). 8.05, 10.10, 12.10 Меладрама «Родныя людзі» (16+). 9.00, 12.00, 15.00 Навіны. 9.10 Галоўны эфір. 17.50 Меладрама «Люба. Каханне». 1—4-я серыі (16+). 21.00 Панарама. 21.45 Меладрама «Жонка па абмене». 1—4-я серыі (12+).

2 Беларусь 2

7.00 Фільм для дзяцей «Прыгожы прынц і фея Люпіна» (12+). 8.00, 18.35 Тэлебарометр. 8.05 М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+). 8.55 Фэнтэзі «Зачараваная» (12+). 10.35 Капейка ў капейку (12+). 11.10, 20.05 «Паненка-сялянка» (16+). 12.05 «Вясельны памер» (16+). 13.10 Анімацыйны фільм «Рататуй» (12+). 15.00 Фэнтэзі «Папялушка» (0+). 16.45 Камедыя «Любіце Купера» (12+). 19.15 Суперлато. 20.55, 22.05 «Тата папаў» (16+). 22.00 КЕНО. 22.45 Хадзі суды і танцуй 22.50 Сыграй мяне, калі зможаш (12+). 23.20 Серыял «Цэнтральная бальніца» (16+).

3 Беларусь 3

7.35, 12.50, 20.15 Навіны культуры. 7.55, 13.10, 20.30 Гэты дзень. 8.00, 16.30 «Мама». Мюзікл (6+). 9.25 «Беларуская кухня». Фаршыраваны лінь, запечаны ў смятане. 9.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+). 10.20 «Спявае Беларусь». 11.15, 21.05 «Утаймавальніца тыграў». Камедыя (12+).

13.15 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Лілія Нішчык. 13.45 «Пакроўскія вароты». Камедыя (12+). 16.05 «Беларусь як песня». 70-я гады. 18.00 «Цётка Маруся». Маст. фільм (12+). 20.40 «Калыханка» (0+). 22.45 Гала-канцэрт пераможцаў і гасцей V Мінскага міжнароднага Каляднага конкурсу вакалістаў.

5 Беларусь 5

7.00, 12.35, 23.25 Тэніс. WTA. Сідней. 11.00 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — ЦСКА (Масква). 14.20 Хакей. «Залатая шайба». Фінал. 16.10 Валебол. Кваліфікацыя да ЧЕ-2019. Мужчыны. Іспанія — Беларусь. 17.50 Хакей. Калядны турнір. Фінал. (У перапынках — Спорт-цэнтр.) 20.10 Спорт-цэнтр. 20.20 Футбол. Чэмпіянат свету — 2018. Вынікі. 21.45 Футбол. Чэмпіянат свету — 2018. Усе галы.

АНТ

7.00 (з субцітрамі), 9.00 (з субцітрамі), 16.00, 20.30 Нашы навіны. 7.10 Маст. фільм «12 калядных жаданняў» (12+). 8.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+). 9.10 Камедыя «Мая мама — нявеста» (12+). 10.35 «Сам-насам з усімі» (16+). 11.20 «Ала Пугачова. «А знаеш, все еще будет...» (12+). 12.15 «ДОстояние РЕСпублики»: Ала Пугачова» (0+). 14.00 Серыял «Піцер — Масква» (16+). 16.20 Навагодні «Ералаш» (6+). 16.55 «Угадай мелодыю». Навагодні выпуск (12+). 18.05, 21.00 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+). 18.10 Вялікі калядны канцэрт (0+). 20.00 Час. 21.05 «Сёння вечарам» (16+).

СТБ

6.20 «Вялікі горад». 6.50 «Дарагая перадача» (16+). 7.30 «Зімовы вечар у Гаграх». Маст. фільм (12+). 9.00 «Скардзіцца дазваляецца». 9.20 «Тыдзень». 10.25 «Вёска. Live» (12+). 11.10 «Залатая калекцыя беларускай песні». Найлепшае. 13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны». 13.40, 1.00 «Радня». Драма (12+). 15.25, 16.45 «Не пакідай мяне». Серыял (12+). 20.05 «Міміно». Камедыя (12+). 21.40 «Навагодні перападох». Серыял.

МІР

6.00, 5.10 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі сво...» (16+). 6.45 Маст. фільм «Рымскія каникулы» (0+). 9.00 М/ф (0+). 9.25 З Раством Хрыстовым! Віншаванне Патрыярха Маскоўскага і ўсяе Русі Кірыла. 9.30 Маст. фільм «Жаніцьба Бальзамінава» (6+). 11.15 Маст. фільм «Формула кахання» (0+). 13.10 Маст. фільм «Красуні» (12+). 15.05 Маст. фільм «Ноч адзінокага філіна» (12+). 17.05 Маст. фільм «Дзядуля ў падарунак» (16+). 19.00 Навіны (бягучы радок). 19.15 Серыял «Адваротны бок Месяца». 1—5-я серыі (16+). 1.35 Маст. фільм «Нікіта» (16+). 3.25 Маст. фільм «Цуд» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 Серыял «Даярка з Хацапетаўкі-3» (12+). 10.10, 11.20 Серыял «Галубка» (12+).

10.55 Надвор'е на тыдзень. 11.00, 20.00 Весткі. 12.30 Каляднае інтэрв'ю Свяцейшага Патрыярха Кірыла. 12.55 Маст. фільм «Ёлкі 1914» (12+). 14.45, 20.40 Серыял «Пасведчанне аб нараджэнні» (12+). 22.25 Маст. фільм «Проста раман» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз». 6.05 НТБ-бачанне. «Афон. Руская спадчына» (16+). 6.55, 8.20 Меладрама «Пансіятат «Казка», або Цуды ўключаны» (12+). 8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння. 9.05 «Супер дзеці. FEST» (0+). 10.25 Маст. фільм «Мой грэх» (16+). 12.05 Меладрама «Усё, што нам трэба...» (12+). 16.25 Серыял «Пёс» (16+). 19.25 Маст. фільм «Настаяцель» (16+). 21.05 Маст. фільм «Настаяцель-2» (16+). 22.40 «Раство на «Ружа Хутар» (12+). 0.15 Камедыя «Аднойчы ў Амерыцы, або Чыста руская казка» (12+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.10, 21.05, 0.30 «Надвор'е». 7.05 «Мультипарад». 7.15, 16.00 «Гумарынка». 7.20 Серыял «Два з паловай чалавекі» (16+). 8.20 Меладрама «Год Залатой рыбкі» (16+). 10.05 М/ф «Ноч перад Раством». 10.50, 19.15 Серыял «Палацывыя тайны» (12+). 12.10 Камедыя «Гусарская балада» (0+). 13.50 Серыял «Безразважна закаханыя» (16+). 16.05 «Мультипарад». «Мышыны перападох» (0+). 16.45 Серыял «Пражыць жыццё» (16+). 18.20 Серыял «Касл» (12+). 20.50 «Вечарніца». 21.10 Серыял «Тытанік» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 Серыял «Татавы дочки» (12+). 7.20 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+). 8.15, 3.25 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+). 9.10 М/ф «ЧычыЛэнд» (0+). 9.30 М/ф «Ліга Watchcar» (6+). 9.55 М/ф «Машыны казкі» (0+). 10.20 «Ералаш» (6+). 10.40, 14.00, 18.40, 22.35 «Уральскія пельмені» (16+). 11.35 «Дзіцячы КВЗ» (6+). 12.30 «Проста кухня» (16+). 13.00 «Паспець за 24 гадзіны» (16+). 14.40 Баявік «Тэрмінар-3: паўстанне машын» (16+).

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1990-ы. 1-я частка. 2010 год (12+). 7.10, 8.35, 9.45, 11.00, 14.20, 17.20, 19.25, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+). 7.30 Маст. фільм «Падкідыш» (12+). 9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+). 10.00 «Колба часу» (16+). 12.00 Канцэрт «Машина времени» і гурт «Цветы» (12+). 13.10 «Аншлаг! Аншлаг!» 1989 год (12+). 15.00 «Быў час». 2009 год (16+). 16.00 Праграма «Погляд». 1988 год (16+). 18.00 «Гэты фантастычны свет». 1982 год (12+). 19.40 «Зямля — Павеце». Дзэл. 2003 год (16+). 21.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (12+). 0.00 «Яловая субмарына». 2005 год (16+). 0.50 Маст. фільм «Вам тэлеграма...» (16+). 2.00 «Юрый Саломін. «Прайсці, што адпушчана». 1994 год (12+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 13.25 «Першыя ў свеце». Дак. серыял. 6.50 «Прыгоды пінгвіняці Лало». М/ф (0+). 8.15 «Сіта і Рама». Серыял. 10.10 «Звычайны канцэрт». 10.40 «Дабракі». Маст. фільм (0+).

12.00 «Пісьмы з правінцыі». Стаўрапаль. 12.30, 2.05 «Планета Зямля». Дак. серыял. 13.40 Маст. фільм «Гэта маладое сэрца» (0+). 15.45 Зоркі Цырка Пекіна. «Легенда пра Мулан». 17.20 «Блізкае кола Генрыеты Яноўскай і Камы Гінкаса». 18.25 «Рамантыка раманса». Дзмітрый Харачан. 19.30 Навіны культуры. 20.10 «Эйнштэйн». Серыял. 1-я і 2-я серыі (16+). 22.05 Навагодні канцэрт Венскага філарманічнага аркестра — 2019. 0.35 «Песня не развітаецца... 1976—1977».

NOVAЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1990-ы. 1-я частка. 2010 год (12+). 7.10, 8.35, 9.45, 11.00, 14.20, 17.20, 19.25, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+). 7.30 Маст. фільм «Падкідыш» (12+). 9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+). 10.00 «Колба часу» (16+). 12.00 Канцэрт «Машина времени» і гурт «Цветы» (12+). 13.10 «Аншлаг! Аншлаг!» 1989 год (12+). 15.00 «Быў час». 2009 год (16+). 16.00 Праграма «Погляд». 1988 год (16+). 18.00 «Гэты фантастычны свет». 1982 год (12+). 19.40 «Зямля — Павеце». Дзэл. 2003 год (16+). 21.00 Тэлеспектакль «Дом, дзе разбіваюцца сэрцы». 1975 год (12+). 0.00 «Яловая субмарына». 2005 год (16+). 0.50 Маст. фільм «Вам тэлеграма...» (16+). 2.00 «Юрый Саломін. «Прайсці, што адпушчана». 1994 год (12+).

4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.15 Ралі-рэйд. «Дакар». 1.45 Ралі-рэйд. «Афрыка Эка Рэйс». 2.00, 5.00, 10.30, 18.45 Скачкі з трампліна. Кубак свету. 2.45, 6.30, 9.30, 13.30, 16.30, 21.00 Бялтон. Кубак свету. 3.30 Тэніс. Турнір АТР. Фінал. 7.30, 11.45, 15.15 Горныя лыжы. Кубак свету. 8.00 Лыжнае дваябор'е. Кубак свету. 8.30 Фрыстайл. Кубак свету. 18.00, 20.30 Санны спорт. Кубак свету. 21.45 Снукер. «Мастэрс».

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.10 «Вельмі страшнае кіно» (16+). 2.55 «Вельмі страшнае кіно-2» (16+). 4.25 «Вельмі страшнае кіно-3» (16+). 5.55 «Каханне з перашкодамі» (16+). 8.05 «Спатканне ўсялякую» (16+). 9.55 «Без пачуццяў» (16+). 11.45 «Суперсцюард» (16+). 13.45 «Дзённік кар'ерыстыкі» (16+). 15.30 «Забі мяне тройчы» (18+). 17.15 «Святочны перападох» (16+). 19.30 «Агні вялікай вёскі» (12+). 21.00 «Хлопец з нашых могілак» (12+). 22.40 «Гудзонскі ястраб» (16+).

ТВ3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+). 8.00 «Не пакідай». Фільм-казка (6+). 10.35 «Выратуйце, я не ўмею гатаваць!» (12+).

11.30 «Глядзі сам» (12+). 11.45, 1.40 «Выходжу цябе шукаць». Серыял (16+). 15.50 «Жонка. Гісторыя кахання» (16+). 17.10 «Скарб магілы Чынгісхана». Серыял (16+). 20.40 «Без падману» (16+). 21.30 «Асцярожна, махляры!» (16+). 22.05 «Стары Новы год». Меладрама (16+). 0.15 «Звышнатуральнае». Серыял (16+). 5.10 «Акцёрскія драмы». Дак. фільм (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 18.00 Машына часу (12+). 8.15 Эрын Брокавіч — прыгожая і рашучая (16+).

10.55 Мільянер з трушчоб (12+). 13.25 Прысяжная (16+). 15.55 Махляры (12+). 20.10 Вельмі небяспечная штучка (16+). 22.20 Аляксандр (16+). 1.35 Асцярожна, дзверы зачыняюцца! (16+). 3.45 Прабач, хачу на табе ажаніцца (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Загадай жаданне (12+). 8.05 Кухня ў Парыжы (12+). 10.10 ПіраМММіда (16+). 12.20 Старое добрае кіно. Жыццё і дзіўныя прыгоды Рабінзона Круза (0+). 14.15 Любоў-маркоў (12+). 16.25, 2.25 Любоў-маркоў-2 (12+).

18.25 Любоў-маркоў-3 (12+). 20.20 Кухня. Апошняя бітва (12+). 22.30 Статус: свабодны (16+). 0.30 Хардкор (18+). 4.05 Цар (16+).

National Geographic

6.00 Інжынерныя ідэі (16+). 7.45, 4.25 Аўта-SOS (12+). 9.20 Дзікі тунец (16+). 10.55, 12.50, 14.55, 17.35, 19.30, 21.35 Гісторыя дзесяцігоддзяў (16+). 13.15, 0.15 Гісторыя пра нас (16+). 18.00, 22.00 Пад'ём «Коста Канкордзіі» (16+). 18.45, 22.45 Катастрофа «Коста Канкордзіі» (16+). 23.30 Асушыць акіян: «Тытанік» (16+). 1.55 Міжнародны аэрапорт Дубай (16+). 2.45 Паранармальнае (16+).

Discovery

8.00, 18.00 Патрабуецца зборка (12+). 11.00 Залатая ліхаманка (16+). 12.00 Апошні ніндзя (16+). 13.00, 23.00 Музейныя тайны (12+). 14.00, 3.50 Мужчынскія бярогі (12+). 15.00, 2.55 Апошнія жыхары Аляскі (16+). 16.00 Паляўнічыя на рэліквіі (16+). 20.00 Скрозь кратовую наву (12+).

0.00 Венецыя: горад, які тоне (12+). 1.00 Майстры зброі (16+). 4.40 Паляўнічыя на старызна (12+). 6.20 Паляўнічыя на рэліквіі (16+). 7.10 Мадэль для зборкі (12+).

У праграме мадэльныя змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена.

1 Беларусь 1

6.25 **Серыял «Сваты-3» (12+).**
7.20 **Меладрама «Дом на халодным ключы».** 3-я і 4-я серыі (16+).
9.00, 12.00, 15.00 **Навіны.**
9.10 «Арсенал» (12+).
9.40 «Тэрыторыя бяспекі». Дак. фільм.
10.45 **Маршрут пабудаваны.** Полацк (12+).
11.15 **Вакол планеты.**
12.10 **Навіны.** Цэнтральны рэгіён.
12.35, 15.30 **Серыял «Сваты-3» (12+).**
13.30 «Я ведаю».
15.15 **Твой горад.**
16.35 **Меладрама «Навагодні перапалох».** 1—4-я серыі (12+).
20.35 **Навіны надвор'я.**
21.00 **Галоўны эфір.**
22.10 **Меладрама «Бабіна царства» (16+).**

2 Беларусь 2

7.00 **М/с «Джынгликі» (0+).**
7.15 **Фільм для дзяцей «Чараўнік Ізмуряднага горада» (6+).**
8.20, 19.55 **Тэлебарометр.**
8.25 **М/с «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу» (0+).**
9.10 «Веру не веру» (16+)
10.00 «Жанна Пахані» (16+).
11.00 **Маст. фільм «Прынц Персіі: пясчкі часу» (12+).**
12.55 **Баявік «Трансформеры» (12+).**
15.15 «Вясельны памер» (16+).
16.20 **Біятлон.** Этап Кубка свету. Эстафета. Мужчыны.
17.45 «Бітва экстрасэнсаў». 18-ы сезон (16+).
20.25 «Тата папаў» (16+).
22.00 **Спортлато 5 з 36, КЕНО.**
22.05 «Трэці лішні» (16+).
23.10 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).
23.40 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).

3 Беларусь 3

7.35 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
8.00, 15.35, 20.15 **Навіны культуры.**
8.20, 15.55, 20.30 **Гэты дзень.**
8.25 **М/ф (0+).**
8.30 «**Выйсці замуж за капітана».** Меладрама (12+).
10.00 «Наперад у мінулае».

10.30 «Беларуская кухня». Кулеш; дубровенская вейка.
10.55 «Нацыянальны хіт-парад».
11.50 «**Вяртанне «Святога Лукі».** Маст. фільм (12+).
13.25 «Майстры і куміры». Народная артыстка Беларусі Бэла Масумян.
14.20 **Канцэрт ВІА «Синяя птуца».**
16.00 «**Непапраўны лгун».** Камедыя (6+).
17.15 «Не, я не шкадую ні аб чым». Дак. фільм.
17.40 «**Дзяржаўная граніца».** Маст. фільм «**Мы наш, мы новы...**» (12+).
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «**Безыменная зорка».** Меладрама (12+).
23.20 **Канцэрт ВІА «Поюшыя гитары».**

5 Беларусь 5

7.10 **Футбол.** Чэмпіянат Англіі. «Брайтан» — «Ліверпуль».
9.00 **Біятлон.** Этап Кубка свету. Аберхоф. Гонка пераследу. Жанчыны.
9.55 **Біятлон.** Этап Кубка свету. Аберхоф. Гонка пераследу. Мужчыны.
10.50, 13.25, 15.00 **Спорт-мікс.**
11.00 **Хакей.** Кантынентальны кубак. Суперфінал. «Арлан» — ХК «Гомель».
12.55 **Фактар сілы.**
13.35 **Біятлон.** Этап Кубка свету. Аберхоф. Эстафета. Жанчыны.
15.10 **Баскетбол.** Адзіная ліга ВТБ. «Цмокі-Мінск» — «Калеў» (Талін). (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
17.00 **Хакей.** КХЛ. ЦСКА (Масква) — «Дынама-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
19.20 **Футбол.** Чэмпіянат Англіі. «Тотэнхэм» — «Манчэстэр Юнайтэд». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
21.20 **Валейбол.** Адкрыты чэмпіянат Расіі. Жанчыны. «Пратон» (Саратаў) — «Мінчанка».
23.25 **Вынікі тыдня.**
0.10 **Хакей.** Кантынентальны кубак. Суперфінал. ХК «Гомель» — «Катавіцэ».

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) **Нашы навіны.**
7.10 **Камедыя «Зігзаг удачы» (12+).**
8.50 **Навагодні «Ералаш» (6+).**
9.10 «**Нядзельная пропаведзь»** (з субцітрамі).

9.25 «**Метэагід».**
9.45 «**Здароўе» (16+).**
10.55 «**Савелій Крамараў.** Джэнтльмены ўдачы. Смешны да слёз» (12+).
12.00 **Маст. фільм «Белая ноч, пяшчотная ноч...» (16+).**
14.10 **Урачыстая цырымонія ўзнагароджання прэміі «Народная марка» (12+).**
16.20 «**Галоўны навагодні канцэрт» (0+).**
18.15 «**Лепш за ўсіх!»** Навагодні выпуск (0+).
20.00 **Контурсы.**
21.05 «**Прафесійнае асяроддзе» (12+).**
21.25 **Стары Новы год (16+).**

СТБ

6.05 «**Ежа багоў» (16+).**
8.15, 18.30, 20.35 **Дакументальны спецпраект (16+).**
10.00 «**Вёска. Live» (12+).**
10.45 «**Цэнтральны рэгіён».**
11.15 «**Дарагая перадача» (16+).**
11.35, 13.40 «**Сляды апосталаў».** **Серыял (12+).**
13.30, 16.30 **Навіны «24 гадзіны».**
15.40 «**Наш 2018-ы».**
16.40 «**Чалавек з бульвара Капуцынаў».** Камедыя (12+).
19.30 «**Тыдзень».**
22.15 «**Тыдзень спорту».**
22.45 «**Неблакітны агенчык» (16+).**
1.15 **Легенды Рэтра FM (16+).**

МІР

6.00, 6.30, 7.30, 8.35 **М/ф (0+).**
6.15 «**Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).**
7.00 «**Беларусь сёння» (12+).**
8.05 «**Культурызм» (16+).**
9.25 «**Наша кіно.** Гісторыя вялікага кахання» (12+).
10.00, 16.00 **Навіны (бягучы радок).**
10.15 «**Яшчэ танней» (12+).**
10.45, 16.15 **Маст. фільм «Вялікі перапынак» (12+).**
17.00 **Сапраўдны Новы год! (12+).**
18.30, 0.00 «**Разам».**
19.30 **Маст. фільм «Зімовы сон» (12+).**
21.45 **Маст. фільм «Шанцуе ж людзям» (12+).**
23.40, 1.00 **Серыял «Непрыдуманнае жыццё» (12+).**

БЕЛАРУСЬ РТР— Беларусь

7.00 **Маст. фільм «Прынцэса з Поўначы» (12+).**
10.30 «**Смехапанарама Яўгена Петрасяна» (16+).**

11.00 **Весткі.**
11.20 «**Сам сабе рэжысёр» (16+).**
12.05 «**Ранішняя пошта» (16+).**
12.40 «**Калі ўсе дома» (12+).**
13.30 **Маст. фільм «Суседзі па разводзе» (16+).**
15.10, 21.45 **Серыял «Любоўная сетка» (12+).**
20.00 **Весткі тыдня.**
23.30 **Масква. Крэмль. Пуцін.** 0.20 «**Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».**

НТБ—Беларусь

5.55 «**Астрапрагноз».**
6.00 **Terra incognita.** Беларусь невядомая (6+).
6.30 «**Зразумець і абясшкодзіць» (12+).**
7.00 **Серыял «Агент асобага прызначэння» (16+).**
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 **Сёння.**
8.20 **Жанчыны і спорт.**
8.50 «**Вуснамі дзіцяці» (0+).**
9.30 «**Гісторыі рамонт» (0+).**
10.25 «**Першая перадача» (16+).**
10.55 «**Цуд тэхнікі» (12+).**
11.45 «**Дачны адказ» (0+).**
12.45 «**НашСпажыўНагляд» (16+).**
13.35 «**Паедзем, паядзім!» (0+).**
14.15 **Маст. фільм «Вецер паўночны» (16+).**
16.25 «**Следства вялі...**» (16+).
17.15 **Меладрама «Я кахаю свайго мужа» (16+).**
19.30 **Серыял «Павуцінне» (16+).**
22.50 «**Юбілейны вечар Міхаіла Гуцырыева» (12+).**

8 канал

7.00, 15.50, 18.55, 21.05, 1.15 «**Надвор'е».**
7.05 **М/ф «Баранчык Шон».**
7.15 **Дак. серыял «Малыя».**
8.00 **М/ф «Халоднае сэрца».**
9.25 «**Утрамдзія».**
9.30 «**Мой любімы гадаванец».**
10.00, 12.15 **Маст. фільм «Назад у будучыню» (6+).**
11.50 «**Малючы Кітай».**
15.55 «**Глядзім усёй сям'ёй».** **Фільм — дзецям «Пастка для прывіду».**
17.40 «**Адказвайка».**
17.45 «**Сябры дзядулі Марка».**
18.00 **Серыял «Яна напісала забойства» (12+).**
19.00 **Драма «Каб вярнуцца» (16+).**
20.50 «**Вечарніца».**
21.10 **Фантастыка «Армагедон» (16+).**
23.45 **Трылер «Змяіны востраў» (16+).**

ВТБ

6.05, 0.00 **Серыял «Татавы дочки» (12+).**
7.20, 2.10 **Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).**
8.15, 1.20 **Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).**
9.10 **М/ф «Тры каты» (0+).**
9.30 **М/ф «Ліга Watchcar» (6+).**
9.55 **М/ф «Маша і Мядзведзь» (0+).**
10.20, 13.15, 16.15, 23.05 «**Уральскія пельмені» (16+).**
11.15 **Камедыя «Грашковы цягнік» (16+).**
17.40 **Прыгоды «Смурфікі» (12+).**
19.20 **Прыгоды «Смурфікі-2» (12+).**
21.00 **Камедыя «Прыкінься маёй жонкай» (12+).**

3.10 «**Ералаш» (6+).**
4.00 «**Лаві момант» (16+).**
5.00 «**Дурні і дарогі» (16+).**

Культура

6.30 «**Лета Гасподняе».** Нараджэнне Хрыстова.
7.05 «**Позняе каханне».** Маст. фільм (0+).
9.35 «**Анэлы Віфлеема».** Дак. фільм.
10.20 «**Зачараваны хлопчык».** «Як Ільвяня і Чарапаху спявалі песню». М/ф.
11.10 «**Тайна снежнай каралевы (казка пра казку».** Маст. фільм (0+).

13.30, 1.45 «**Блакітная планета».** Дак. серыял.
14.25, 1.00 «**Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі».** Дак. серыял.
15.10 «**Паданне пра зямлю Сібірскую».** Маст. фільм (6+).
16.50 «**Яна напісала сабе ролю... Вікторыя Токарава».** Дак. серыял.
18.15 «**Пешшу...**» Масква калядная.
18.45 **Юбілейны вечар Міхаіла Дабранравава.**
21.00 «**Пакроўскія вароты».** Маст. фільм (0+).
23.15 «**Тэхналогіі шчасця».** Дак. фільм.
23.55 **Себасцьян Жыньё і Дзяніс Чанг.** Канцэрт у Манрэалі.
2.40 «**Ямеля-паляўнічы».** М/ф для дарослых (6+).

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

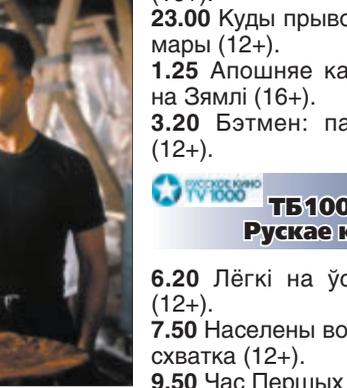
6.00 «**Да і пасля...**» з Уладзімірам Малчанавым. Навагодні выпуск 2008 год (12+).
7.15 **Фільм-спектакль «Тапаз».** 1976 год (12+).
9.00 «**Быў час».** 2009 год (16+).
10.00 «**Народжаныя ў СССР** з Уладзімірам Глазуновым. Найлепшае. Паўтор (12+).
11.00, 15.45, 17.55, 20.25, 21.45, 23.00, 1.40, 3.45, 5.00 **Музычная настальгія (12+).**
11.55 **Маст. фільм «Папалашка» (12+).**
13.15 «**Шырэй круг».** 1984 год (12+).
15.00, 21.00, 3.00 «**Мінулы час» (12+).**
16.00 «**Праграма А».** 1990 год (16+).
18.00 «**СевАлогія** з Севам Наўгародцавым. 2005 год (18+).
19.00 **Канцэрт «Sixties Rock».** 2004 год (12+).
19.45 **Праграма «Тэма»** з Уладзіславам Лісцьевым: «Гумар». 1992 год (12+).
22.00, 4.00 «**Народжаныя ў СССР» (12+).**
0.00 **Дак. фільм «Два ры нашага дзяцінства» (12+).**

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.30, 3.00, 9.00, 12.00, 16.30, 21.00 **Лыжныя гонкі.** Кубак свету.
1.30 **Ралі-рэйд.** «Афрыка Эка Рэйс».
1.45, 10.30, 15.00, 18.30, 23.00 **Скачкі на лыжах з трампліна.** «Турнэ чатырох трамплінаў».
3.30, 8.00, 14.00 **Тэніс.** Турнір АТР. Фінал.
6.00, 13.00 **Тэніс.** Турнір АТР.
10.00, 18.00, 22.30 **Лыжнае дваябор'е.** Кубак свету.
17.30, 22.00 **Горныя лыжы.** Кубак свету.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.20 «**Вельмі страшнае кіно-3» (16+).**
1.50 «**Замарожаны» (12+).**
3.20 «**Ажаніся са мною, чувак» (18+).**
4.55 «**Ёлкі лахматыя» (6+).**
6.35 «**Жывёла» (12+).**
8.05 «**Аксамітныя ручкі» (16+).**
10.05 «**Безразважна закаханы» (16+).**
12.05 «**Ёлкі новыя» (6+).**
13.45 «**Сямейнае абрабаванне» (16+).**
15.25 «**Кілеры» (16+).**
17.20 «**Секс па дружбе» (16+).**
19.30 «**Гудзонскі ястраб» (16+).**

21.25 «**Спатканне ўспаміну» (16+).**
23.15 «**Дзевяць ярдаў» (18+).**

14.20 **Бабуля лёгкіх паводзін (16+).**
16.15 **Пра што яшчэ гавораць мужчыны (16+).**

18.20 **З Новым годам! З Новым шчасцем! Палярны рэйс (12+).**
20.20 **Вікінг (12+).**
23.00 **Службовы раман. Наш час (16+).**
0.50 **Канікулы прэзідэнта (16+).**
2.45 **Пра што гавораць мужчыны. Працяг (16+).**
4.35 **Танкі (12+).**

National Geographic

6.00 **Забутыя персанажы Бібліі (16+).**
9.10 **Забойства Ісуса (16+).**
11.25, 22.10 **Адкрыццё страчанага магілы Ірада (16+).**
12.10, 21.25 **Суперзбудаванні: Саграда Фамілья (16+).**
12.55, 23.00 **Тайны Гроба Гасподняга (16+).**
13.45, 16.15, 20.35, 2.55 **Гісторыя Бога (16+).**
23.45 **Загадкі жыцця Ісуса (16+).**
0.30 **Хрысціянства: узыходжанне да ўлады (16+).**
1.25 **Апошняя каханне на Зямлі (16+).**
3.20 **Бэтмен: пачатак (16+).**

Discovery Discovery

8.00, 6.20 **Апошнія жыхары Аляскі (16+).**
11.00, 16.00, 20.00 **Ваенны архіў: пад грыфам «Топ-10» (12+).**
21.00, 0.00 **Экстрэмальныя фургоны (12+).**
1.00 **Самагоншчыкі (18+).**
4.40 **Паляўнічы на стэрызу (12+).**

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+).
9.00, 17.25 Тэлебарометр.
9.05, 20.10 Серыял «Сямейныя гісторыі» (16+).
10.15, 22.55 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 15.00 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 12.20, 20.30 Гэты дзень.

12.25, 23.05 «Выдатныя авіяканструктары».
13.00, 21.45 «Па законах ваеннага часу».
14.20, 21.05 «Апошні дзень».
15.25 «Гарады Беларусі».
15.55 «Камертон».
16.20 «Песні для душы».

5 Беларусь 5

6.30 Тэніс. WTA. Сідней.
13.00 Хакей. Калядны турнір. Фінал.
14.20 Хакей. КХЛ. «Аўтамабіліст».

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Навіны.
6.10, 7.15, 8.15 «Наша раніца».
7.10, 8.10 «Трывожная кнопка».

19.05 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+).
20.00 Час.
21.10 «Час, грошы. 100 гадоў фінансавай сістэме Беларусі» (12+).

СТБ

5.30 «Цэнтральны рэгіён».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).

МІР

6.00, 5.35 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі св...» (16+).
6.55 М/ф (0+).
7.20 Маст. фільм «Дзядуля ў падарунак» (16+).

10.10, 11.20 Серыял «Галубка» (12+).
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
12.30 «Рускае Раство» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.

НТБ—Беларусь

6.05 «Астрапрагноз».
6.10 Меладрама «Пансіанат «Казка», або Цуды ўключаны» (12+).
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.25 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.15, 21.10, 0.45 «Надвор'е».
7.05 «Мультипарад».
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Два з паловай чалавекі» (16+).

ВТВ ВТВ

6.05 Серыял «Татавы дочки» (12+).
7.20 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.15, 2.15 Скетч-шоу «Даеш моладзь» (16+).
9.10 М/ф «Чычылэнд» (0+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 Біблейскі сюжэт.
7.05 «Аранжавае горлачка».
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Два з паловай чалавекі» (16+).

17.30 Кіно пра кіно. «Залатое цяля».
18.15 «Тэхналогіі шчасця».
18.55 «Дабракі».
20.15 «Больш, чым каханне».
20.55 Успамянаючы Алену Абрацэву.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Яловая субмарына».
6.50 Маст. фільм «Вам тэлеграма...» (16+).
8.00 «Юрый Саломін».
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).

2.00 «Ранішняя пошта».
«Да і пасля сняданку».
1987 год (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00, 3.30 Тэніс. Турнір АТР.
1.00, 9.00 Ралі-рэйд. «Дакар».
1.30 Ралі-рэйд. «Афрыка Эка Рэйс».
1.50, 5.00, 8.00, 20.15 Скачкі з трампліна.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.55 «Сурегнянь» (16+).
2.30 «Дзетародныя» (16+).
4.25 «Анэлы Чарлі» (12+).
6.20 «Анэлы Чарлі-2: толькі наперад» (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Памятаю — не памятаю! (12+).
8.00 Любоў-маркоў-3 (12+).
10.00 Глухар у кіно (16+).

23.35 «Не ўступіць Штэйн» (16+).
13.50 Шпіён (16+).
16.00 Вій (12+).
18.30 Грэцкі арэшак (16+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 М/ф (6+).
9.25 «Заўтра сёння» (12+).
10.00 «Паехалі» (12+).
10.35 «Перыскоп» (16+).
10.55 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).

DISCOVERY Discovery

8.00 Як гэта зроблена? (12+).
11.00 Майстры зброі (16+).
12.00 Скрозь кратавую нару (16+).

1 Беларусь 1

6.20 Існасьць.
6.45, 21.45 Меладрама «Дом на халодным ключы» (16+).
8.25 Кулінарная дыпламатыя (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Маршрут пабудаваны. Орша (12+).
9.50 Здароўе (12+).
10.40 Пад ключ (12+).
11.20 Зона Х. Вынікі тыдня (16+).
12.10 «50 рэцэптаў першага» (12+).
12.40, 1.15 Серыял «Сваты-3» (12+).
13.35 «Я ведаю».
15.15 Краіна.
15.45 Меладрама «Можаче зваць мяне татам» (16+).
17.35 Меладрама «Бабіна царства». 1—4-я серыі (16+).
21.00 Панарама.
1.05 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 М/с «Джынглякі» (0+).
7.35 М/с «Кунг-фу панда: захапленыя легенды» (12+).
8.45, 21.55 Тэлебарометр.
8.50 Анімацыйны фільм «Зверополіс» (0+).
10.35, 0.20 Хто я? (12+).
10.55 Капейка ў капейку (12+).
11.30 Камень, нажніцы, папера (16+).
12.05 «Паненка-сялянка» (16+).
13.00 «Да пабачэння» (16+).
13.50 «Вясельны памер» (16+).
14.45 Маст. фільм «Прынец Персіі: пяскі часу» (12+).
16.40 «Тата папаў» (16+).
18.20 Камедыя «Рэд» (12+).
20.15 Драма «На глыбіні 6 футаў» (16+).
22.00 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
22.05 Баявік «Трансформеры» (12+).

3 Беларусь 3

7.35 «Сіла веры».
8.00, 15.05, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 15.25, 20.30 Гэты дзень.
8.25 М/ф (0+).
8.45 «Непапраўны лгун». Камедыя (6+).
10.00 «Жывая культура». Традыцыйная страва «Клёцкі з душами» (в. Казяны, в. Баравыя, Браслаўскі раён, в. Мётлы, Мёрскі раён, Віцебская вобласць).
10.30 «Беларуская кухня». Бабоўнікі.
10.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).

11.25 «Спявае Беларусь».
12.15 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм «Мы наш, мы новы...» (12+).
14.35 «Навукаманія» (6+).
15.30 «Вяртанне «Святога Лукі». Маст. фільм (12+).
17.00 «Доказы з мінулага». Міхаіл Шолахаў. Тайна «Ціхага Дона» (16+).
17.45 «Безыменная зорка». Меладрама (12+).
20.00 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Выйсці замуж за капітана». Меладрама (12+).
22.30 Памяці Уладзіміра Мулявіна. «Пясняр. Сэрцам і думамі». Дак. фільм (12+).
23.10 «Песні мінулага стагоддзя». Канцэрт памяці Уладзіміра Мулявіна.

5 Беларусь 5

7.10 Легенды сусветнага спорту.
7.35 Бялтон. Этап Кубка свету. Аберхоф. Спрынт. Мужчыны.
9.00 Тэніс. WTA. Сідней. Фінал.
11.40 Вялікі спорт.
12.25 Хакей. Чэмпіятат Беларусі. «Шахцёр» (Салігорск) — «Юнацтва-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
14.40, 22.20 Бялтон. Этап Кубка свету. Аберхоф. Гонка пераследу. Жанчыны.
15.30 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Вэст Хэм» — «Арсенал». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
17.00, 23.20 Бялтон. Этап Кубка свету. Аберхоф. Гонка пераследу. Мужчыны.
17.55 Хакей. Кантынентальны кубак. Суперфінал. «Арлан» — ХК «Гомель». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
20.20 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Чэлсі» — «Ньюкасл». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) Нашы навіны.
7.10 «Іграй, гармонік любы!» (6+).
8.00 «Сямён Фарада. Хочацца вялікага, але чыстага каханьня» (12+).
9.10 «Тэорыя змовы» (16+).
10.00 «Ідэальны рамонт» (6+).
11.05 Навагодні «Ералаш» (6+).
11.30 «Райманд Паўлс. Мільён пунсовых руж» (12+).
12.30 Юбілейны канцэрт Райманда Паўлса (12+).

14.30 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+).
16.20 «Ігнацій Дамейка. Доўгае вяртанне» (12+).
17.10 «Эжсклюзіў» (16+).
18.50, 21.10 «Сёння вечарам» (16+).
20.00 «Нашы навіны». Суботні выпуск.
20.45 «Метэгаід».
21.05 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
23.00 Серыял «Сямейны альбом» (16+).

СТБ

6.15 «Ежа багоў» (16+).
7.55 «Анфас».
8.15 «Самая карысная праграма» (16+).
9.05 «Мінтранс» (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.35 «Вялікі горад».
11.10, 13.45, 16.45, 20.10 «Аляксандраўскі сад-2». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
20.00 «СТБ-спорт».
21.20 «Чалавек з бульвара Капуцынаў». Камедыя (12+).
23.00 Pink: «Праўда пра каханне». Канцэрт у Мельбурне (16+).
0.50 Легенды Рэтра FM (16+).

МІР

6.00, 8.05, 4.10 М/ф (0+).
6.15 «Мільён пытанняў аб прыродзе» (6+).
6.30 «Саюзнікі» (12+).
7.00 «Такія розныя» (16+).
7.30 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+).
8.55 «Вой, мамачкі!» (12+).
9.25 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45, 16.15, 19.15 Серыял «Непрыдуманнае жыццё» (12+).
2.40 Серыял «Пералётныя птушкі» (12+).
5.00 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі свае...» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Беларусі».
10.00 Тайны Беларусі (16+).
11.00 Весткі.
11.20 «Незвычайны Агеньчык — 2019» (16+).
12.45 Маст. фільм «Стылягі» (16+).
15.15 «Далёкія блізкія» (12+).

16.40 Маст. фільм «Навагодні экспрэс» (12+).
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.00 Весткі ў суботу.
20.45 «Прывітанне, Андрэй!» (16+).
22.45 Група «Аура». Канцэрт у Купалаўскім тэатры.
23.50 «Аншлаг. Стары Новы год» (16+).

НТБ—Беларусь

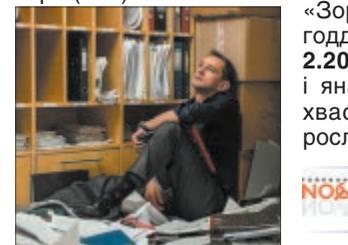
6.05 «Астрапрагноз».
6.10 Terra incognita. Беларусь невядомая (6+).
6.40 «Зразумець і абясшкодзіць» (12+).
7.10 Серыял «Агент асобага прызначэння» (16+).
8.00, 10.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by».
8.55 «Урачэбныя тайны плюс» (12+).
9.25 «Гісторыі рамонт» (0+).
10.25 Галоўная дарога (16+).
11.00 «Ежа жывая і мёртвая» (12+).
11.55 Кватэрнае пытанне (0+).
12.55 «НашСпажыўНагляд» (16+).
13.50 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.20 Маст. фільм «Двое ў чужым доме» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.15 Меладрама «Я кахаю свайго мужа» (16+).
19.30 Серыял «Павуцінне» (16+).
22.45 «Навагодні кватэрнік. Няпрошаныя госці» (16+).

8 канал

7.00, 19.00, 21.15, 1.10 «Надвор'е».
7.05 М/ф «Баранчык Шон».
7.15 Дак. серыял «Малыя».
8.00 М/ф «Альберт».
9.25 «Утрамдзія».
9.30 Мастацтва-кіно. «Пігмаліён». Маст. фільм (0+).
11.00 Маст. фільм «Белы палон» (12+).
13.05 Баявік «Толькі для вачэй тваіх» (12+).
15.15 «Адказвайка».
15.20 «Глядзім усёй сям'ёй». М/ф.
17.05 Камедыя «Людзі ў чорным» (12+).
18.45 «Сябры дзядулі Марка».
19.05 Камедыя «Чаго хоча дзяўчына» (12+).
20.50 «Вечарніца».
21.05 «Фэшн іс ту прафэшн».
21.20 Меладрама «Еш, маліся, кахай» (16+).
23.40 Камедыя «Людзі ў чорным-2» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 Серыял «Татавы дочки» (12+).
7.20 М/ф «Тры каты» (0+).
7.40 М/ф «Ліга Watchcar» (6+).
8.05 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.30, 3.10 «Ералаш» (6+).
9.20, 14.30, 19.40 «Уральскія пельмені» (16+).
10.15, 17.20 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.40 Серыял «Новы чалавек» (16+).
13.25, 0.10 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
15.55 Трылер «Калектар» (16+).

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

18.40 «Слава богу, ты прыйшоў!» (16+).
21.00 Серыял «Атэль «Элеон»-3» (16+).
22.00 Фантастыка «Таймлес. Рубінавая кніга» (12+).
1.05 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
2.20 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Сіта і Рама». Серыял.
10.20 «Дзюймовачка». М/ф.
10.50 «Звычайны канцэрт».
11.20 «Пакроўскія вароты». Маст. фільм (0+).
13.30, 1.30 «Блакітная планета». Дак. серыял.
14.25, 0.45 «Ехаў грэка... Падарожжа па сапраўднай Расіі». Дак. серыял.

15.05 «Цырк працягваецца!»
16.00 XII Міжнародны конкурс маладых дызайнераў «Рускі Сілуэт».
16.50 «Яна напісала сабе ролю... Вікторыя Токарава». Дак. серыял.
18.10 «Конкурс «Раманс — XXI стагоддзе».
21.00 «Гараж». Маст. фільм (0+).

22.40 Kremlin Gala. «Зоркі балета XXI стагоддзя».
2.20 «32 снежня». «Ён і яна». «Крылы, ногі і хвасты». М/ф для дарослых.

КІНОКОМЕДІЯ Кінакамедыя

0.55 «Без тармазоў» (16+).
2.35 «Васабі» (16+).
4.20 «Тупы і яшчэ тупейшы-2» (16+).
6.20 «Аднакласнікі» (12+).
8.15 «Высокі бландзін у чорным чаравіку» (12+).

5.55 Маст. фільм «Папялушка» (12+).
7.15 «Шырэй круг». 1984 год (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.55, 14.25, 15.45, 17.00, 21.45, 23.00, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00 «Праграма А». 1990 год (16+).
12.00 «СевАлогія» з Севана Наўгародцавым. 2005 год (18+).
13.00 Канцэрт «Sixties Rock». 2004 год (12+).
13.45 Праграма «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Гумар». 1992 год (12+).

10.05 «Без пачуццяў» (16+).
11.55 «Самы лепшы дзень» (16+).
14.00 «Таткі без шкодных звычак» (16+).
16.00 «Дрэжны Санта» (16+).
17.45 «Вельмі дрэнная настаўніца» (18+).
19.30 «Анэлы Чарлі» (12+).
21.20 «Анэлы Чарлі-2: толькі наперад» (12+).
23.20 «Таўстун на рынгу» (12+).

ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.35 «Доктар І...» (16+).
8.05 «Мая мама — Снягурка». Маст. фільм (16+).
9.40, 23.35 «Улегцы» (12+).
10.10, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.40 «Варажбітка» (12+).
13.05, 16.35 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.10 «Адкрыта» з Аксанай Байрак (16+).
15.10 «Простыя складанасці» (12+).
15.45 «Натуральны адбор» (12+).
19.00, 2.30 «Асколкі». Серыял (16+).
20.50 «Скарб магілы Чынгісхана». Серыял (16+).
21.50, 5.30 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.45 «Вяселле і развод» (16+).
0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.50 «Дрэжны Санта». Камедыя (16+).

КІНОКОМЕДІЯ Кінакамедыя

0.55 «Без тармазоў» (16+).
2.35 «Васабі» (16+).
4.20 «Тупы і яшчэ тупейшы-2» (16+).
6.20 «Аднакласнікі» (12+).
8.15 «Высокі бландзін у чорным чаравіку» (12+).

10.05 «Без пачуццяў» (16+).
11.55 «Самы лепшы дзень» (16+).
14.00 «Таткі без шкодных звычак» (16+).
16.00 «Дрэжны Санта» (16+).
17.45 «Вельмі дрэнная настаўніца» (18+).
19.30 «Анэлы Чарлі» (12+).
21.20 «Анэлы Чарлі-2: толькі наперад» (12+).
23.20 «Таўстун на рынгу» (12+).

ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.35 «Доктар І...» (16+).
8.05 «Мая мама — Снягурка». Маст. фільм (16+).
9.40, 23.35 «Улегцы» (12+).
10.10, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.40 «Варажбітка» (12+).
13.05, 16.35 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.10 «Адкрыта» з Аксанай Байрак (16+).
15.10 «Простыя складанасці» (12+).
15.45 «Натуральны адбор» (12+).
19.00, 2.30 «Асколкі». Серыял (16+).
20.50 «Скарб магілы Чынгісхана». Серыял (16+).
21.50, 5.30 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.45 «Вяселле і развод» (16+).
0.05 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.50 «Дрэжны Санта». Камедыя (16+).

National Geographic

6.00 Дзікая Калумбія (16+).
7.25, 5.35 Гульні розуму (16+).
9.05, 2.10, 4.45 Невядомая планета зямля (16+).
13.05, 17.10 Марс (16+).
18.00, 21.15, 1.20 Асушыць акіян (16+).

Discovery

8.00 Апошнія жыхары Аляскі (16+).
10.00 Экстрэмальныя фургоны (12+).
11.00 Як гэта ўстроена (12+).
12.00, 6.20 Скульптуры са снегу (12+).
13.00, 7.10 Скульптуры з лёду (12+).
14.00 Вар'яцкае Раство (12+).
15.00 Яшчэ больш вар'яцкае Раство (12+).
16.00 Калядная ліхаманка (12+).
17.00 Раство ў Амерыцы (12+).
18.00 Горад Раства (12+).
19.00 Я хачу: навагодні падарунак (12+).
19.30 Як гэта зроблена? (12+).
20.00, 23.30 Гульні ў ламбардзе (12+).
0.00 Апошні ніндзя (16+).
1.00 Самагоншчыкі (18+).
4.40 Паляўнічыя на стэрызну (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 17.55 Рамэа і Джульета (12+).
8.25 Куды прыводзяць мары (12+).
10.40 Апошняе каханне на Зямлі (16+).
12.25 Уцёкі з Шаўшэнка (16+).
15.10 Бэтмен: пачатак (12+).
20.10 Першы рыцар (12+).
22.55 Скрыжалі лёсу (16+).
1.00 Твары ў натоўпе (16+).
3.10 Цёмны рыцар (16+).

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Канікулы прэзідэнта (16+).
8.10 Вікінг (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.15 «Зона Х» (16+).
9.10 Меладрама «Люба. Каханне». 1-я і 2-я серыі (16+).
10.45, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Балерына» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35 Дзень у вялікім горадзе.
14.35, 15.25 Серыял «Цуд» (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.45 Цырымонія ўручэння прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» і спецыяльных прэміяў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва. Тэлеверсія.
23.25 «БССР. Невядомая гісторыя». Дак. фільм.
23.55 Сфера інтарэсаў.
0.50 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+).
9.00, 17.20 Тэлебарометр.
9.05, 20.05 Серыял «Сляпяя» (16+).
10.05, 22.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.05, 17.30 Серыял «Маскоўская барзая» (16+).
12.55 Серыял «Цэнтральная бальніца» Заключная серыя (16+).
14.45 «Паненка-сялянка» (16+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45, 23.55 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект (12+).
16.25 «Вясельны памер» (16+).
19.10 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
21.00 «Абмен жонкамі» (16+).
22.05 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
23.10 Серыял «Самара». 1-я серыя (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 14.50 «Беларуская кухня». Трыбух.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 12.20, 20.30 Гэты дзень.

8.25, 18.30 «Эти глаза напротив...» Маст. фільм. (16+).
9.20, 17.35 «Каралева Марго». Маст. фільм. (16+).
10.15 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
10.40 «Беларусь як песня». Святлана Данілюк.
11.05 «Майстры і куміры». Паэтэса Валянціна Паліканіна.
12.25, 19.20 «Выдатныя авіяканструктары». Сяргей Ільюшын (12+).
13.00, 21.45 «Узяць жывым». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
14.10, 21.05 «Апошні дзень». Людміла Іванова (12+).
15.20 «Гарады Беларусі». Браслаў.
15.45 «Камертон». Заслужаны артыст Рэспублікі Беларусь Аляксандр Крамка.
16.10 «Памяці Валерыя Абадзінскага». Канцэрт.
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.55 «Запіскі на палях». Сяргей Грахоўскі: паэзія і проза жыцця.
23.20 «Святло далёкай зоркі». Памяці заслужанага дзеяча мастацтваў БССР Івана Стасевіча.

5 Беларусь 5

6.00 Тэніс. WTA. Сідней. Хобарт.
14.30 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Слован» (Браціслава).
16.20 Слэм-данк.
16.50 Хакей. КХЛ. «Трактар» (Челябінск) — «Ак Барс» (Казань) (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
19.20 Хакей. КХЛ. «Авангард» (Омск) — «Віцязь» (Маскоўская вобл.) (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
21.55 Валебол. Кваліфікацыя да ЧЕ-2019. Мужчыны. Нарвегія — Беларусь.
23.55 Агнявы рубеж.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Жыць здорава!» (16+).
10.20 Серыял «Дэтэктывы» (16+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.10, 13.10 Серыял «Двойное жыццё» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).

16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 Серыял «Султан майго сэрца» (16+).
23.05 Серыял «Сямейны альбом» (16+).
01.50 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.30 «Тыдзень спорту».
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Мінск і мінчане».
9.40, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.30 «Баец». Серыял (16+).
12.30, 23.55 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Ежа багоў» (16+).
14.45, 16.50 «Аляксандраўскі сад-2». Серыял (16+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
22.05 «Глядзець усім!» (16+).
0.40 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00, 4.20 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі св...» (16+).
8.10 М/ф (6+).
9.10 Маст. фільм «Дванаццаць крэслаў» (16+).
12.35 Маст. фільм «Мікіта» (16+).
15.00 Маст. фільм «Дзядуля ў падарунак» (16+).
17.00 Маст. фільм «Кахай мяне» (12+).
19.00 Навіны (бягучы радок).
19.15 Серыял «Адваротны бок Месяца» (16+).
0.55 Маст. фільм «Красуні» (12+).
2.25 Маст. фільм «Рымскія каникулы» (0+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.

11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).
12.35, 14.30, 23.45 Серыял «Тайны спадарыні Кірسانвай» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40, 23.10 Серыял «Народжаная зоркай» (12+).

НТБ-Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 Меладрама «Усё, што нам трэба...» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.40, 23.00 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
11.15 «Справа ўрачоў» (16+).
12.00 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.20 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч. Лёсы» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.10 Серыял «Пёс» (16+).
19.35 Серыял «Павуцінне» (16+).
23.25 Юбілейны вечар Леаніда Агуціна на «Новай хвалі» (12+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.15, 21.05, 0.45 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Дальнабойшчыкі» (16+).
8.20, 17.00 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
10.00 «Малючы Кітай» (6+).
10.30 Серыял «Касл» (12+).
11.15, 19.20 Серыял «Палацывыя тайны» (12+).
12.35 Маст. фільм «Белае сонца пустыні».
13.50 Серыял «Безразважна закаханыя» (16+).
16.05 «Мультипарад» (0+).
18.35 Серыял «Касл» (12+).
20.50 «Вечарніца».
21.10 Камедыя «Містар і місіс Сміт» (16+).
23.10 Фантастыка «Арахнід» (16+).

ВТВ ВТБ

6.05 Серыял «Татавы дочки» (12+).
7.20 М/ф «ЧычыЛэнд» (0+).
7.40 М/ф «Ліга Watchcar» (6+).
8.05 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.30, 3.30 «Ералаш» (6+).
9.20, 14.20, 18.40 «Уральскія пельмені» (16+).
10.15 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.40 Серыял «Новы чалавек» (16+).
13.25, 1.30 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
15.45 Фантастыка «Таймлес-3. Изумрудная кніга» (12+).
17.40 «Турысты» (16+).
21.00 Серыял «Атэль «Элеон»-3» (16+).
22.00 Жакі «Я ведаю, што вы зрабілі мінулым летам» (16+).
23.40 Жакі «Я ўсё яшчэ ведаю, што вы зрабілі мінулым летам» (16+).
2.20 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква музейная.
7.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Легенды сусветнага кіно». Людміла Гурчанка.
8.05 «Сіта і Рама». Серыял.
8.50, 16.20 «Міраж». Маст. фільм (0+).
10.20 «Дом на гульвары». Дак. фільм.
11.15 Шэдэўры старога кіно. «Незвычайныя прыгоды містара Веста ў краіне бальшавікоў». Маст. фільм (0+).
12.25 Зоркі рускага Авангарда. «Леў Куляшоў. Бачыць шчаслівых людзей».
12.55 «Хор Жарава». Дак. фільм.

13.30 Чорныя дзіркі. Белыя плямы.
14.15 «Венецыя. Востраў як палітра». Дак. фільм.
15.10 «Пісьмы з правінцыі». Стаўрапаль.
15.40 «Энігма. Сэр Цім Сміт».
17.30 Да 90-годдзя Уладзіміра Мініна. Э. Арцем'еў. «Дзевяць крокаў да Праабражэння» для хору, салістаў, аркестра і аргана.
18.45 «Царская ложа».
19.45 Смеханастальгія.
20.15 «Лінія жыцця». Антон Долін.
21.10 «Вялікае абрабаванне цягніка». Маст. фільм.
23.20 Клуб 37.
0.25 Партрэт пакалення. «Час жанчын». Маст. фільм.
2.00 «Шукальнікі». «Золата форта Іна».
2.45 «Кот і клоўн». М/ф для дарослых.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар: Дзмітрый Багданаў. 2008 год (12+).
7.00 «12 угневаных мужчын. Дзядзька Ваня і іншыя». 1993 год (12+).
8.00 «Ранішняя пошта». «Да і пасля сняданку». 1987 год (12+).
8.25, 9.45, 11.00, 15.45, 17.00, 19.10, 20.35, 21.45, 23.00, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаная ў СССР» (12+).
12.00 «Ялова субмарына». 2005 год (16+).
12.50 Маст. фільм «Вам тэлеграма...» (16+).
14.00 «Юрый Саломін. «Прайсці, што адпущае на». 1994 год (12+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1990-ы. 1-я частка. 2010 год (12+).
19.30 Маст. фільм «Падкідыш» (12+).
22.00 «Колба часу» (16+).

0.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Пачатак перабудовы: «сухі закон». 2006 год (18+).
0.50 Маст. фільм «Два гусары» (12+).
10.10, 4.30 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
11.55, 16.35 «Варажбітка» (12+).
13.05 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.05 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
15.05 «Нераскрытыя тайны» (12+).
15.40 «Мой герой» (12+).
17.55, 0.35 «Тайны двойнікоў». Дак. фільм (16+).
19.30 «Простыя складанасці». Камедыя (16+).
21.45 «Вечнае ззянне чыстага розуму». Меладрама (16+).
23.50 «Вяселле і развод» (16+).
1.55 «90-я» (16+).
2.40 «Савецкія мафіі» (16+).
3.20 «Дзікія грошы» (16+).
4.00 «Уся праўда» (16+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.00 «Даспехі бога: у пошуках скарбаў» (12+).
3.10 «Кругая Джорджыя» (16+).
5.35 «Прыкінься маім мужам» (16+).
7.25 «Вельмі страшнае кіно» (16+).
9.00 «Вельмі страшнае кіно-2» (16+).
10.35 «Вельмі страшнае кіно-3» (16+).
12.05 «Эйс Вентура: вышук свойскіх жывёл» (12+).
13.45 «Эйс Вентура-2: калі кліча прырода» (12+).
15.30 «Без пачуццяў» (16+).
17.25 «Таўстун на рынку» (12+).
19.30 «Забі мяне тройчы» (18+).
21.05 «Суперсцюард» (16+).
23.05 «Секс па дружбе» (16+).

ТВ1000 ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Хлопчыкі + дзяўчынкі = (12+).
8.05 Любоў-маркоў-2 (12+).
10.00 Спарта (16+).
11.45 Каникулы прэзідэнта (16+).
13.40 Вікінг (12+).
16.20, 4.20 Усё да найлепшага. 1—2-я серыі (12+).
18.20 Службовы раман. Наш час (16+).
20.20 Любоў-маркоў-3 (12+).

22.15 Памятаю — не памятаю! (12+).
23.50 Вій (12+).
2.20 Шпіён (16+).

National Geographic

6.00 Самыя дзіўныя фатаграфіі National Geographic (16+).
6.25 Нацыянальныя паркі Амерыкі (16+).
8.00 Аўта-SOS (12+).
9.30, 16.25, 21.15, 2.45 Расследаванні авіякатастроф (16+).
10.15 Надзвычайны доктар Пол (16+).
11.05, 18.45, 23.35 Асушыць акіян (16+).
11.50 Ледзяная дарога (16+).
12.35, 19.40 Востраў бунтароў (16+).
13.20, 20.25 Сіла племені (16+).
14.05 Дзікі тунец (16+).
15.40, 1.55 Гарачыя межы: Лацінская Амерыка (16+).
17.15 Дзікая Аўстралія (16+).
18.00, 22.00, 1.10, 4.20 Японія: паміж небам і зямлёй (16+).
22.45 Невядомае падарожжа Дарвіна (16+).
0.20 Гісторыя пра нас (16+).
5.10 Найбуйнейшы ў свеце рамонт (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 17.25 Уцёкі з Шайшэнка (16+).
9.00 Прабач, хачу на табе ажаніцца (12+).
11.15 Затура: касмічная прыгода (12+).
13.15 Куды прыводзяць мары (12+).
15.30 Апошняе каханне на Зямлі (16+).
20.10 Эрын Брокавіч — прыгожая і рашучая (16+).
22.40 Жудасна гучна і занадта блізка (16+).
1.05 Пастка (18+).
2.45 Абліччы ў натоўпе (16+).

Discovery Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 З любові да машын (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта зроблена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Багажныя войны (12+).
12.00, 18.00 Марпех Дуг (12+).

ТВ1000 ТБ1000 Рускае кіно

13.00 Музейныя тайны (12+).
14.00, 3.50 Залатая ліхаманка (16+).
19.00 Рэальныя дальнабойшчыкі (12+).
0.00 Майстры зброі (16+).
1.00, 6.20 Гіганцкія мячы (12+).
2.00, 7.10 Скрозь кратавую наву (12+).
2.55 Музейныя тайны (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.30 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона X» (16+).
9.10 Серыял «След» (16+).
10.50, 12.10, 18.45, 19.20 Серыял «Балерына». Заключная серыя (16+).

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+).
9.00 Тэлебарометр.
9.05, 20.20 Серыял «Спячая» (16+).
10.00, 21.15 «Чалавек-невідзімка» (16+).
11.05, 17.45 Серыял «Маскоўская барзая» (16+).
12.55 Серыял «Самара» (16+).
13.50, 19.10 «Арол і рэшка. Кру-гасветка» (16+).
14.45 «Вясельны памер» (16+).
15.45, 0.25 «Калі мы дома-2». Скетчам (16+).
16.10 Нічога сабе нюз (12+).
16.20 Бятлон. Этап Кубка свету. Мужчыны. Спрынт.
19.30 «Веру не веру» (16+).
22.10 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
22.15 «Бітва экстрасэнсаў». 18-ы сезон (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 14.50 «Беларуская кухня». Пірог слаёны блінны з птушкай і грыбамі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 12.20, 20.30 Гэты дзень.
8.25, 18.30 «Эти глаза напротив...» Маст. фільм. (16+).
9.20, 17.35 «Каралева Марго». Маст. фільм. (16+).
10.15 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).

10.40 «Беларусь як песня». Леся Лют.

11.05 «Майстры і куміры». За-служаны артыст Рэспублікі Бе-ларусь Аляксандр Кашпераў.
12.25, 19.20 «Выдатныя авія-канструктары». Павел Сухой (12+).
13.00, 21.45 «Узяць жывым». Маст. фільм, заключная се-рыя (12+).
14.10, 21.05 «Апошні дзень». Наталля Крачкоўская (12+).
15.15 «Сіла веры».
15.45 «Камертон». Дырыжор Андрэй Галанаў.
16.10 Алег Молчан. Песенны цыкл «Малітва» на вершы Янкі Купалы.
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.50 «Час кіно». Работы сту-дэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.
23.00 «Апошняя з роду Рэйта-наў» (12+), «Мясцовы анёл» (12+), «Яблык ці банан?» Дак. фільмы. (12+).

5 Беларусь 5

6.00 Тэніс. WTA. Сідней. Хобарт. 1/2 фіналу.
13.00 Хакей. Чэмпіятат Бе-ларусі. «Дынама-Маладзечна» — «Шахцёр» (Салігорск).
15.00 Авертайм.
15.30 Бятлон. Этап Кубка свету. Аберхоф. Спрынт. Жанчыны.
16.50 Хакей. КХЛ. «Металург» (Магнітагорск) — «Дынама-Мінск». (У перапынках — Спорт-цэнтр.)
19.20 Свет англійскай прэм'ер-лігі. Відэачасопіс.
19.50 Фактар сілы.
20.20 Бятлон. Этап Кубка свету. Аберхоф. Спрынт. Мужчыны.
21.50 Хакей. Кантынентальны кубак. Суперфінал. «Белфаст Джаянтс» — ХК «Гомель». (У пе-рапынках — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Жыць здорава!» (16+).
10.20 Серыял «Дэтэктывы» (16+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.10, 13.10 Серыял «Двойное жыццё» (16+).

15.00 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).

16.20, 1.00 «Трывожная кнопка» (16+).
16.40, 18.20 Меладрама «Пры-ходзь на мяне паглядзец» (6+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзён-нік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 Час.
21.05 Серыял «Султан майго сэрца» (16+).
23.00 Серыял «Сямейны аль-бом» (16+).
1.20 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.35 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзі-ны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя доб-рага настрою» (6+).
9.10 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
9.30, 23.05 «Загадкі чалавец-тва» (16+).
10.40 «Баец». Серыял (16+).
12.25 «У апошні момант» (16+).
12.35, 23.50 «Самыя шакірую-чыя гіпотэзы» (16+).
13.45 «Ежа багоў» (16+).
14.45, 16.50 «Вадзіць па-руску» (16+).
15.15, 16.50 «Сляды апос-талаў». Серыял (12+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнас-ці».
20.30 «Скардзіцца дазваляец-ца».
20.50, 0.35 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00, 3.20 Серыял «Бальзакаў-скі ўзрост, або Усе мужыкі сво...» (16+).
7.00 М/ф (6+).
7.15, 19.15 Серыял «Адварот-ны бок Месяца» (16+).
19.00 Навіны (бягучы радок).
1.40 Маст. фільм «У двух кіламетрах ад Новага года» (12+).

РТР— Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

12.35, 14.30 Маст. фільм «Дрэнная суседка» (12+).

13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Наві-ны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40, 23.10 Серыял «Наро-джаная зорка» (12+).
23.45 Фінал Міжнароднай лігі КВЗ (16+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 Спецыяльны рэпартаж (12+).
6.25 Камедыя «Дзень Дадо» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.40, 23.00 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
11.15 «Справа ўрачоў» (16+).
12.00 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здар-энне.
14.00 «Паедзем, паядзім!» (0+).
14.20 Серыял «Марскія д'яб-лы. Смерч. Лёсы» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.10 Серыял «Пёс» (16+).
19.35 Серыял «Павуцінне» (16+).
23.30 Канцэрт «Уладзімір Пра-снякоў. 50» (12+).

8 канал

7.00, 15.35, 18.55, 21.10, 1.30 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 15.40 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Дальнабойшчы-кі» (16+).
9.15, 16.00 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
10.00 «Малюючы Кітай».
10.30 Серыял «Касл» (12+).
11.15, 19.00 Серыял «Палаца-выя тайны» (12+).
13.30 Серыял «Безразважна закаханыя».
15.45 «Мультипарад».
17.40 Серыял «Касл» (12+).
18.25 «Мой любімы гадава-нец».
21.00 «Вечарніца» (0+).
21.15 Вестэрн «Сільверада» (12+).
23.30 Баявік «Жывеш толькі двойчы» (12+).

ВТВ ВТВ

6.05 Серыял «Татавы дочки» (12+).
7.20 М/ф «Тры каты» (0+).
7.40 М/ф «Ліга Watchcar» (6+).
8.05 М/ф «Машыны каз-кі» (0+).
8.30, 3.10 «Ералаш» (6+).
9.20, 14.10, 18.40 «Ураль-скія пельмені» (16+).
10.15, 17.20 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.40 Серыял «Новы ча-лавек» (16+).
13.25, 0.00 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
15.10 Фантастыка «Таймлес. Рубінавая кні-га» (12+).
21.00 Серыял «Атэль «Элеон»-3» (16+).
22.00 Фантастыка «Таймлес-2. Сапфіравая кніга» (12+).
0.55 Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).
2.10 Скетч-шоу «6 кад-раў» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Наві-ны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква калядная.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Легенды сусвет-нага кіно». Ала Ларыё-нава.
8.05 «Сіта і Рама». Се-рыял.
8.50, 16.35 «Міраж». Маст. фільм. 1-я серыя (0+).
10.15 «Назіральнік».
11.10 «Гараж». Маст. фільм (0+).
12.50 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
13.10, 20.50 «Фак-тар Рэнсансу». Дак. фільм.
15.10 Біблейскі сюжэт.
15.40 «Саці. Нясумная класіка...»

16.20 Колер часу. Леон Бакст.

17.50 Да 90-годдзя Ула-дзіміра Мініна. Г. Свіры-даў. «Пушкінскі вянок».
18.30 Сусветныя скар-бы.
18.45 «Больш, чым ка-ханне». Пётр Сталыпін і Вольга Нейдгарт.
19.45 Галоўная роля.
20.35 «Добрай ночы, ма-ляля!»
22.45 «Астравы». Сяргей Параджанаў.
23.50 95 гадоў з дня на-раджэння Сяргея Па-раджанава. «Ашык-Ке-рыб». Маст. фільм (0+).
1.10 Раман у камені. «Аў-стрыя. Зальцбург. Палац Альтэнау». Дак. фільм.
1.40 С. Рахманінаў. Са-ната №2 для фартэпіяна. Канцэрт №1 для фартэ-піяна з аркестрам.
2.45 Колер часу. Анатоль Звераў.

Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Се-вам Наўгародцавым. 2005 год (18+).
7.00 Канцэрт «Sixties Rock». 2004 год (12+).
7.45 Праграма «Тэма» з Уладзіславам Лісцье-вым: «Гумар». 1992 год (12+).
8.25, 9.45, 11.00, 15.45, 17.00, 20.25, 21.45, 23.00, 3.45, 5.55 Музычная на-стальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «На-роджаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляк-сандрам Паліткоўскім: «Пачатак перабудовы: «сухі закон». 2006 год (18+).
12.50 Маст. фільм «Два гусары» (12+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар: Дзмі-рый Багданаў. 2008 год (12+).
19.00 «12 угневаных мужчын. Дзядзька Ваня і іншыя». 1993 год (12+).
20.00 «Ранішняя пошта». «Да і пасля сняданку». 1987 год (12+).
23.55 Маст. фільм «Па-пялушка» (12+).

1.15 «Шырэй круг».

1984 год (12+).
4.00 «Праграма А». 1990 год (16+).
0.30 Аўтагонкі. Форму-ла Е.
1.00 Ралі-рэйд. «Да-кар»».
1.30 Ралі-рэйд. «Афрыка Эка Рэйс».
1.50, 15.00, 18.30, 21.30 Горныя лыжы. Кубак свету.
2.30, 16.15, 19.30 Скач-кі на лыжах з трампліна. «Турнэ чатырох трамплі-наў».
3.30, 5.00, 11.00 Тэніс. Турнір ATP.
7.00, 9.00, 13.00 Тэніс. Australian Open. Квалі-фікацыя.
15.30 Watts.
17.15, 20.30, 23.00 Лыж-ныя гонкі. Кубак свету.
22.00 Алімпійскія гульні. «Жывыя легенды».

Кінакамедыя

1.10 «Усё ці нічога» (16+).
3.15 «Вельмі страшнае кіно» (16+).
4.50 «Вельмі страшнае кіно-2» (16+).
6.20 «Вельмі страшнае кіно-3» (16+).
7.55 «Секс па дружбе» (16+).
10.00 «Жывёла» (12+).
11.35 «Крутая Джор-джія» (16+).
13.45 «Дзетародныя» (16+).
15.40 «Таўстун на рын-гу» (12+).
17.40 «Шалёныя сусе-дзі» (16+).
19.30 «Святочны перапа-лох» (16+).
21.40 «Эйс Вентура: вы-шук свойскіх жывёл» (12+).
23.20 «Эйс Вентура-2: калі кліча прырода» (12+).

8.00 «Доктар І...» (16+).

8.30, 19.00, 1.40 «Аскол-кі». Серыял (16+).
10.15, 3.10 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.00, 17.45 «Варажбіт-ка» (12+).
13.10, 16.45, 4.40 «Міс-тычныя гісторыі» (12+).
14.15 «Адкрыта» з Акса-най Байрак» (16+).
15.15 «Простыя склада-насці» (12+).
15.50 «Натуральны ад-бор» (12+).
20.55 «Скарб магілы Чынгісхана». Серыял (16+).
21.55 «90-я» (16+).
22.45, 5.30 «Лінія абаро-ны» (16+).
23.15 «Звышнатураль-нае». Серыял (16+).
0.00 «Чужы білет». Ме-ладрама (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 18.00 Маска (12+).
8.10 Скрыжалі лёсу (16+).
10.20 Твары ў натоўпе (16+).
12.25 Першы рыцар (12+).
15.00 Цёмны рыцар (16+).
20.10 Машына часу (12+).
22.10 Махляры (12+).
0.10 Новая эра Z (16+).
2.30 Цёмны рыцар: адра-джэнне легенды (16+).
5.40 Чаго хочучь жанчы-ны (16+).

Discovery

8.00, 16.00, 22.00 Махі-натары (12+).
9.00, 17.00 Круты цю-нінг (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта зроблена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Ба-гажныя войны (12+).
12.00, 18.00 Браты па зброі (12+).
13.00 Экстрэмальныя фургоны (12+).
14.00, 3.50 Апошні нін-дзя (16+).
19.00 Рэальныя даль-набойшчыкі (12+).
23.00 З любові да ма-шын (12+).
0.00, 2.00, 7.10 Скрозь кратовую нару (16+).
1.00, 6.20 Марпех Дуг (12+).
2.55 Экстрэмальныя фургоны (12+).
4.40 З любові да ма-шын (12+).

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.25 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.05 «Зона Х» (16+).
9.10 Меладрама «Люба. Каханне». 3-я і 4-я серыі (16+).
10.45, 12.10, 18.35, 19.20 Серыял «Балерына» (16+).
13.05 Дзіцячы доктар.
13.35 Дзень у вялікім горадзе.
14.35, 15.25 Серыял «Цуд» (12+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.45 «БССР. Невядомая гісторыя». Дак. фільм.
23.45 Сфера інтарэсаў.
0.40 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

7.00 «Уключайся!» (12+).
9.00, 17.25 Тэлебарометр.
9.05, 20.10 Серыял «Спячая» (16+).
10.00, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.00, 17.30 Серыял «Маскоўская барзая» (16+).
12.50, 23.05 Серыял «Самара» (16+).
13.45, 19.15 «Арол і рэшка. Кругасветка» (16+).
14.40 «Жанна Пажані» (16+).
15.40 Нічога сабе ньюз (12+).
15.45, 23.55 «Пін_код». Інтэр-актыўны маладзёжны праект (12+).
16.25 «Вясельны памер» (16+).
21.05 «Трэці лішні» (16+).
22.00 Спортплато 6 з 49, КЕНО.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 14.50 «Беларуская кухня». Пасахі.
8.05, 12.00, 20.15 Навіны культуры.
8.20, 12.20, 20.30 Гэты дзень.
8.25, 18.30 «Эти глаза напротив...» Маст. фільм. (16+).
9.20, 17.35 «Каралева Марго». Маст. фільм. (16+).
10.15 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+).
10.40 «Беларусь як песня». Алег Цівуноў.

11.05 «Майстры і куміры». Кампазітар, заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь Алег Елісеенкаў.
12.25, 19.20 «Выдатныя авіяканструктары». Арцём Мікаеян (12+).
13.00, 21.45 «Узяць жывым». Маст. фільм. (12+).
14.10, 21.05 «Апошні дзень». Марына Ладзініна (12+).
15.20 «Гарады Беларусі». Ваўкавыск.
15.45 «Камертон». Народны артыст Беларусі Валянцін Дудкевіч.
16.10 «Что я люблю, во что я верю...» Юбілейны вечар народнага артыста Беларусі Валянціна Дудкевіча.
20.00 «Архітэктура Беларусі».
20.40 «Калыханка» (0+).
22.55 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака». Уладзімір Крываблочки.

5 Беларусь 5

7.00, 22.30 Тэніс. WTA. Сідней. Хобарт. 1/4 фіналу.
14.00, 16.10 Спорт-мікс.
14.10 Валејбол. Кваліфікацыя да ЧЕ-2019. Мужчыны. Нарвегія — Беларусь.
16.20, 21.10 Біятлон. Этап Кубка свету. Аберхоф. Спрынт. Жанчыны.
17.45 Жанчыны і спорт. Любоў Чаркашына.
18.15 Авертайм.
18.50 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Дынама-Маладзечна» — «Шахцёр» (Салігорск). (У перапынках — Спорт-цэнтр.)

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.15, 8.15 «Наша раніца».
7.10, 8.10 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Жыць здорава!» (16+).
10.20 Серыял «Дэтэктывы» (16+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.10, 13.10 Серыял «Двойное жыццё» (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+).
16.20 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
17.25, 18.20 «На самай справе» (16+).

18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.10 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
21.40 Серыял «Султан майго сэрца» (16+).
23.35 Серыял «Сямейны альбом» (16+).
2.20 «Нашы навіны». Галоўнае за дзень.

СТБ

5.35 «Усім па катку» (16+).
6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
6.10, 20.15 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
9.10 «Анфас».
9.30, 23.05 «Загадкі чалавецтва» (16+).
10.40, 20.50 «Баец». Серыял (16+).
12.25 «У апошні момант» (16+).
12.35, 23.50 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
13.50 «Ежа багоў» (16+).
15.35, 16.50 «Не пакідай мяне». Серыял (12+).
19.55, 23.00 «СТБ-спорт».
20.05 «Сталічныя падрабязнасці».
20.30 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
0.30 Дакументальны спецпраект (16+).

МІР

6.00, 2.55 Серыял «Бальзакаўскі ўзрост, або Усе мужыкі сво...» (16+).
6.45 Маст. фільм «Сабрына» (12+).
9.05 Маст. фільм «Формула кахання» (0+).
11.00 Маст. фільм «Дзелавыя людзі» (0+).
12.50, 1.05 Маст. фільм «Паміж анёлам і чортам» (16+).
15.15 Маст. фільм «Кахай мяне» (12+).
17.15, 19.15 Маст. фільм «Вялікі перапынак» (0+).
19.00 Навіны (бягучы радок).
22.25 Маст. фільм «Ахоўнік для дачкі» (16+).

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу (12+).

12.35, 14.30, 23.45 Серыял «Тайны спадарыні Кірسانвай» (12+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.35 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.00 Весткі. Мясцовы час.
17.25 «Лёс чалавека» (12+).
18.35 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40, 23.10 Серыял «Народжаная зоркай» (12+).

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.05 Меладрама «Усё, што нам трэба...» (12+).
8.05 Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).
9.40, 23.00 «НЗ.by».
10.25 Серыял «Масква. Тры вакзалы» (16+).
11.15 «Справа ўрачоў» (16+).
12.00 Пракурорская праверка (16+).
13.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.00 «Паездзем, паядзім!» (0+).
14.20 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч. Лёсы» (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.10 Серыял «Пёс» (16+).
19.35 Серыял «Павуцінне» (16+).
23.25 Камедыя «Дзень Даво» (12+).

8 канал

7.00, 15.55, 19.00, 21.05, 1.05 «Надвор'е».
7.05 М/с.
7.25, 16.00 «Гумарынка».
7.30 Серыял «Дальнабойшчыкі» (16+).
8.30, 17.00 Серыял «Пражыць жыццё» (16+).
10.00 Сад і агарод.
10.20 Серыял «Касл» (12+).
11.05, 19.05 Серыял «Палацывыя тайны» (12+).
12.25 Камедыя «Каўказская палонніца» (12+).
13.50 Серыял «Безразважна закаханыя» (16+).
16.05 «Мультипарад» (0+).
16.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
18.00 Серыял «Касл» (16+).
18.50 «Фэшн is my прафэшн».
20.55 «Вечарніца».
21.10 Трагікамедыя «Той самы Мюнхгаўзен» (0+).
23.30 Камедыя «Формула кахання» (0+).

ВТВ ВТБ

6.05 Серыял «Татавы дочки» (12+).
7.20 М/ф «Тры каты» (0+).
7.40 М/ф «Ліга Watchcar» (6+).
8.05 М/ф «Машыны казкі» (0+).
8.30, 3.10 «Ералаш» (6+).
9.20, 14.10, 18.40 «Уральскія пельмені» (16+).
10.15, 17.20 Серыял «Шчаслівыя разам» (16+).
11.40 Серыял «Новы чалавек» (16+).
13.25, 23.55 Скетч-шоу «Адна за ўсіх» (16+).
15.10 Фантастыка «Таймлес-2. Сапфіравая кніга» (12+).
21.00 Серыял «Атэль «Элеон»-3» (16+).
22.00 Фантастыка «Таймлес-3. Изумрудная кніга» (12+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...» Масква дзіцячая.
7.05, 20.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Легенды сусветнага кіно». Юрый Якаўлеў.
8.05 «Сіта і Рама». Серыял.
8.50, 16.35 «Міраж». Маст. фільм (0+).
10.15 «Назіральнік».
11.10 «Паданне пра зямлю Сібірскую». Маст. фільм (6+).

12.55, 2.20 «Тры тайны адваката Плявакі». Дак. фільм.
13.25, 20.50 «Фларэнцыя і галерэя Уфіцы». Дак. фільм.
15.10 Мая любоў — Расія! «Комі-зыране. Узрушэнне Васіля Кандзінскага».
15.40 «2 Вернік 2».
17.50 90 гадоў Уладзіміру Мініну. «Рускія святыні». Маскоўскі камерны хор.
18.45 «Больш, чым каханне». Князь Баграціён і прынцэса Катш.
19.45 Галоўная роля.
20.35 «Добрай ночы, малыя!»
22.20 «Першыя ў свеце». Дак. серыял.
22.35 90 гадоў Уладзіміру Мініну. «Лінія жыцця».
23.50 «Прыватная імпрэза». Маст. фільм (16+).
1.25 М. Рымскі-Корсакаў. Сімфанічная сюіта «Шэ-херазада».
2.45 Колер часу. Клод Манэ.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Пачатак перабудовы: «сухі закон». 2006 год (18+).
6.50 Маст. фільм «Два гусары». (12+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
9.45, 11.00, 14.25, 15.45, 17.00, 21.45, 23.00, 2.25, 3.45, 5.00 Музычная настальгія (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. Дзмітрый Багданаў. 2008 год (12+).
13.00 «12 угневаных мужчын. Дзядзька Ваня і іншыя». 1993 год (12+).
14.00 «Ранішняя пошта». «Да і пасля сняданку». 1987 год (12+).
18.00 «Яловая субмарына». 2005 год (16+).
18.50 Маст. фільм «Вам тэлеграма...» (16+).
20.00 «Юрый Саломін. Прайсці, што адпушчана». 1994 год (12+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым. 2005 год (18+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.00, 3.30, 7.00, 13.00 Тэніс. Турнір АТР.
1.00, 6.30 Ралі-рэйд. «Даккар».
1.30 Ралі-рэйд. «Афрыка Эка Рэйс».
1.50 Аўтагонкі. Формула Е.
2.20, 5.00 Горныя лыжы. Кубак свету.
6.00, 15.00, 18.45, 21.30 Лыжныя гонкі. Кубак свету.
9.00, 12.00 Тэніс. Australian Open. Кваліфікацыя.
11.00 Тэніс. Australian Open. Лёсаванне.
16.15, 19.30, 22.00 Біятлон. Кубак свету.
17.45, 20.30, 23.00 Скачкі на лыжах з трампліна. «Турнэ чатырох трамплінаў».
22.00 Дзюдо.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.00 «Самы лепшы дзень» (16+).
3.15 «Дзевяць ярдаў» (18+).
5.20 «Таткі без шкодных звычак» (16+).
7.15 «Дрэжны Санта» (16+).
9.00 «Эйс Вентура: вышук свойскіх жывёл» (12+).
10.40 «Эйс Вентура-2: калі кліча прырода» (12+).
12.25 «Жывёла» (12+).
14.00 «Дапамажыце стаць бацькам» (16+).

15.50 «Вельмі дрэнная настаўніца» (18+).
17.35 «Без пачуццяў» (16+).
19.30 «Дзённік кар'е-рысткі» (16+).

ТВ3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.00 «Школа доктара Камароўскага» (6+).
7.30 «Доктар І...» (16+).
8.00, 19.00, 2.10 «Асколкі». Серыял (16+).
9.40, 23.30 «Улегцы» (12+).
10.15, 3.40 «Судовыя страцы». Дак. серыял (16+).
12.00, 17.45 «Варажбітка» (12+).
13.10, 16.35, 5.10 «Містычныя гісторыі» (12+).
14.10 «Адкрыта» з Аксанай Байрак» (16+).
15.05 «Простыя складанасці» (12+).
15.40 «Натуральны адбор» (12+).
20.50 «Скарб магілы Чынгісхана». Серыял (16+).
22.40 «Знак якасці» (16+).
0.00 «Звышнатуральнае». Серыял (16+).
0.45 «Нозель». Драма (12+).

TV 1000 ТБ1000

8.10 Махляры (12+).
10.10 Новая эра Z (16+).
12.25 Машына часу (12+).
14.25 Цёмны рыцар: адраджэнне легенды (16+).
17.35 Чаго хочучь жанчыны (16+).
20.10 Затура: касмічная прыгода (12+).
22.15 Прабач, хачу на табе ажаніцца (12+).
0.25 Каханне і страсць. Даліла (18+).
2.50 Апошняя каханне на Зямлі (16+).
4.20 Куды прыводзяць мары (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Кактэбель (12+).
8.25 Любоў-маркоў (12+).
10.30 У стылі jazz (16+).

12.20 Чалавек з будучыні (16+).
13.45 Час Першых (6+).
16.20, 4.40 Пуанты для Плюшкі (12+).
18.15 Населены востраў: схватка (12+).
20.20 Любоў-маркоў-2 (12+).
22.15 Цар (16+).
0.45 Спарта (16+).
2.25 Вікінг (12+).

Discovery Discovery

6.00 Самыя дзіўныя фатаграфіі National Geographic (16+).
6.25 Нацыянальныя паркі Амерыкі (16+).
8.00 Аўта-SOS (12+).
9.30, 14.10 Дзікі тунец (16+).
10.20 Надзвычайны доктар Пол (16+).
11.05, 18.45 Унутры ўрагану «Катрына» (16+).
11.50 Ледзяная дарога (16+).
12.40, 19.40 Востраў бунтароў (16+).
13.25, 20.25 Сіла племені (16+).
15.40, 23.55, 1.55 Гарачыя межы: Лацінская Амерыка (16+).
16.25, 21.15, 1.05, 2.45 Расследаванні авіякатастроф (16+).
22.45 Секунды да катастрофы (16+).
23.10 Ліхтугі за мяжой (16+).
0.20 Гісторыя пра нас (16+).
5.10 Найбуйнейшы ў свеце рамонт (16+).

National Geographic

8.00, 16.00, 22.00 Махінатары (12+).
9.00, 17.00, 23.00, 4.40 З любові да машын (12+).
10.00, 15.00, 21.00 Як гэта зроблена? (12+).
11.00, 20.00, 5.30 Багажныя войны (12+).
12.00, 18.00, 1.00, 6.20 Марпех Дуг (12+).
13.00, 2.55 Мужчынскія бярлогі (12+).
14.00, 2.00, 3.50, 7.10 Скрозь кратовую нару (16+).
19.00 Рэальныя дальнабойшчыкі (12+).
0.00 Залатая ліхаманка (16+).

ІНІЦЫЯТЫЙНЫХ

маладзёжны парламент у вобласці працуе ўжо шэсць гадоў. За гэты час рэалізавана 400 знакавых крэатыўных праектаў.

У гэтым сезоне змяніўся фармат — парламент стаў двухпалатным. Акрамя школьнікаў, яго членамі сталі студэнты ВНУ і навучэнцы сярэдніх прафесійных устаноў. Усяго ў дэпутацкі корпус увайшлі больш за 120 чалавек, якія абраны шляхам прамога закрытага галасавання па аналогіі з «дарослымі» выбарамі.

— На сесіі прадстаўлены пяць найлепшых праектаў — па адным ад кожнай камісіі, — якія прыняты дэпутатамі, мадэратарамі камісіі. Праекты будуць рэалізаваны ў рамках работы будучага парламента, — адзначыла Таццяна Асмалоўская.

Разлічваюць маладыя парламентарыі і на шэфства «дарослага» дэпутацкага корпуса. Старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў Ігар Жук зацікаўлены ў падрыхтоўцы будучага рэзерву:

— Мы працуем па многіх кірунках з моладдзю, выяўляем таленавітых, адораных дзяцей, зацікаўлены, каб іх ініцыятывы былі рэалізаваны — ад гэтага будзе карысць усім.

«Усё залежыць ад нас»

На пасадку старшыні маладзёжнага парламента прапанавалі некалькі кандыдатур. Удзельнікі сесіі большасцю галасоў абралі ліцэйстку Таццяну Жукавец. Магчыма, усіх падку-

піла яе яскравая прэзентацыя і той запал, з якім яна выступіла. Адрозненне галасавання Таццяна шчыра адказала на пытанні аб тым, якой яна бачыць сваю работу ў новым парламенце.

— **Ці стала для вас абранне на пост старшыні маладзёжнага парламента нечаканасцю?**

— Па праўдзе, так. Мне здавалася, што перамога Натан са сваім цікавым праектам юрэйскага квартала.

— **Магчыма, адыграў ролю не толькі праект, але і нейкія лідарскія якасці? Як вы бычыце сваю будучую дзейнасць?**

— Я нават зараз бачу, што частка парламента даволі пасіўная. У нас на выбарах было 11 прэтэндэнтаў, з якіх рэальна дастойнымі я назвала б палову. Астатнія вельмі блыталіся, выказвалі свае думкі штамп-

Маладзёжны парламент у вобласці працуе ўжо шэсць гадоў. За гэты час рэалізавана 400 знакавых крэатыўных праектаў.

памі. Каму гэта цікава слухаць, а тым больш падтрымліваць? Трэба выказаць думкі выразна, імкліва. Мы — моладзь, у нас кроў кіпіць у жылах, чаму мы павінны разменьвацца на доўгія і нудныя размовы і абмеркаванні, калі можна ўсё выказаць па сутнасці. Маладзёжны парламент — гэта адна з формаў праяўлення нашых ініцыятыў, але іх трэба ажыляць. Галоўнае — магчымаць, усё астатняе залежыць ад асабістых якасцяў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Фота Мілана ГЛІНА

ІНІЦЫЯТЫВЫ

ПАРЛАМЕНТАРЫЙ, ДЭПУТАТ

сабранымі, старанымі, упэўнена трымацца ў лоб аўдыторыі.

Па выніках агляду вызначаецца каманда-пераможца, якой уручаецца Гран-пры — пераходны Кубак. У далейшым прызёры паказваюць нумары падчас мерапрыемстваў, якія ладзяцца да Дня Перамогі. Да гэтага свята прымеркавана яшчэ адна акцыя. Хлопцы і дзяўчаты фатаграфуюць віды Слуцка, удзельнічаюць у вайны, памятна мясціны горада і падаюць свае работы на конкурс. Тым самым яны заклікаюць сваіх ровеснікаў быць удзячнымі ветэранам за тое, што прынеслі наступным пакаленням мір, помніць пра герояў вайны і шанаваць іх. Гэтыя здымкі захоўваюцца ў архіве, выкарыстоўваюцца ў паўсядзённай рабоце, дэманструюцца на выстаўках.

Традыцыйна моладзь праводзіць таксама дабрачынную акцыю «Цуды на Каляды». Піянеры, прадстаўнікі раённай арганізацыі Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі, школьнікі збіраюць канцылярскія тавары і спартыўныя прылады, цацкі, а члены маладзёжнага парламента рыхтуюць тэатралізаванае прадстаўленне. Затым усе разам наведваюць дзіцячае аддзяленне раённай бальніцы, цэнтр карэкцыйнага развіцця, сацыяльна-педагагічны цэнтр, спецыялізаваны Дом дзіцяці, віншуюць малых і ўручаюць ім падарункі.

Сёлета чацвёрты раз у горадзе арганізуюць пляцоўкі для маладзёжнага адпачынку, якія ініцыяваў парламент: спартыўная, творчая, гісторыка-культурная. Як паказвае папярэдні вопыт, такія тэматычныя мерапрыемствы карыстаюцца папулярнасцю. З кожным годам яны ўдасканальваюцца, збіраюць усё большую колькасць удзельнікаў.

ЗВЯЗДА

Але, як лічаць Алена і Вольга, маладзёжны адпачынак неабходна, разнастаіць. Таму на лета мяркуюць уладкаваць адкрытыя тэматычныя пляцоўкі на вуліцы.

Што наогул чакаюць куратары ад сваіх падпечных, пацікавілася ў суразмоўніцаў. Магчыма, мараць аб тым, каб у будучыні выхаванцы былі абраны ў парламент краіны, вырашалі дзяржаўныя справы, уносілі свае прапановы ў заканадаўства?

— Мы ў іх верым. Яны вучацца працаваць з людзьмі, становяцца лідарамі, праходзяць трэнінгі, дзе набываюць неабходныя навыкі, каб іх не толькі выслухалі, але і пачулі, — кажуць куратары. — Маладзёжны парламент — гэта звяно ў партнёрскім супрацоўніцтве паміж дзецьмі і прадстаўнікамі раённай улады. Іх запрашаюць у райвыканкам для абмеркавання пытанняў, звязаных з маладзёжнымі ініцыятывамі горада. У кіраўніцтва раёна іх ідуць заўсёды знаходзяць падтрымку.

Дзеці сустракаліся з дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Наталляй Ражанец. Наталля Віталееўна правяла для іх экскурсію па Авальнай зале, расказала аб рабоце сваіх калег. Слуцкія парламентарыі наведваюць таксама іншыя маладзёжныя парламенты. Пабывалі ў Брэсце, Барысаве, Полацку, Маладзечне, наладзілі сувязі са сваімі ровеснікамі, пачарпнулі ў іх карысны вопыт ды і сваім падзяліліся.

І нават калі яны не стануць дэпутатамі, то, безумоўна, вопыт работы ў маладзёжным парламенце дапаможа ім у жыцці.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

КАМПЕТЭНТА

Аляксандр СЯГОДНІК, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па адукацыі, культуры і навуцы, намеснік старшыні камісіі па сацыяльнай і маладзёжнай палітыцы, навуцы, культуры і гуманітарных пытаннях Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі:

— Калі весці гаворку аб вытоках маладзёжнага парламентарызму, то ўсё зароджалося ў рэгіёнах, гэта значыць, што пачатак паклалі мясцовыя органы ўлады. Напрыклад, мы стваралі Гродзенскі маладзёжны парламент пры абласным Савеце дэпутатаў у 2011 годзе (на той час Аляксандр Сягоднік узначальваў упраўленне адукацыі аблвыканкама. — **Заўв. аўт.**), і такая работа праводзілася па ўсіх рэгіёнах. Мэта стварэння такіх парламентаў — сфарміраваць органы самакіравання ў маладзёжным асяродку, далучыць моладзь да вырашэння праблем перш за ўсё рэгіянальнага ўзроўню, менавіта тых, што датычацца рэалізацыі маладзёжнай палітыкі. Між іншым, сярод другіх задач, якія паўстаюць перад гэтымі інстытуцыямі, мы бачылі яшчэ і актывізацыю ініцыятывы, каб маладыя людзі не толькі ўплывалі на вырашэнне праблемных пытанняў, але і ўзнімалі іх. Акрамя таго, яны могуць далучацца і да іншых праектаў, якія ім па сілах: валанцёрскага руху, удзелу ў добраўпарадкаванні сваіх населеных пунктаў ды іншых.

Яшчэ некалькі слоў аб стварэнні маладзёжнай палаты пры Парламенцкім сходзе, якая з'явілася ў 2018 годзе па ініцыятыве двух старшынь — Вячаслава Валодзіна і Уладзіміра Андрэічанкі. Яе стварэннем займаліся дзве камісіі — наша камісія па сацыяльнай і маладзёжнай палітыцы, навуцы, культуры і гуманітарных пытаннях і па заканадаўстве і рэгламенце. Яна складаецца з маладых парламентарыяў Беларусі і Расіі — па 20 ад кожнай краіны. У Брэсце на летняй сесіі была зацверджана структура, органы кіравання, прынята палажэнне і пачалася работа. На мінулай 55-й сесіі Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі была дадзена першая справаздача з боку кіраўніка Маладзёжнай палаты і агучаны планы на 2019 год.

ДАРЭЧЫ

Будзе свая інтэрнэт-платформа

Маладзёжная палата пры Парламенцкім сходзе распрацуе праект Стратэгіі развіцця маладзёжнай інтэграцыі Саюзнай дзяржавы.

На 55-й сесіі Парламенцкага сходу, якая прайшла ў канцы мінулага года, парламентарыі разгледзелі пытанне «Аб дзейнасці Маладзёжнай палаты пры Парламенцкім сходзе Саюза Беларусі і Расіі». Аб гэтым паведмаляе афіцыйны рэсурс Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі.

З інфармацыяй аб выніках працы ў 2018 годзе і аб плане работы на 2019 год дэпутатаў пазнаёміла старшыня Маладзёжнай палаты пры Парламенцкім сходзе Саюза Беларусі і Расіі Алена Яракіна. Дэпутаты Парламенцкага сходу пагадзіліся з асноўнымі напрамкамі дзейнасці Маладзёжнай палаты, а таксама планам работы моладзі ў 2019-м.

У адпаведнасці з гэтым дакументам члены Маладзёжнай палаты распрацуюць Стратэгію развіцця маладзёжнай інтэграцыі Саюзнай дзяржавы, правядуць маніторынг нарматыўна-прававой базы, якая закранае інтарэсы моладзі, прымуць удзел у распрацоўцы рэкамендацый па рэгуляванні і развіцці дзейнасці ў сферы маладзёжнага парламентарызму, арганізуюць правядзенне сацыялагічнага даследавання сярод моладзі Саюзнай дзяржавы, выпрацуюць прапановы па стварэнні маладзёжнай інтэрнэт-платформы.

Інфармацыйная палітыка і развіццё тэхналогій

Тое, што хвалюе моладзь дзвюх краін, абмеркавалі на пасяджэнні камісіі Маладзёжнай палаты Саюзнай дзяржавы.

У Маскве ў выдавецкім доме «Камсамольская праўда» прайшло пасяджэнне камісіі Маладзёжнай палаты пры Парламенцкім сходзе Саюза Беларусі і Расіі. На сустрэчы абмяркоўваліся пытанні інфармацыйнай палітыкі і развіцця інфармацыйных тэхналогій у Саюзнай дзяржаве, перадае тэлеканал «БелРос».

Яе ўдзельнікі закранулі праблему пазнавальнасці гэтага аб'яднання сярод жыхароў дзвюх краін. Асобна разгледзелі прынцыпы стварэння маладзёжнай інтэрнэт-платформы, якая дазволіла б вызначыць найбольш актыўных удзельнікаў мерапрыемстваў для грамадзян Беларусі і Расіі. Канцэпцыя прадугледжвае сістэму бонусаў для ўдзельнікаў.

«Цяпер на камісіі мы абмяркоўвалі праект стварэння інтэрнэт-платформы па схеме перадачы вопыту ад маладых спецыялістаў. Мы будзем браць двух спецыялістаў з дзвюх краін і параўноўваць, як яны дамагліся поспеху», — адзначыў член камісіі Сяргей Надольскі.

Абмеркавалі на сустрэчы і праект Стратэгіі развіцця маладзёжнай інтэграцыі Саюзнай дзяржавы. Парламентарыі падкрэслілі: пры распрацоўцы дакумента ў ім павінны быць улічаны пытанні эканамічнай палітыкі. Пагаварылі і пра вынікі працы Маладзёжнай палаты ў 2018 годзе. «Безумоўна, тое, што мы сёння выйшлі на распрацоўку канцэптуальных стратэгічных дакументаў па ініцыятыве самой моладзі, і тое, што гэтая ініцыятыва знайшла сваё замацаванне ў выніковых дакументах Форуму рэгіянаў, — гэта пэўны вынік. Тое, што мы сёння эфектыўна ўзаемадзейнічаем з грамадскімі арганізацыямі дзвюх краін, — гэта таксама вынік. Вядома, за гэтыя паўгода (што існуе палата. — **МС**) мы пакуль наладжваем унутраную структуру, пакуль неабходна выбудаваць арганізацыйныя пытанні», — адзначыў намеснік старшыні Маладзёжнай палаты Ягор Макарэвіч.

21

УСЁ ПА-ДАРОСЛАМУ

Тут усё па-сур'ёзнаму, нягледзячы на тое, што гэтыя дэпутаты, па сутнасці, яшчэ дзеці. Але для актыўных і крэатыўных маладзёжны парламент — добрая пляцоўка для таго, каб паспрабаваць нешта рэальна змяніць. Плюс новы вопыт, карысныя веды і вельмі добры шанец заявіць пра сябе.

Маладзёжны парламент пры гарадскім Савеце дэпутатаў існуе ў Магілёве ўжо пяты год, летась прайшлі трэцяя выбары ў яго склад. У адрозненне ад «дарослага» парламента, тэрмін дэпутацкай дзейнасці тут абмяжоўваецца двума гадамі. У выбарах задзейнічаны школьнікі, пачынаючы з 9 класа, а таксама навучэнцы і студэнты ВНУ да трэцяга курса. Гэтым разам з болей чым 200 прэтэндэнтаў абрана 64 чалавекі. Большую актыўнасць на выбарах праявілі дзяўчаты — іх у маладзёжным парламенце трэцяга склікання аж 44.

Першая сесія адбылася якраз напярэдадні Новага года. На ёй быў зацверджаны склад парламента, план работы, спіс камісій, асноўныя кірункі дзейнасці.

— Плануем больш актыўна займацца сацыяльнымі праектамі і заканатворчай дзейнасцю, — удакладніў **старшыня маладзёжнага парламента Яраслаў ГРЫГОР'ЕЎ**.

Зараз ён студэнт другога курса Беларускага інстытута правазнаўства, але яго дэпутацкі стаж «адлічваецца» яшчэ са школы. Прызнаецца, што грамадская работа зацвердзіла яго ў жаданні стаць юрыстам.

Падтрымаць маладых калег прыйшлі дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Ігар Марзалюк і Вольга Петрашова.

Яраслаў Грыгор'еў прызнаецца, што ў парламент прыйшоў з цікавасці. Хацелася паспрабаваць сябе ў новай ролі. Сёння маладыя парламентары адны з галоўных удзельнікаў розных сацыяльных праектаў.

— Нядаўна ў Магілёве праходзіў тэлемафон добрых спраў, мы таксама далучыліся, — прыво-

дзіць прыклад Яраслаў. — Сабралі вялікую скрыню падарункаў — цацкі, канцылярскія прылады, развівальныя гульні. Падчас марафону хадзілі ў якасці валанцёраў у анкалагічнае аддзяленне абласной бальніцы, рабілі невялічкія прадстаўленні. З дэпутатамі гарадскога і абласнога Саветаў дэпутатаў наведвалі сацыяльныя ўстановы.

Для маладых людзей парламент гэта яшчэ і добрая адукацыйная пляцоўка.

— Мне цікава, як адбываецца кіраванне горадам, як фарміруецца той жа бюджэт, — кажа Яраслаў. — У нас ёсць магчымасць убачыць, дзе наша дапамога больш за ўсё патрэбна. Калі мы чуюм, што на нешта не хапае грошай, пачынаем шукаць варыянты, дзе іх знайсці — еўрапейскія

праграмы, гранты, нешта іншае. Усё гэта абмяркоўваем з дэпутатамі гарсавета. Калі ва ўсім гэтым варышыся, з'яўляецца азарт і жаданне рабіць нешта карыснае.

Маладым парламентарыям лягчэй данесці да шырокай грамадскасці тыя праблемы, якія існуюць у іх асяроддзі.

— Падымалі, напрыклад, пытанне па інклюзіўнай адукацыі, — кажа Яраслаў. — У нашым парламенце ёсць прадстаўнікі «асаблівай» моладзі, якія агучваюць праблемы маладых людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Пра гэта мы размаўлялі з дэпутатамі Нацыянальнага сходу, абмяркоўвалі з імі, чаго не хапае і што для гэтага трэба зрабіць. І вельмі добра нас тут падтрымлівае дэпутат Вольга Петрашова.

У найбліжэйшых планах магілёўскага маладзёжнага парламента ўвесці ў курс справы навічоў і разам з гарсаветам працаваць над сумеснымі праектамі.

— Ці цяжка быць старшынёй маладзёжнага парламента? Чым прыходзіцца ахвяраваць? — пытаюся ў суразмоўніка.

— Асабістага жыцця сапраўды няма, — усміхаецца Яраслаў. — Раней я яшчэ і спортам займаўся. Але пачаліся праблемы са здароўем. Зараз цалкам прысвяціў сябе вучобе і грамадскай дзейнасці. Пакуль усё атрымліваецца.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

○ **Каментарый у тэму Андрэй КІБЛОЎ, старшыня Магілёўскага гарсавета дэпутатаў:**

— Асноўная мэта маладзёжнага парламента — гэта навучанне юнакоў і дзяўчат прыняцям мясцовага самакіравання ў горадзе, падрыхтоўка будучых дэпутатаў і кіраўнікоў. Мы вітаем развіццё лідарскіх якасцяў, генерацыю ідэй на паляпшэнне жыццядзейнасці ў горадзе. Нам важна, каб маладыя людзі самастойна прымалі рашэнні. Моладзь праяўляе цікавасць да сацыяльных праблем, удзельнічае ў валанцёрскім руху, падтрымлівае ідэі інклюзіўнай адукацыі.

Дэпутацкая дзейнасць своеасабліва, часта не хапае ведаў нават звычайным дэпутатам. Наш гарсавет падчас апошніх выбараў абнавіўся на 40%. Я сам навочок у гэтай дзейнасці, і мне таксама прыйшлося чамусьці вучыцца. Усе павінны ведаць асновы дзейнасці дэпутата — нарматыўную базу, умець складаць планы работ, даваць справядзачу выбаршчыкам, правільна рабіць дэпутацкія запыты і звароты і гэтак далей. Таму мы вырашылі зрабіць школу дэпутата.

МЯСЦОВЫ ЧАС

Прыехаць у глыбінку. І застацца

Сустрэчы з маладымі спецыялістамі прайшлі ў раёнах Брэстчыны

У канцы года райвыканкамы традыцыйна праводзяць сустрэчы з тымі спецыялістамі, якія скончылі навучальныя ўстановы і прыехалі на работу ў арганізацыі, прадпрыемствы, установы раёна. Недзе арганізуюць мерапрыемствы ў форме вучобы-семінара, як, напрыклад, было ў Кобрыне. Там з моладдзю сустрэліся кампетэнтныя спецыялісты, якія расказалі пра льготы і магчымасці, што гарантуе дзяржава пры працаўладкаванні па размеркаванні, пазнаёмілі з асаблівасцямі раёна, яго дасягненнямі ў розных галінах гаспадаркі.

У іншых раёнах, асабліва там, дзе сустрэчы ладзіліся перад Новым годам, яны праходзілі ў форме «агеньчыка». На мерапрыемствах юнакі і дзяўчаты ў нефармальнай абстаноўцы за чаем абмяркоўвалі з кіраўнікамі і спецыялістамі раёна зьяна тыя ж праблемы, задавалі пытанні, якія іх цікавяць.

Адным словам, сустрэчы ў любых формах атрымліваюцца карыснымі, дзейнымі, і не толькі ў плане інфармавання маладых спецыялістаў. Яны даюць магчымасць пазнаёміцца, каб потым больш цесна камунікаваць, удзельнічаць у агульных грамадска карысных праектах, якія абавязкова прапаноўваюцца грамадскімі арганізацыямі. Звычайна ў такіх сустрэчах актыўны ўдзел прымаюць кіраўнікі БРСМ, прафсаюзнах, іншых арганізацый.

Скажам, у Пружаных старшыня прафсаюза АПК Іван Ярома найперш расказаў аб прававой дапамозе, на якую могуць разліч-

ваць члены арганізацыі, а таксама пра культурныя, спартыўныя мерапрыемствы, якія праводзяцца ў сельгаспрадпрыемствах, пра тое, як цікава можна бавіць вольны час, нават калі ты прыехаў на працу ў вёску. А вось **старшыня райвыканкама Міхаіл КРЭЙДЗІЧ** зрабіў упор на сацыяльную падтрымку, якая гарантавана з боку дзяржавы. Кіраўнік раёна таксама нагадаў маладым работнікам, што іх паспяхова сць у жыцці ў многім будзе абумоўлена іх стаўленнем да працы.

Сёлета на Пружаншчыне прыступілі да работы 250 выпускнікоў вышэйшых, сярэдніх спецыяльных і прафесійна-тэхнічных устаноў адукацыі. З іх 120 чалавек прыйшлі ў аграпрамысловы комплекс.

У Ганцавіцкі раён у адпаведнасці з яго маштабамі выпускнікоў прыехала на парадак меней. Паводле слоў **старшыні раённага Савета Юрыя ШАПЕЛЯ**, пытанні работы з малады-

Удзельнікі сустрэчы ў Ганцавічах.

мі спецыялістамі заўсёды знаходзяцца ў полі зроку кіраўніцтва раёна. Іх разглядалі на сесіі райсавета ў мінулым скліканні, будуць яны разгледжаны і цяперашнім складам дэпутатаў. Перад згаданай сустрэчай спецыялісты райвыканкама выязджалі на месцы, знаёміліся з умовамі пражывання былых выпускнікоў, абагульнялі іх пажаданні і прапановы. І як заўсёды, гэтыя тэмы ўзнімаліся падчас сустрэчы.

Нярэдка на падобныя мерапрыемствы запрашаюць тых з учарашніх маладых спецыялістаў, якія ўжо зрабілі пэўныя поспехі ў прафесіі, вызначыліся з месцам далейшага пражывання, пра якіх кажуць, што яны замацаваліся. Вось з такімі давялося гутарыць не так даўно аўтару гэтых радкоў на Ганцаўшчыне.

Аліна Сапун прыйшла ў родную школу летась пасля заканчэння Пінскага каледжа мастацтваў, стала настаўніцай харэаграфіі. Работа ёй падабаецца, з жыллём праблем няма, бо дзяўчына жыве дома з бацькамі. Аліна сказала, што ведае дакладна: харэаграфія назаўсёды стане яе прафесіяй.

Варта адзначыць, што ва ўстановах адукацыі, культуры, аховы здароўя пасля абавязковай адпрацоўкі ў раёне застаецца больш за палову маладых спецыялістаў. Пагутарыла я і з двума ўрачамі, якія прыехалі па размеркаванні ў Ганцавічы і засталіся тут. Уладзімір Цанда — урач лабараторнай дыягностыкі, працуе загадчыкам лабараторыі. З жонкай, урачом-педыятрам, гадуе дваіх дзяцей. Жывуць у службовай кватэры, якую

атрымалі пасля прыезду на працу. Потым узялі ўчастак і сталі будаваць дом. Аналагічныя жыллёвыя ўмовы і ў калегі — доктара Дзяніса Саладухі. Яны з жонкай таксама будуць уласнае жыллё. Медыкі з гонарам адзначалі, што ў іх бальніцы ўстаноўлена сучаснае дыягнастычнае абсталяванне, якое не сустрапае аналагам у Баранавічах або ў Брэсце. Адзін з іх у якасці набытку адзначыў шырокія магчымасці для практыкі, якую не атрымаеш у клініцы вялікага горада, дзе вузкая спецыялізацыя. А тут ты — амаль земскі доктар.

Вось як Андрэй Халецкі — выпускнік Віцебскага медыцынскага ўніверсітэта мінулага года. Андрэй прыехаў на работу і адразу стаў галоўным урачом Малькавіцкай сельскай участкавай бальніцы. Прыём у паліклініцы, абслугоўванне выклікаў, выезд на два ФАПы, якія знаходзяцца ў зоне абслугоўвання ўчастка, стацыянар на 25 ложкаў — адным словам, работы маладому ўрачу хапае. Андрэй Аляксандравіч адразу зразумеў, што тут ён атрымае ўнікальны вопыт.

Нават тым, хто адпрацаваў год, не кажучы пра больш сталых калег, ёсць чым падзяліцца з сёлетнімі выпускнікамі медыцынскіх устаноў.

Работа ў глыбінцы для маладога спецыяліста гэта яшчэ і магчымасць для росту, часам імклівага працоўвання па службовай лесвіцы, адзначалі на сустрэчы. Прыкладам можа паслужыць, пэўна, кар'ера Аляксея Дзічкі, ляснічага Хатыніцкага лясніцтва. За тры гады ён прайшоў розныя службовыя прыступкі і стаў кіраўніком калектыву з 16 чалавек, адказным за амаль 13 тысяч гектараў лясных угоддзяў. Аляксея мясцовы, жыве з бацькамі, на работу ездзіць з райцэнтра. Ён з дынастыі ляснікоў, у лесе ў свой час працаваў дзяды і па бацькавай, і па матчынай лініі, дзядзькі. Таму хлопец з маленства не бачыў сябе ў іншай прафесіі, адказна рыхтаваўся да паступлення, паспяхова скончыў ВНУ.

Менавіта на сваіх, мясцовых выпускнікоў школ тут робяць стаўку. Дарэчы, з сёлетняй сотні маладых спецыялістаў 82 чалавекі — ураджэнцы Ганцаўшчыны. Ад імя ўлады старшыня райсавета Юры ШАПЕЛЬ выказаў намер усяляк падтрымліваць маладое папаўненне. Прыклад ёсць з каго браць, у каго вучыцца ёсць. Застаецца напрацоўваць уласны досвед, станаўліцца сапраўдным майстрам сваёй справы, абзаводзіцца сям'ёй, жыллём і... заставацца.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЗВЯЗДА

ПУБЛІЧНАСЦЬ І ТАЯМНІЦЫ ЭЛЕКТРОННАГА НАТАРЫЯТА

Наколькі беларусы гатовыя да таго, каб зрабіць даступнымі больш звестак пра сябе, якія пакуль з'яўляюцца натарыяльнай тайнай, і як пры гэтым абараніць персанальныя даныя? Як выгуле функцыянуюць электронныя і папяровыя дакументы? Над гэтымі і іншымі пытаннямі разважалі натарыусы і дэпутаты на выязным пасяджэнні, дзе на прыкладзе вопыту работы натарыяльнай канторы Жодзіна разгледзелі, як праходзіць інфарматызацыя натарыята і дзейнічаюць электронныя натарыяльныя пасведчанні.

Інфарматызацыя камунікацыі людзей і дзяржавы

31 студзеня 2017-га ў натарыяльных канторах і бюро створана адзіная электронная сістэма ўліку натарыяльных дзеянняў і адкрытых спадчынных спраў. Яна з'яўляецца часткай адзінай інфармацыйнай сістэмы (АІС) і пастаянна дапаўняецца. Напрыклад, унесены звесткі пра ўсе засведчаньні з 1 студзеня 2014 года даверанасці, спадчынныя справы, адкрытыя з 2009-га, завяшчаныя, зацверджаныя з 2010-га, і шлюбныя дагаворы, заключаныя з 1999-га.

У канцы мінулага года ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу паступіў законапраект, палажэнні якога скіраваны на ўдасканаленне працэсу інфарматызацыі. У ім прапануецца вызначыць формы ўзаемадзеяння АІС натарыята з дзяржаўнымі інфармацыйнымі сістэмамі, а таксама вызначыць спосабы доступу суб'ектаў інфармацыйнага адносін (за выключэннем натарыусаў) да інфармацыі, што змяшчаецца ў АІС. Дакумент атрымаў шэраг заўваг і накіраваны на дапрацоўку.

Для далейшага развіцця інфарматызацыі натарыяльных бюро і кантор неабходна ўкараненне сучасных формаў арганізацыі дзейнасці натарыусаў і стварэнне роўных магчымасцяў атрымання якасных паслуг натарыуса незалежна ад месца жыхарства чалавека. Пры гэтым нельга забывацца на яго правы, каб не зрабіць звесткі, якія сёння з'яўляюцца таямніцай, агульнадаступнымі. Такія «людскія таямніцы» (адвакацкая і натарыяльная) павінны быць абаронены, нягледзячы на прасоўванне сучасных тэхналогій. — заўважыла Наталля ГУЙВІК, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па законодаўстве, падкрэсліваючы важнасць тэмы, якая абмяркоўвалася.

Мэтай інфарматызацыі натарыуса бачаць развіццё эфектыўнай і празрыстай сістэмы дзяржаўнага кіравання праз укараненне інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій ва ўсе сферы дзейнасці. А таксама забеспячэнне зручнасці камунікацыі паміж грамадзянамі, бізнесам і дзяржавай шляхам пераводу гэтых стасункаў у электронную фор-

му і фарміраванне адзінай інфармацыйнай прасторы для аказання электронных паслуг, адзначыла **Наталля Барысенка, старшыня Беларускай натарыяльнай палаты (БНП):**

— Адзіны электронны рээстр ўліку натарыяльных дзеянняў і спадчынных спраў, які ўжо працуе, не дасць тых магчымасцяў, што адкрые комплексная электронная сістэма натарыята. Паколькі ўсе звесткі пра натарыяльныя дзеянні і адкрытыя спадчынныя справы ўносяцца ў АІС натарыята і пераходзяць у сферу электроннай камунікацыі, яго хуткасць і аб'ёмы ўзрастаюць. Тым самым павялічваецца неабходнасць у абарону правоў грамадзян. І мы б хацелі, каб натарыят стаў гарантам забеспячэння абароны гэтых правоў і распрацоўшчыкам сучасных публічных сэрвісаў і натарыяльных паслуг.

«Спадчына без межаў»

Праз электронныя публічныя сэрвісы можна, напрыклад, праверыць факт адмены даверанасці або даведацца, куды звяртацца па пэўнай спадчыннай справе.

Цяпер спадчынныя справы афармляюцца ў межах адной акругі, дзе можа быць шмат натарыусаў. Каб дапамагчы нашчадкам зразумець, у якую кантору і да якога спецыяліста звярнуцца, на сайце БНП на адпаведным лісце пра адкрытыя спадчынныя справы трэба ўвесці імя завяшчальніка. Калі справа існуе, адкрыецца інфармацыя па ёй: кім заведзена, з кім звязана, — заўважыла старшыня БНП. — Часам здаралася, хоць і рэдка, што пасля аднаго памерлага заводзіліся дзве спадчынныя справы. Электронная сістэма дазваляе выключыць такое заваенне. У будучыні мы хацелі б арганізаваць работу па прынцыпе «спадчына без межаў». Нашчадкі змогуць звярнуцца да натарыуса незалежна ад таго, дзе жыву завяшчальнік. Такі вопыт ужо ёсць у Гродне і Брэсце.

Мы хочам вывесці з паняцця «натарыяльнай таямніцы» больш звестак, каб зацікаўленыя правяралі даверанасць на яе сапраўднасць. Гэта дазволіць гарантаваць грамадзянам чысціню здзелкі на падставе гэтага дакумента, аднак не дасць убачыць яго змест, —

падзялілася думкамі Наталля Барысенка. — Такі прыклад існуе ў Расіі, дзе дзяржорганы праз адсканаваную выяву могуць праверыць нават змястоўную частку даверанасці. Мы гатовыя рэалізаваць гэта і ў нас, і не трэба баяцца, што інфармацыя выйдзе за межы натарыяльнай таямніцы.

А вось ці гатовае наша грамадства выстаўляць у агульны доступ тое, што сёння лічыцца таямніцай?

Жанна ЗАХАРАВА, начальнік упраўлення натарыята і загсаў Міністэрства юстыцыі Беларусі, назвала ініцыятыву натарыяльнай палаты добрай і правільнай:

— Мы маем шмат прапаноў ад банкаў наконт доступу да зместу даверанасці. Шмат выпадкаў існавання падложных даверанасцяў, бо ўзровень падробак даволі высокі, і доступ да зместу дакумента будзе добрым крокам. Аднак

трэба рухацца асцярожна, каб вытрымаць баланс паміж тым, што мы маем, і менталітэтам беларусаў. Каб не даць зашмат інфармацыі пра чалавека для агульнага прагляду ўсімі грамадзянамі.

Прысутныя пагадзіліся, што ў кампетэнцыі менавіта дэпутатаў паравясаць, што яшчэ можна вывесці з паняцця таямніцы. Напрыклад, падумаць, ці дазволіць бачыць, колькі разоў чалавек быў у шлюбе ці што прапісана ў яго шлюбным дагаворы. Такая практыка — рээстр шлюбных дагавораў як агульнадаступны рэсурс — існуе ў Прыбалтыцы. Мясцовыя кажуць, што такія абараняюць інтарэсы крэдытараў, бо ёсць розніца паміж сумесна нажытай маёмасцю і асабістай.

Пакуль натарыусы працуюць і з электроннымі, і з папяровымі дакументамі.

— Мы дагэтуль не адышлі ад папяровых носбі-

таў, і няясна, ці трэба гэта будзе рабіць увогуле. Трэба яшчэ наладзіць працу сервераў для захоўвання інфармацыі, парадак яе ўтрымання, — паразважала Жанна Захарава. — Натарыяльная палата сумесна з Нацыянальным банкам цяпер рэалізоўвае тэхнічную магчымасць учынення дзеянняў электронным выглядзе. Як атрымліваць такія дакументы, перадаваць іх далей. Пакуль не зусім ясна, наколькі здзейсныя электронны выканаўчы надпіс будзе мець абарачальную здольнасць у дакументаабароце іншых органаў.

Тым не менш, нягледзячы на тое, што работы ў натарыусаў стала больш, электронны дакументаабарот палегчыў іх жыццё, бо ўнесены аднойчы ў сістэму звесткі застануцца ў ёй ужо назаўжды.

Ірына СІДАРОК.

Центр Промышленной Оценки		
• Организация аукционов		• Оценка всех видов имущества
Извещение о проведении повторного аукциона		
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703	
Продавец	ОАО «Оршаагропромаш», Витебская обл., г. Орша, ул. Ленина, 215	
Предмет аукциона		
Лот №1 – Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом		
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инв. номер
Производственный корпус цеха (здание специализированное для металлургического производства и металлообработки)	16 006,4 кв. м	110/С-110941
Адрес: Брестская обл., г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79/ 13		
Площадка завода металлоконструкций (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автомобильного хозяйства)	3 014,0 кв. м	110/С-113604
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79, площадка завода металлоконструкций		
Открытый склад металла (сооружение специализированное складов, хранилищ)	1 723,0 кв. м	110/С-112475
Составные части и принадлежности: площадка		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79, открытый склад металла		
Ливневая канализация 1 (сооружение специализированное водохозяйственного назначения)	879,5 м	110/С-114664
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, 79, ливневая канализация 1		
Ливневая канализация 2 (сооружение специализированное водохозяйственного назначения)	281,3 м	110/С-114665
Составные части: одиннадцать трубопроводов (а1 – а11)		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, 79, ливневая канализация 2		
Водопровод (сооружение специализированное водохозяйственного назначения)	618,7 м	110/С-114547
Составные части: А – участок водопроводной сети: а1 – трубопровод, а2 – трубопровод, а3 – трубопровод ввод, а4 – трубопровод ввод, а5 – трубопровод ввод, а6 – трубопровод, а7 – трубопровод		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, 79, водопровод		
Производственный водопровод (сооружение специализированное водохозяйственного назначения)	1 160,5 м	110/С-114545
Составные части и принадлежности: А – водопроводная сеть: а1 – трубопровод, а2 – трубопровод, а3 – трубопровод ввод, а4 – трубопровод ввод, а5 – трубопровод ввод, а6 – трубопровод ввод, а7 – трубопровод, а8 – трубопровод ввод, а9 – трубопровод ввод, а10 – трубопровод ввод		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, 79, производственный водопровод		
Хозяйственная фекальная канализация (сооружение специализированное водохозяйственного назначения)	1 053,8 м	110/С-114546
Составные части и принадлежности: восемь трубопроводов		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, 79, хозяйственная фекальная канализация		
Телефонизация (слаботочные сети) (сооружение специализированное связи)	514,5 м	110/С-115057
Составные части и принадлежности: А – телефонизация (слаботочные сети), а1 – участок кабельной телефонизации, а2 – участок кабельной телефонизации		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, 79, телефонизация (слаботочные сети)		
Кабельные линии электропередачи 10 кВ (сооружение специализированное энергетики)	862 м	110/С-115059
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, 79, кабельные линии электропередачи 10 кВ		
Трансформатор 630 Квт	–	–
Трансформатор 630 Квт	–	–
Сведения о земельном участке: пл. 2,4736 га предоставлен продавцу для обслуживания производственного корпуса цеха, открытого склада металла, площадки завода металлоконструкций на праве постоянного пользования		
Начальная цена с НДС 20 % – 3 844 087,34 бел. руб. (снижена на 20 %)		

Лот № 2 – Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом		
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инв. номер
Цех блоков (здание неустановленного назначения). Составные части и принадлежности: подвал	3 748 кв. м	110/С-85251
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79		
Автодорога бетонных блоков (сооружение специализированное автомобильного транспорта и автомобильного хозяйства)	9 048 кв.м	110/С-112843
Составные части: автодорога бетонных блоков (А), два покрытия (а1,а2)		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79, автодорога бетонных блоков		
Здание гаража (здание специализированное автомобильного транспорта)	30,5 кв. м	110/С-111500
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79/ 16		
Здание гаражей (здание специализированное автомобильного транспорта)	459,7 кв. м	110/С-111499
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79/ 17		
Открытый склад готовой продукции (сооружение специализированное складов, хранилищ). Составные части: (А)-площадка	4 226 кв. м	110/С-112473
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79, открытый склад готовой продукции		
Склад извести (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	119,6 кв. м	110/С-111540
Составные части: бетонный подвал, навес из металлических столбов, емкости		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79/ 26		
Склад цемента (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	63,0 кв. м	110/С-85258
Составные части: одноэтажное кирпичное здание склада цемента с подвалом и навесом		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79		
Склад сыпучих материалов (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	1885,3 кв. м	110/С-85261
Составные части: две кирпичные пристройки, три бетонных, одна шиферная, одна из металлического каркаса обшита шифером, два навеса		
Адрес: г. Барановичи, ул. Кирова, д. 79/ 24		
Сведения о земельных участках		
пл. 2,2139 га предоставлен продавцу для обслуживания цеха блоков, автодороги бетонных блоков, здания гаража, здания гаражей, открытого склада готовой продукции, склада извести, склада цемента, склада сыпучих материалов на праве постоянного пользования		
пл. 0,4901 га предоставлен продавцу для обслуживания склада сыпучих материалов на праве постоянного пользования		
Начальная цена с НДС 20 % – 1 252 536, 34 бел. руб. (снижена на 20 %)		
С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY		
Задаток 1 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с № BY60LBBV30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBV2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона		
Условия оплаты предмета аукциона		
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи		
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by		
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия		
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» 21.11.2018 г.		
Аукцион состоится 15.01.2019 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 14.01.2019 до 17.00 по указанному адресу		
Тел.: +375 17 280-36-37; 8 029 317-95-42. E-mail: auction@cpo.by		

Што хвалюе?

Працаўладкаванне, паляпшэнне жыллёвых умоў і аплата «камуналкі» праз пошту

З пытаннямі на гэтыя тэмы прыйшлі жыхары горада на асабісты прыём грамадзян, які правёў у Калінкавічах, што на Гомельшчыне, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Яўген АДАМЕНКА.

Працаўладкаванне ў раёне выклікае пэўныя цяжкасці, піша раённая газета «Калінкавіцкія навіны», і не толькі таму, што не кожны наймальнік можа прапанаваць работніку адразу заробак у тысячы рублёў. Нярэдка падчас прыёму грамадзян даводзіцца чуць ад наведвальнікаў, што ім не падабаецца спецыяльнасць, якую яны атрымалі, таму хацелі б змяніць прафесію. Было б цалкам зразумела, калі б гэта была, скажам так, нейкая экзатычная спецыяльнасць, на якую няма попыту. Але не, цалкам распаўсюджаныя і нават запатрабаваныя спецыяльнасці. Напрыклад, настаўнік замежных моў.

Зварнуліся да дэпутата і жыхары аднаго з мікрараёнаў горада, дзе ў сувязі з закрыццём цэнтра банкаўскіх паслуг няма магчымасці разлічыцца за «камуналку». Яўген Адаменка адразу патэлефанаваў начальніку РВЭС Віктару Палазніку, які пацвердзіў, што паміж банкаўскімі і паштовымі ўстановамі існуе дамоўленасць аб прыёме такой платы праз пошту. У дадзеным выпадку яе можна ўнесці праз паштальёнаў.

Са сваёй цяжкай жыццёвай сітуацыяй на прыём да Яўгена Адаменкі прыйшла маладая жанчына. Пасля скасавання шлюбу яна засталася з дзіцем і без свайго жылля.

Дэпутат прапанаваў заяўніцы варыянт засялення ў пакой інтэрната. Але тут высветлілася, што яна і працы не мае. А для атрымання пакоя ў інтэрнаце трэба хадаініцтва ад наймальніка. Такое вось зачараванае кола. Яўген Адаменка прапанаваў некалькі варыянтаў працаўладкавання на выбар жанчыны, які ёй трэба зрабіць.

Пасля заканчэння прыёму дэпутат адзначыў, што часам людзі па сваёй неабачлівасці трапляюць у складаную сітуацыю і ўжо не знаходзяць ніякага выхаду з яе. Таму чалавеку трэба дапамагчы сарыентавацца, падказаць выйсце, каб даць штуршок да далейшых самастойных дзеянняў. Бываюць, вядома, выпадкі, калі адзін і той жа заяўнік прыходзіць на прыём не раз і не два. Тут усё зразумела, такіх і раней звалі «летунамі». Такому цяжка будзе дапамагчы, пакуль ён не дапаможа сабе сам. Але часцей чалавеку дастаткова парады, адабрэння, простага падтрымкі, каб ён самастойна і ўпэўнена рухаўся далей.

Абноўленая радзільня і новы дом

АДКРЫЦЦІ

У Лельчыцах напярэдадні Новага года адбыліся адразу дзве значныя падзеі: пасля капітальнага рамонт адкрылася абноўленая радзільная аддзяленне і заселены 40-кватэрны жылы дом сацыяльнага карыстання. Пра гэта паведамляе раённая газета «Светлае жыццё».

Жанчыны, якія збіраюцца стаць матулямі, гэтай падзеі чакалі з нецярпеннем, паколькі найбліжэйшая радзільня знаходзіцца за 75 кіламетраў ад райцэнтра — у Мазыры. Былі выпадкі, калі жанчынам даводзілася ехаць нараджаць і ў Гомель. А наваспечаным мамам аднаго з самых аддаленых населеных пунктаў Лельчыцкага раёна — Дзяржынска, неабходна было пераадолець шлях 150 кіламетраў да Мазыры і больш за 300 да Гомеля.

— Пасля капітальнага рамонт у Лельчыцкім радзільным аддзяленні створаны сучасныя ўмовы, як для медперсоналу, так і для мам з нованароджанымі. Перспектыва развіцця любога раёна немагчыма без рашэння сацыяльна значных пытанняў. А функцыянаванне радзільні ў Лельчыцкім раёне, з улікам аддаленых сельскіх населе-

ных пунктаў, — гэта перш за ўсё магчымасць нараджэння будучага пакалення тых, якія прыйдуць пасля нас, — адзначыў **старшыня райвыканкама Анатоль ГАПОНІК.**

Дарэчы, пры Лельчыцкай цэнтральнай раённай бальніцы радзільня адкрылася 25 снежня 1992 года. За 16 гадоў будынак ні разу не рамантаваўся. Таму 2 мая 2018 года рашэннем раённага цэнтра гігіены і эпідэміялогіі яго закрылі на рамонт. Грошы ў суме 98 тысяч рублёў былі выдзелены з абласнога бюджэту. Па словах галоўнага ўрача Лельчыцкай цэнтральнай раённай бальніцы Аляксандра Гусака, адкрыццё абноўленага радзільнага аддзялення набліжалі ўсім калектывам: практычна кожнаму давялося папрацаваць на гэтым важным аб'екце, які ўплывае на павышэнне дэмаграфічнага ўзроўню.

Лельчыцкая радзільня разлічана на 15 ложка-месцаў. Іх хопіць для прыёму парадзіх усяго раёна. Медыцынская ўстанова забяспечана медперсоналам у поўным аб'ёме, ёсць таксама кувез, абсталяваны сучаснай апаратурай для нованароджаных. Пакуль ішла апошня падрыхтоўка да адкрыцця радзільні, у ёй ужо з'явіліся на свет трое малых — дзве дзяўчынкі і хлопчык. Так што парадзіхам, якія чакаюць папаўнення, ужо не давядзецца ехаць нараджаць за межы раёна, іх дзеці з'явяцца на свет на малой радзіме.

лы дом мае агульную плошчу больш за 2000 «квадратаў», і згодна з рашэннем райвыканкама, усе кватэры заселеныя ў поўным аб'ёме.

З наваасэламі адразу ж заключылі дагаворы на забеспячэнне газам, электраэнергіяй, на водаадвядзенне і водазабеспячэнне, камунальныя паслугі. Затым з кожным удалёнікам жылля складуць дагаворы найму.

Дом пабудавалі ў новым раёне. Побач — паліклініка, бальніца, школа, дзіцячы садок, крамы, што вельмі зручна для шматдзетных сем'яў.

Днём пазней, 27 снежня, ключы ад 40 новых кватэр атрымалі тыя, хто адносіцца да катэгорыі сірот, а таксама шматдзетныя сем'і і сем'і, у якіх выхоўваюцца дзеці-інваліды. Будаўніцтва дома пачалося ў красавіку мінулага года, і ўжо пад канец 2018-га — 26 снежня — былі падпісаны акты ўводу ў эксплуатацыю. Жы-

Святло, вада і ветлівыя адносіны

Кола пытанняў, якія былі абмеркаваны на сустрэчы з калектывам РАУС і насельніцтвам у Хойніцкім цэнтры культуры падчас асабістага прыёму грамадзян старшыні раённага Савета дэпутатаў Галінай БОНДАР, значнае.

Як паведамляе раённая газета «Хойніцкія навіны», на сустрэчы з супрацоўнікамі райаддзела ўнутраных спраў старшыня райсавета акцэнтавала ўвагу на рэалізацыі нормаў Дэкрэта «Аб садзейнічэнні занятасці насельніцтва», заклікала супрацоўнікаў РАУС, якія, як ніхто іншы, шчыльна ўзаемадзейнічаюць з насельніцтвам, актыўней растлумачваць грамадзянам неабходнасць працаўладкавання, а таксама даваць інфармацыю, куды можна звярнуцца па садзейнічанне ў пошуку рабочага месца.

Сярод агучаных пытанняў — паляпшэнне якасці вады ў населеным пункце

Судкова. Як растлумачыў прадстаўнік камунальнай службы, крыху дапамагае прамыўка водаправодных сетак. Аднак большы вынік будзе мець будаўніцтва станцыі абезжалежвання. Дарэчы, да 2025 года дзейнічае праграма «Чыстая вада», у межах якой і плануецца будаўніцтва такой станцыі ў Хойніцкім раёне.

Падчас прыёму прагучалі скаргі на адсутнасць асвятлення па вуліцы Берагавога (адпаведнай службе КЖУП «Хойніцкі камунальнік» даручана апэратыўна вырашыць пытанне), на недастаткова гарачую, а то і ўвогуле адсутнасць гарачай вады па адрасе: Карла Маркса, 10 (камунальнікі пачалі ўстанаўліваць помпы, праблема будзе знята).

У Хойніках у цэнтры культуры прайшла прыём-сустрэча дэпутатскага корпуса і членаў пастаянна дзеючай камісіі па кардынацыі работы па садзейнічэнні занятасці насельніцтва з жыхарамі. Усе мелі

магчымасць задаць пытанні, атрымаць кансультацыю наконт работы камісіі, рэалізацыі нормаў Дэкрэта «Аб садзейнічэнні занятасці насельніцтва».

«Прыходзьце ў прыёмны дзень», — такое даволі няветлівае пажаданне пачула хайнічанка ў адным з кабінетаў упраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне райвыканкама, куды звярнулася, каб атрымаць даведку аб налічанай пенсіі. «Аднак жа ніякага распрадку дня, якіх-небудзь прыёмных часоў не ўказана. Ды і ўвогуле, якія могуць быць прыёмныя дні ў службе, якая ажыццяўляе сацыяльную абарону грамадзян?» — не разумее жанчына.

Таксама на сустрэчы растлумачылі алгарытм выключэння са спісаў грамадзян працаздольнага ўзросту, якія не занятыя ў эканоміцы: куды і да якога часу неабходна звяртацца, якія дакументы трэба падаваць.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч. Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

Грамадскі савет: ПАПКОЎ А. А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; ЦУПРЫК Л. А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; ПАПКО В. М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; БЕЛЯКОЎ А. Э., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіцці; ПАНАСЮК В. В., старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; ДРЫЛЁНАК Т. Л., старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М. Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 3 студзеня 2019 года.